

สารสนเทศ

เศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า

ปี 2565

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เอกสารสถิติการเกษตรเลขที่ 401
www.oae.go.th

ถ้อยแถลง จากเลขาธิการ

เอกสาร “สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตรรายสินค้า ปี 2565” เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่สารสนเทศภาคการเกษตรของไทย โดยได้จัดเก็บ รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานซึ่งมีรายละเอียดครอบคลุมด้านการผลิต การตลาด และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าการเกษตร ใน 6 หมวดสินค้า ได้แก่ พืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก ไม้ดอก ปศุสัตว์ และประมง รวมจำนวน 36 สินค้า รวมถึงการรวบรวมข้อมูลเนื้อหาที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ ภาวะเศรษฐกิจสังคม ครัวเรือนเกษตร และปฏิทินรายเดือนสินค้าเกษตรที่สำคัญ เพื่อให้สามารถตอบสนองการใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย

เนื้อหาภายในเอกสารฉบับนี้ นอกจากข้อมูลที่จัดทำโดยศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรแล้ว ยังได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานภายในและภายนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ กรมชลประทาน กรมป่าไม้ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมศุลกากร สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย นอกจากนี้ยังได้รวบรวมข้อมูลหน่วยงานต่างประเทศ ได้แก่ กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (United States Department of Agriculture) องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations) สภาไตรภาคียางพาราระหว่างประเทศ (International Tripartite Rubber Council) และสมาคมประเทศผู้ผลิตยางธรรมชาติ (Association of Natural Rubber Producing Countries)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ขอขอบคุณหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวไว้ ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งยินดีน้อมรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น หรือหากต้องการรับบริการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่ส่วนปฏิบัติการข้อมูลการเกษตร ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร หมายเลขโทรศัพท์ 0 2561 2870 E-mail : prcai@oae.go.th

(นายฉันทานนท์ วรรณเขจร)

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

มีนาคม 2566

ข้อมูลองค์กร

วิสัยทัศน์

“องค์กรนำในการพัฒนาภาคเกษตรและศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติที่มีประสิทธิภาพสูงภายในปี 2570”

พันธกิจ

1. จัดทำและบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
3. เสนอแนะนโยบาย จัดทำแผนพัฒนาและมาตรการทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำทำที่ และร่วมเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
4. ติดตามและประเมินผลแผนงาน / โครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เป้าประสงค์

“สารสนเทศการเกษตรและแผนพัฒนาการเกษตรที่เป็นเลิศ สนับสนุนการขับเคลื่อนภาคเกษตรไปสู่การพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน”

เป้าหมาย

1. สารสนเทศการเกษตร (ข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร การวิจัยด้านการเกษตร ผลการประเมินแผนงาน/โครงการด้านการเกษตร) มีความถูกต้อง ทันสมัย และเข้าถึงได้
2. แผนและมาตรการทางการเกษตรนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรของประเทศ
3. พัฒนาศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ

ประเด็นการพัฒนา

1. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำข้อมูลสารสนเทศการเกษตรและนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนา
2. สนับสนุนการสร้างโอกาสและความเสมอภาคของเกษตรกร
3. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

ค่านิยม (SMART OAE)

S	Specialized	=	ความเชี่ยวชาญ
M	Moral	=	มีคุณธรรม
A	Accountable	=	มีความรับผิดชอบ
R	Rational	=	มีเหตุผล
T	Targetable	=	มีเป้าหมาย

OAE Office of Agricultural Economics = สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีฐานะเทียบเท่ากรมในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 มีการแบ่งส่วนราชการตามกฎหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2557 ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ดังต่อไปนี้

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
3. กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
4. ศูนย์ประเมินผล
5. ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
6. สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
7. ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ*
8. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 โดยแบ่งเป็น

8.1 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน และพะเยา

8.2 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดพิษณุโลก แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ สุโขทัย และตาก

8.3 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดอุดรธานี หนองคาย หนองบัวลำภู เลย บึงกาฬ นครพนม และสกลนคร

8.4 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และมหาสารคาม

8.5 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยภูมิ และสุรินทร์

8.6 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดชลบุรี สมุทรปราการ นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ตราด ระยอง และจันทบุรี

8.7 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี อ่างทอง สระบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพมหานคร

8.8 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต พังงา ระนอง และชุมพร

8.9 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9 พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดสงขลา พัทลุง ตรัง สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

8.10 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10* พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดราชบุรี นครปฐม กาญจนบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

8.11 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11* พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ มุกดาหาร ยโสธร และอำนาจเจริญ

8.12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12* พื้นที่รับผิดชอบ จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

หมายเหตุ: * เป็นการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สารบัญ

หน้า

ถ้อยแถลงจากเลขาธิการ

ข้อมูลองค์กร

วิสัยทัศน์

โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภาพรวมเศรษฐกิจการเกษตร

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

1

การใช้ที่ดิน

2

ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิต

3

เศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตร

4

ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน

5

พืชไร่

ข้าวนาปี

9

ข้าวนาปรัง

11

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

15

มันสำปะหลังโรงงาน

17

อ้อยโรงงาน - น้ำตาล

19

สับปะรดปัตตาเวีย

21

ถั่วเหลือง

23

ถั่วเขียว

25

ถั่วลิสง

27

ไม้ผลไม้ยืนต้น

ยางพารา

31

ปาล์มน้ำมัน

33

กาแฟ

35

ชา

37

พริกไทย

39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
มะพร้าวผลแก่	41
ลำไย	43
ทุเรียน	45
มังคุด	47
เงาะ	49
ลิ้นจี่	51
ลองกอง	53
ส้มเขียวหวาน	55
กล้วยหอม	57
พืชผัก	
กระเทียม	61
หอมแดง	63
หอมหัวใหญ่	65
มันฝรั่ง	67
ไม้ดอก	
กล้วยไม้ตัดดอก	71
ปศุสัตว์	
สุกร	75
ไก่เนื้อ	77
ไก่ไข่ - ไช้ไก่	79
โคเนื้อ	81
โคนม - นำนมดิบ	83
ประมง	
กุ้งทะเลเพาะเลี้ยง	87
ปลาพุน้ำ	89
ปลาปนและสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังปน	91
สถานที่ติดต่อหน่วยงานภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	93
บรรณาธิการ	94

ภาพรวม

เศรษฐกิจการเกษตร

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP)

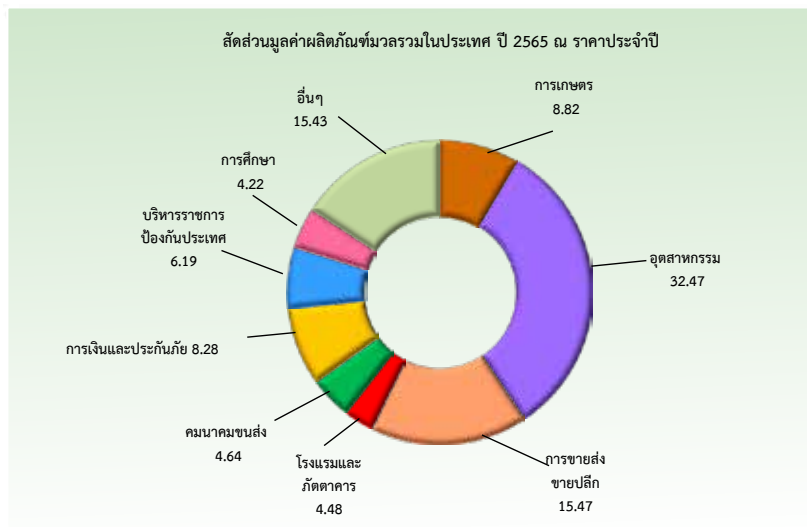
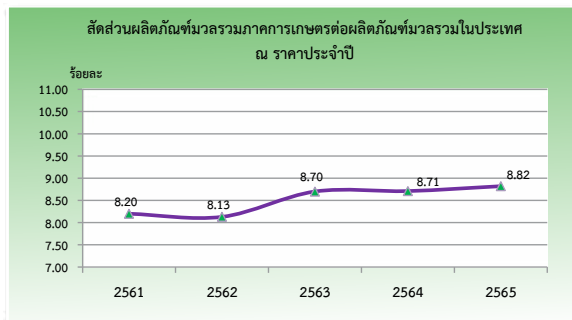
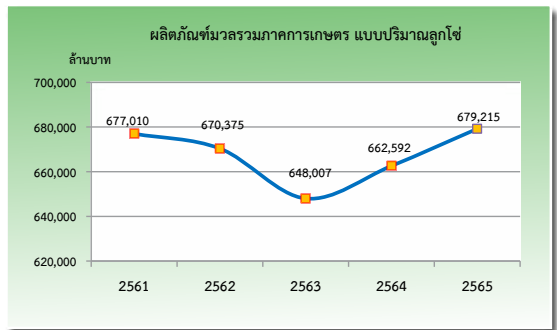
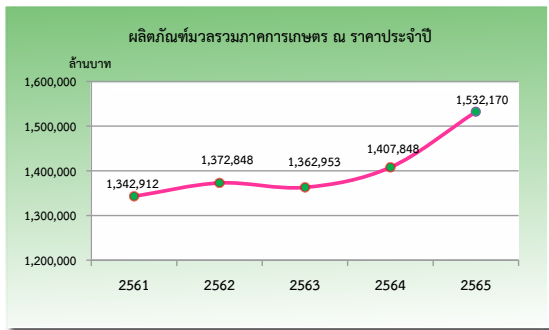
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2561-2565

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ณ ราคาประจำปี (Current Market Prices)					แบบปริมาณลูกโซ่ (Chain Volume Measures: CVM)*				
	2561	2562	2563	2564	2565	2561	2562	2563	2564	2565
ภาคการเกษตร	1,342,912	1,372,848	1,362,953	1,407,848	1,532,170	677,010	670,375	648,007	662,592	679,215
ภาคนอกการเกษตร	15,030,431	15,516,326	14,298,193	14,758,749	15,835,140	10,097,962	10,339,413	9,676,566	9,824,687	10,080,418
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	16,373,343	16,889,174	15,661,146	16,166,597	17,367,310	10,693,205	10,919,319	10,256,852	10,409,894	10,680,003

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

* ขาดคุณสมบัติการรวม (non-additive)

การใช้ที่ดิน

1. การใช้ที่ดิน

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2564			
				ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
1.1 เนื้อที่ทั่วประเทศ	320.70	320.70	320.70	106.03	105.53	64.94	44.20
1) เนื้อที่ป่าไม้ ^{1/}	102.48	102.35	102.21	56.19	15.70	19.10	11.22
2) เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	149.25	149.25	149.75	31.86	64.97	28.98	23.94
3) เนื้อที่ใช้ประโยชน์นอกการเกษตร	68.97	69.09	68.74	17.97	24.86	16.85	9.06
1.2 เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	149.75	149.75	149.75	31.87	64.97	28.98	23.93
1) เนื้อที่ในเขตชลประทาน ^{2/}	34.59	34.94	34.88	10.16	8.43	13.03	3.26
- ขนาดใหญ่	19.45	19.50	19.27	4.40	2.77	10.58	1.52
- ขนาดกลาง	6.22	6.25	6.28	2.62	1.41	1.34	0.91
- ขนาดเล็ก และอื่น ๆ	8.92	9.18	9.33	3.14	4.25	1.11	0.83
2) เนื้อที่นอกเขตชลประทาน	115.16	114.82	114.87	21.71	56.54	15.95	20.67

ที่มา : ^{1/} กรมป่าไม้ ^{2/} กรมชลประทาน

หมายเหตุ: เนื้อที่ชลประทาน หมายถึง เนื้อที่ชลประทานโครงการขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า และโครงการแก้มลิงที่ถูกพัฒนา

2. การใช้ประโยชน์ที่ดินทางการเกษตร ปี 2564

หน่วย: ล้านบาท

รายการ	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	149.75	31.87	64.97	28.98	23.93
1) นาข้าว	65.41	15.10	39.60	9.74	0.97
2) พืชไร่	30.89	10.38	12.71	7.78	0.02
3) สวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	39.38	3.92	7.33	6.67	21.46
4) สวนผัก ไม้ดอก/ไม้ประดับ	1.11	0.42	0.15	0.49	0.05
5) เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่น ๆ	12.96	2.05	5.18	4.30	1.43

สัดส่วนการใช้ที่ดินระดับประเทศ

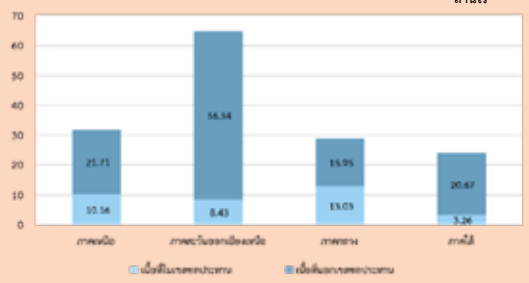
การใช้ที่ดินระดับภาค

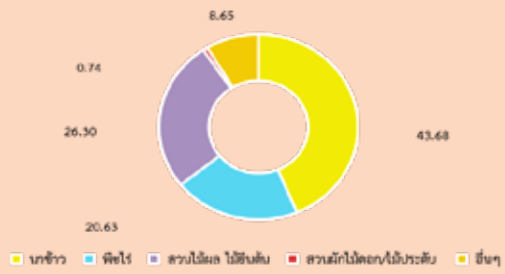
สัดส่วนเนื้อที่ชลประทาน

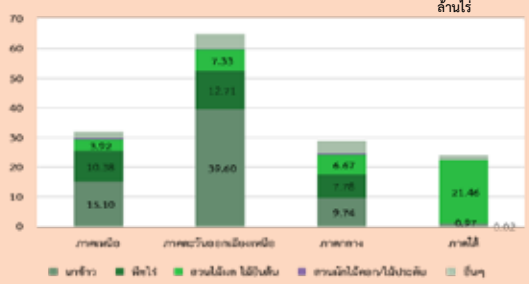
เนื้อที่ชลประทานระดับภาค

สัดส่วนเนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรระดับประเทศ

เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรระดับภาค

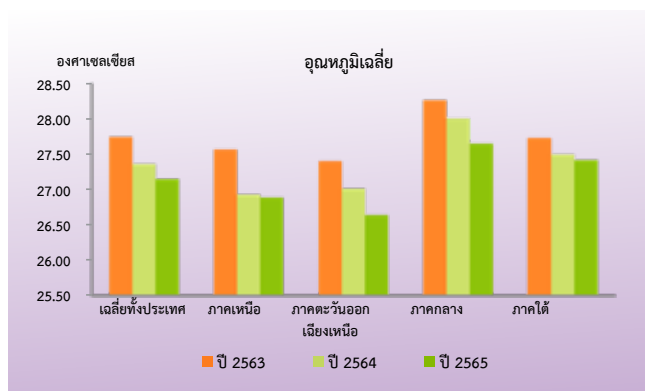
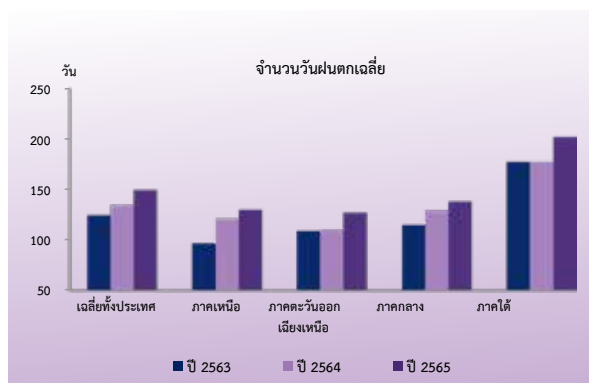
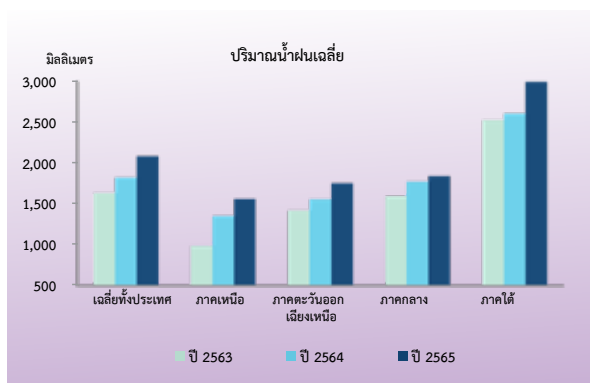

ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ ปี 2563-2565

ประเทศ/ภาค	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มิลลิเมตร)			จำนวนวันฝนตกเฉลี่ย (วัน)			อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)		
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
เฉลี่ยทั่วประเทศ	1,636	1,826	2,086	125	135	150	27.74	27.36	27.15
ภาคเหนือ	991	1,356	1,567	97	121	130	27.58	26.93	26.89
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,424	1,561	1,756	110	111	127	27.41	27.02	26.64
ภาคกลาง	1,602	1,778	1,845	116	129	138	28.27	28.01	27.65
ภาคใต้	2,526	2,609	3,177	178	178	202	27.73	27.50	27.42

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมอุตุนิยมวิทยา

หมายเหตุ: ข้อมูล ณ วันที่ 11 มกราคม 2566

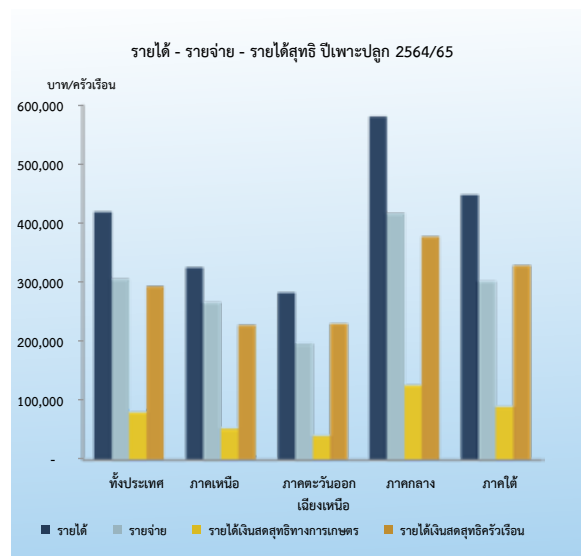
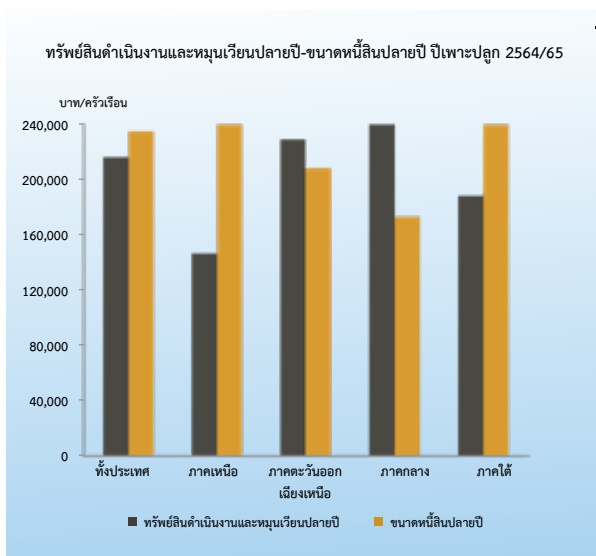
เศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตร

หน่วย: บาท/ครัวเรือน

รายการ	ปีเพาะปลูก			ปีเพาะปลูก 2564/65 ^P			
	2562/63	2563/64	2564/65 ^P	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคกลาง	ภาคใต้
1. รายได้	390,376	397,218	420,198	326,278	283,159	581,366	449,629
1.1 รายได้เงินสดทางการเกษตร	184,409	187,081	206,310	150,799	92,751	329,579	210,397
1.2 รายได้เงินสดนอกการเกษตร	205,967	210,137	213,888	175,479	190,408	251,788	239,232
1.3 สัดส่วนรายได้เงินสดทางการเกษตร (ร้อยละ)	47.24	47.10	49.10	46.22	32.76	56.69	46.79
2. รายจ่าย	275,935	280,693	306,608	266,520	197,293	417,833	301,999
2.1 รายจ่ายเงินสดทางการเกษตร	104,924	108,759	126,039	97,676	52,439	202,940	120,315
2.2 รายจ่ายเงินสดนอกการเกษตร	171,011	171,933	180,569	168,844	144,854	214,893	181,684
2.3 สัดส่วนรายจ่ายเงินสดทางการเกษตร (ร้อยละ)	38.02	38.75	41.11	36.65	26.58	48.57	39.84
3. รายได้สุทธิ							
3.1 รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร	79,486	78,322	80,271	53,123	40,312	126,639	90,082
3.2 รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน ^{1/}	285,453	288,459	294,159	228,602	230,720	378,427	329,314
3.3 เงินสดคงเหลือก่อนการชำระหนี้ ^{2/}	114,442	116,525	113,590	59,758	85,866	163,534	147,630
3.4 สัดส่วนรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร (ร้อยละ)	27.85	27.15	27.29	23.24	17.47	33.46	27.35
4. ทรัพย์สิน - หนี้สิน							
4.1 ทรัพย์สินดำเนินงานและหมุนเวียนปลายปี	200,957	197,901	216,377	146,676	228,999	272,182	188,221
4.2 ขนาดหนี้สินปลายปี	225,090	227,130	235,050	261,705	208,403	173,224	402,818
5. ข้อมูลพื้นฐาน							
5.1 อายุเฉลี่ยหัวหน้าครัวเรือน (ปี)	58.23	58.53	59.44	57.86	59.29	59.83	62.11
5.2 ขนาดครัวเรือน (คนต่อครัวเรือน)	3.89	3.88	3.68	3.44	3.73	3.87	3.58
5.3 ขนาดแรงงาน อายุ 15-64 ปี (คนต่อครัวเรือน)	2.62	2.57	2.48	2.48	2.44	2.78	2.42
5.4 ขนาดเนื้อที่ถือครอง (ไร่ต่อครัวเรือน)	24.16	22.49	24.92	24.24	20.53	29.62	22.04

หมายเหตุ ^{1/} รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน = รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร + รายได้เงินสดนอกการเกษตร

^{2/} เงินสดคงเหลือก่อนการชำระหนี้ = รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน - รายจ่ายเงินสดนอกการเกษตร

ปฏิทินสินค้าเกษตรที่สำคัญรายเดือน ปีเพาะปลูก 2564/65

หน่วย: ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี 2564							ปี 2565							ผลผลิต (ตัน)						
	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.		ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
พืชไร่																					
ข้าวนาปี		0.11	6.02	7.51	8.87	65.48	9.14	1.81	0.57	0.20	0.21	0.08									26,806,578
ข้าวนาปรัง									7.33	32.30	32.79	15.74	7.74	3.54	0.37	0.17	0.02				6,171,197
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	0.01	0.56	4.84	11.14	13.88	38.36	18.40	1.54	0.19	6.18	4.29	0.61									4,847,846
มันสำปะหลังโรงงาน					4.61	6.12	9.76	18.29	21.15	19.44	7.53	4.18	2.42	1.69	2.06	2.75					34,068,005
อ้อยโรงงาน							18.62	34.24	27.73	17.94	1.45	0.02									92,049,459
สับปรดปัดดาเวีย								6.03	7.50	7.81	9.77	15.18	13.21	7.35	4.02	4.84	7.86	10.23	6.20		1,735,028
ถั่วเหลือง		0.59	0.73	1.67	16.70	8.09	0.96		1.57	31.58	37.48	0.63									21,234
ถั่วเขียว		2.82	2.91	1.89	5.59	17.71	9.86	0.84	5.12	37.05	14.23	1.94	0.04								108,474
ถั่วลิสง		2.26	19.76	17.29	9.97	8.06	7.21	0.37	2.23	12.12	18.42	1.72	0.59								25,074
พืชสวน																					
ยางพารา								11.42	8.08	3.54	2.30	5.32	7.72	8.95	9.61	10.17	10.01	9.83	13.05		4,825,907
ปาล์มห้ามั่น								4.95	6.24	9.01	8.90	8.70	8.11	7.80	8.61	9.87	10.09	8.93	8.79		19,061,392
กาแฟ					1.94	5.74	13.85	34.39	22.86	20.49	0.72	0.01			0.0001	0.003					18,689
ชา *								1.53	3.13	3.83	4.68	5.88	7.40	8.83	9.72	10.65	11.47	14.91	17.97		106,457
พริกไทย								24.53	58.22	15.90	1.35										742
มะพร้าวผลแก่ (พื้นผล)								6.91	7.36	7.82	9.02	10.67	10.86	9.28	9.28	7.32	6.69	7.47	7.32		679,232
ลำไย								8.94	5.57	2.73	1.36	0.59	3.20	14.85	24.96	9.67	6.98	11.22	9.93		1,555,360
ทุเรียน								0.99	0.22	1.45	11.36	30.53	27.68	14.97	3.41	1.04	1.14	2.47	4.74		1,252,086
มังคุด								0.23		0.01	11.88	47.69	27.00	9.79	0.66	0.12	0.01	1.19	1.42		252,006
เงาะ								0.01		0.01	3.81	43.38	33.67	14.77	3.18	0.81		0.22	0.14		265,084
ลิ้นจี่										0.53	11.03	57.22	31.22								43,817
ลองกอง								0.04	0.002		0.29	3.90	15.45	21.12	14.27	23.80	19.42	1.65	0.06		42,268
ส้มเขียวหวาน								19.83	15.78	8.39	3.57	1.68	0.96	1.20	2.50	3.06	7.32	15.36	20.35		285,785
กล้วยหอม *								1.62	2.95	3.93	5.57	7.12	8.25	9.35	10.25	11.17	12.52	13.49	13.79		147,494
พืชผัก																					
กระเทียม							0.02	3.35	14.80	67.27	14.57										62,565
หอมแดง		1.17	3.55	4.80	0.87	1.18	1.25	20.18	46.50	17.89	2.41	0.20									137,736
หอมหัวใหญ่						12.81		1.35	31.71	39.90	14.23										33,507
มันฝรั่ง		0.36	0.73	3.28	0.36	1.10	1.46	1.10	11.03	34.45	44.47	1.66									110,860
ไม้ดอก																					
กล้วยไม้ตัดดอก								7.51	7.69	7.35	6.37	7.62	8.07	8.53	9.35	9.20	11.08	9.68	7.55		35,513
ปศุสัตว์																					
สุกร (ตัว)								8.41	8.36	8.26	8.30	8.24	8.26	8.42	8.38	8.38	8.32	8.38	8.29		15,814,577
ไก่เนื้อ (ล้านตัว)								7.68	8.93	7.61	8.09	8.95	7.45	9.36	7.81	7.65	9.16	8.39	8.92		1,927.79
ไข่ไก่ (ล้านฟอง)								8.38	8.92	8.50	8.22	8.55	8.31	8.46	8.47	8.18	8.07	7.73	8.21		15,317.85
น้านมดิบ								9.12	8.27	8.79	8.46	8.48	8.03	7.82	7.27	6.79	8.17	8.99	9.81		1,222,069

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุ: 1. * ข้อมูลร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

2. ข้อมูล ณ เดือนมกราคม 2566

ช่วงเดือนเก็บเกี่ยวผลผลิต
ช่วงเดือนเก็บเกี่ยวผลผลิตสูงสุด

พืชไร่

สรุปสถานการณ์การผลิตพืชไร่ ปี 2565

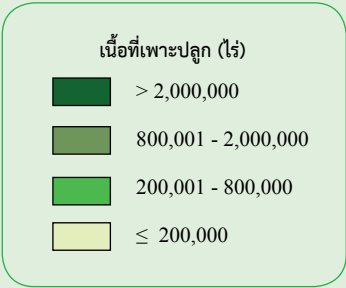
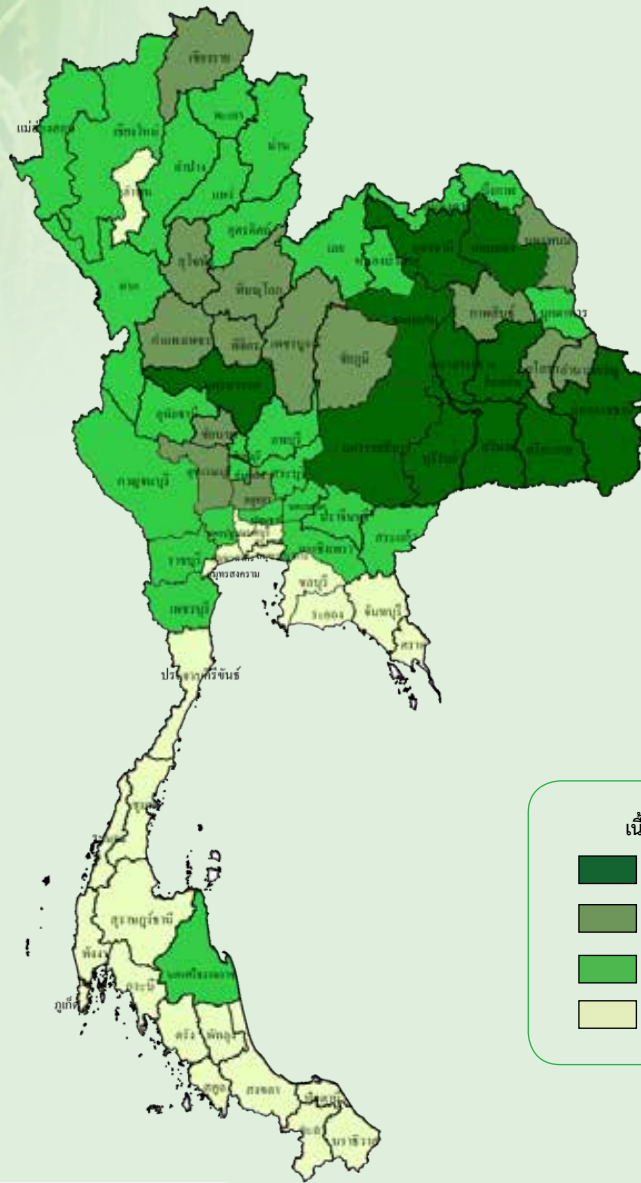
การผลิตพืชไร่ในปี 2565 ภาพรวมผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีปริมาณน้ำเหมาะสมต่อการเพาะปลูก โดยเฉพาะอ้อยโรงงาน และข้าวนาปรัง ที่มีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้นมาก ยกเว้น มันสำปะหลังโรงงาน ถั่วเขียว ถั่วเหลือง สับปะรดปัตตาเวีย และข้าวนาปี มีผลผลิตลดลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้น อีกทั้งขาดแคลนเทคโนโลยีและแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต ส่งผลให้การผลิตลดลง

ข้าวรวม ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยข้าวนาปรังมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำธรรมชาติมีเพียงพอ เกษตรกรจึงกลับมาเพาะปลูกข้าวนาปรังในพื้นที่เดิมที่เคยปล่อยว่าง ประกอบกับเกษตรกรบางส่วนปลูกทดแทนข้าวนาปีที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ส่วนข้าวนาปีมีผลผลิตลดลงเล็กน้อย เนื่องจากแหล่งผลิตในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบอุทกภัยในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม 2565 ซึ่งเป็นช่วงใกล้เก็บเกี่ยวผลผลิต ทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ ประกอบกับบางพื้นที่เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลังโรงงาน ที่ให้ผลตอบแทนดีกว่า มีต้นทุนต่ำกว่า และทำการเกษตรแบบผสมผสาน

พืชตระกูลถั่ว ปี 2565 ผลผลิตลดลง โดยถั่วเขียวและถั่วเหลืองมีผลผลิตลดลง เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูง ประกอบกับขาดแคลนเทคโนโลยีและแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต เกษตรกรจึงลดเนื้อที่เพาะปลูก และปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และพืชผัก สำหรับถั่วลิสงมีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์ดี อีกทั้งนโยบายส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้งจูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูก ส่วนผลผลิตภาพรวมทั้งประเทศลดลงตามเนื้อที่เพาะปลูกของถั่วเขียว และถั่วเหลือง

พืชไร่อื่น ๆ ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอ้อยโรงงาน มีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาดี ประกอบกับนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมส่งเสริมชาวไร่อ้อยที่ตัดอ้อยสดจูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูก อีกทั้งการเลือกใช้ท่อนพันธุ์ การดูแลรักษาที่ดีขึ้น สภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำเหมาะสมต่อการเพาะปลูก ไม่มีโรคและแมลงรบกวน ส่งผลให้ต้นทุนอ้อยตกและการเจริญเติบโตดี สำหรับข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำฝนเหมาะสม ประกอบกับมรสุมในฤดูกาลที่ผ่านมาส่งผลให้มีปริมาณน้ำในแหล่งกักเก็บเพียงพอต่อการเพาะปลูก และเกษตรกรมีความชำนาญในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชมากขึ้น ส่วนมันสำปะหลังโรงงาน และสับปะรดปัตตาเวีย มีผลผลิตลดลงตามเนื้อที่เก็บเกี่ยวที่ลดลง เนื่องจากเนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลังโรงงานประสบอุทกภัยในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม 2564 จากอิทธิพลของพายุเตี้ยนหมู่ ทำให้หัวมันสำปะหลังโรงงานบางพื้นที่เสียหายสิ้นเชิง ไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ สำหรับสับปะรดปัตตาเวีย มีผลผลิตลดลงจากต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากราคาปุ๋ยเคมีปรับเพิ่มขึ้น เกษตรกรจึงเน้นดูแลพื้นที่เดิมแทนการขยายเนื้อที่เพาะปลูก แม้ว่าราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดีก็ตาม ประกอบกับเกษตรกรบางรายปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น มันสำปะหลังโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทุเรียน เงาะ และยางพารา

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกข้าวนาปีของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปีเพาะปลูก 2564/65															แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ปี 2564								ปี 2565								
เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.			มิ.ย.
0.02	34.61	35.17	17.98	8.24	2.38	1.03	0.22	0.10	0.21	0.04						อุบลราชธานี นครราชสีมา สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ
			0.11	6.02	7.51	8.87	65.48	9.14	1.81	0.57	0.20	0.21	0.08			

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: เม.ย.- ก.พ (ภาคใต้ฝั่งตะวันออก มิ.ย.-ก.พ.) เก็บเกี่ยว: ก.ค.- พ.ค.

การผลิต			
รายการ	2563/64	2564/65	2565/66
1. จำนวนคร้าวเรือน (คร้าวเรือน)	4,548,731	4,581,603	4,576,412
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ล้านไร่)	62.44	63.01	62.92
2.1 ข้าวเจ้าหอมมะลิ	24.65	24.73	24.68
2.2 ข้าวเจ้าหอมอื่น ๆ	3.73	3.99	3.99
2.3 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	1.84	1.87	1.88
2.4 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	15.53	15.76	15.75
2.5 ข้าวเหนียว	16.68	16.66	16.62
3. ผลผลิตข้าวเปลือก (ล้านตัน)	26.42	26.81	26.70
3.1 ข้าวเจ้าหอมมะลิ	8.47	8.57	8.41
3.2 ข้าวเจ้าหอมอื่น ๆ	1.51	1.61	1.65
3.3 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	1.22	1.24	1.25
3.4 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	8.97	9.10	9.24
3.5 ข้าวเหนียว	6.26	6.28	6.16
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่) ความชื้น 15%	423	425	424
4.1 ข้าวเจ้าหอมมะลิ	343	347	341
4.2 ข้าวเจ้าหอมอื่น ๆ	406	404	414
4.3 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	660	662	666
4.4 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	578	577	586
4.5 ข้าวเหนียว	375	377	371
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	9,277	9,440	10,583
5.1 ข้าวเจ้าหอมมะลิ	10,823	10,983	12,335
5.2 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	6,937	7,190	8,304
5.3 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	7,836	8,034	9,159
5.4 ข้าวเหนียว	9,499	9,599	10,614
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	8,986	8,362	10,208
6.1 ข้าวเจ้าหอมมะลิ	10,623	10,040	13,263
6.2 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	9,660	9,132	10,072
6.3 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	8,253	7,986	9,182
6.4 ข้าวเหนียว	10,071	7,925	9,839
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	-290	-1,078	-376
7.1 ข้าวเจ้าหอมมะลิ	-200	-943	928
7.2 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	2,723	1,942	1,768
7.3 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	417	-49	23.51
7.4 ข้าวเหนียว	572	-1,673	-775
8. มาตรฐาน			
8.1 มาตรฐานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์			
8.1.1 มาตรฐานข้าวหอมมะลิไทย (2546) มาตรฐานข้าวหอมไทย (2551) มาตรฐานข้าวกล้องงอก (2555) มาตรฐานข้าว (2555)			
8.1.2 การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าว (2551) การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับข้าวหอมมะลิไทย (2552) การปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงสีข้าว (2553) เกษตรอินทรีย์เล่ม 4 : ข้าวอินทรีย์ (2553) การปฏิบัติที่ดีสำหรับการผลิต ข้าวกล้องงอก (2555)			
8.2 มาตรฐานกระทรวงพาณิชย์			
มาตรฐานสินค้าข้าว (2540) มาตรฐานข้าวหอมมะลิ (2544) มาตรฐานข้าวปทุมธานี (2547) มาตรฐานสินค้า ข้าวขาว			

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปีเพาะปลูก 2565/66 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

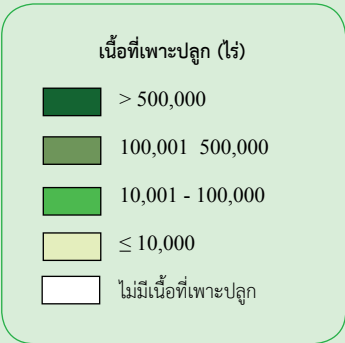
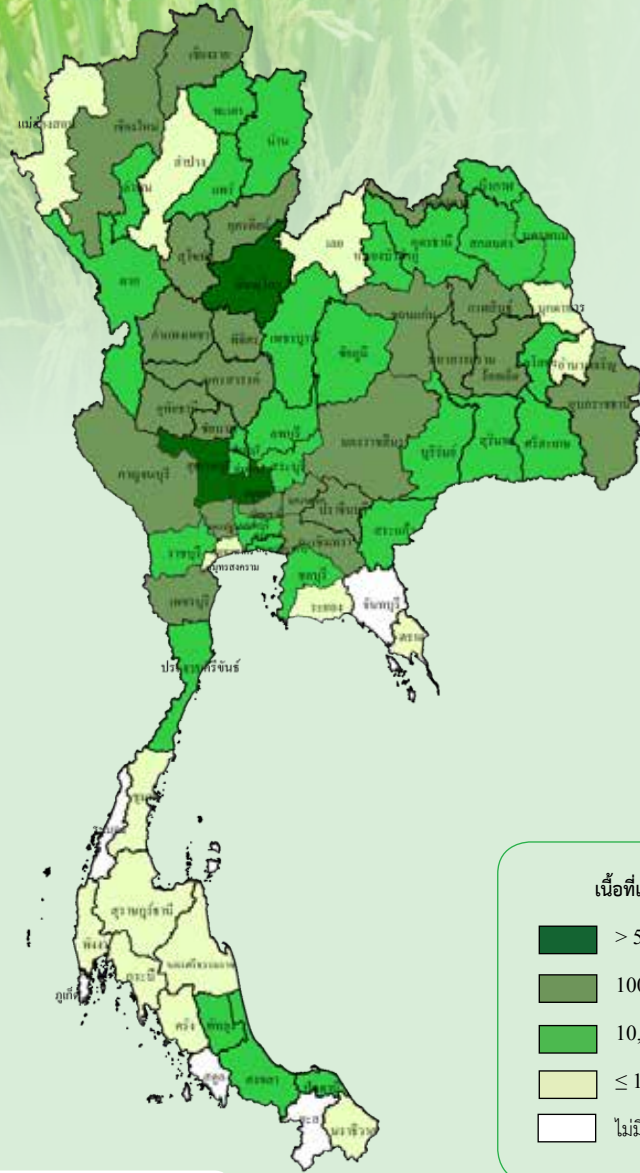
2. ราคาข้าวนาปี หมายถึง ราคาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักข้าวเปลือกเจ้านาปีความชื้น 15% ข้าวเปลือกเจ้าหอมมะลิ 100% และข้าวเปลือกเหนียวนาปีเมล็ดขาว

การผลิต

ข้าวนาปี ปีเพาะปลูก 2565/66 เนื้อที่เพาะปลูกลดลงจากปี 2564/65 เนื่องจากแหล่งผลิตทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ลดเนื้อที่เพาะปลูกลง บางส่วนปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่ได้รับผลตอบแทนดีกว่า เช่น อ้อยโรงงาน ทำการเกษตรแบบผสมผสาน บางแหล่งปลูกพืชอื่นที่มีต้นทุนต่ำกว่า และดูแลง่ายกว่า เช่น มันสำปะหลัง โรงงาน แม่แหล่งผลิตทางภาคเหนือ และภาคกลางเนื้อที่เพาะปลูกจะเพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่ปล่อยว่างเมื่อปีที่ผ่านมา แต่เพิ่มขึ้นไม่มากเนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงขึ้น จากราคาปุ๋ย สารเคมี และน้ำมันเชื้อเพลิง จึงทำให้ภาพรวมทั้งประเทศเนื้อที่เพาะปลูกลดลง

สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากแหล่งผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือประสบอุทกภัยในช่วงเดือนปลายเดือนสิงหาคม และประสบอุทกภัยในเดือนกันยายน-ตุลาคม 2565 มากกว่าปีที่แล้ว ซึ่งข้าวอยู่ในช่วงใกล้เก็บเกี่ยว มีน้ำท่วมขังนาน ทำให้ต้นข้าวล้มและเน่า ไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ ประกอบกับเกษตรกรบางส่วนลดการดูแลรักษา เพราะราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศลดลงจากปีที่แล้ว แต่ลดลงไม่มากเนื่องจากแหล่งผลิตทางภาคเหนือ และภาคกลาง ปีนี้ปลูกข้าวไม่ไวต่อแสงมีการเตรียมพร้อมรับมือสถานการณ์อุทกภัยโดยการเร่งเก็บเกี่ยวผลผลิตให้เร็วขึ้น ทำให้ความเสียหายน้อยกว่าปีที่แล้ว

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกข้าวนาปรังของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ละ

ปีเพาะปลูก 2564/65															แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ปี 2564					ปี 2565										
ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	
			15.92	36.85	30.44	9.53	5.36	1.50	0.31	0.09					สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา พิษณุโลก พิจิตร นครสวรรค์
						7.33	32.30	32.79	15.74	7.74	3.54	0.37	0.17	0.02	

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: พ.ย.-มิ.ย. (ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 1 มี.ค.-15 มิ.ย.) เก็บเกี่ยว: ก.พ.-ต.ค.

การผลิต			
รายการ	2563/64	2564/65	2565/66
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	487,923	527,016	598,479
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	8,342,709	9,547,390	11,341,450
2.1 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	591,390	706,509	839,219
2.2 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	6,756,624	7,876,124	9,440,622
2.3 ข้าวเหนียว	994,695	964,757	1,061,609
3. ผลผลิตข้าวเปลือก (ตัน)	5,310,446	6,171,197	7,354,381
3.1 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	393,258	477,437	569,557
3.2 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	4,337,101	5,136,165	6,165,218
3.3 ข้าวเหนียว	580,087	557,595	619,606
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่) ความชื้น 15%	637	646	648
4.1 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	665	676	679
4.2 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	642	652	653
4.3 ข้าวเหนียว	583	578	584
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	7,639	8,407	8,880
5.1 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	7,632	8,356	8,835
5.2 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	7,710	8,486	8,984
5.3 ข้าวเหนียว	7,184	7,764	8,078
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	8,640	8,754	9,016
6.1 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	9,980	9,797	9,939
6.2 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	8,640	8,754	9,016
6.3 ข้าวเหนียว	10,390	8,967	9,110
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	1,001	347	136
7.1 ข้าวเจ้าปทุมธานี 1	2,348	1,441	1,104
7.2 ข้าวเจ้าอื่น ๆ	930	268	32
7.3 ข้าวเหนียว	3,206	1,203	1,032

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปีเพาะปลูก 2564/65 ข้อมูลเบื้องต้น ปีเพาะปลูก 2565/66 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566
 2. ปีเพาะปลูก 2563/64 2564/65 2565/66 หมายถึง ปี 2564 2565 2566

การผลิต

ข้าวนาปรัง ปีเพาะปลูก 2565/66 เนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจากปีเพาะปลูก 2564/65 เนื่องจากปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำส่วนใหญ่ และปริมาณน้ำตามแหล่งน้ำตามธรรมชาติมีมากกว่าปีที่แล้ว ซึ่งเป็นผลมาจากในช่วงเดือนกันยายน มีพายุโนรู เข้าประเทศไทย ทำให้มีฝนตกหนัก และปริมาณน้ำฝนสูงกว่าปกติ ประกอบกับเกษตรกรบางส่วนปลูกชดเชยข้าวนาปีที่เสียหายจากน้ำท่วม โดยขยายเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นในพื้นที่ที่เคยปล่อยว่าง

สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก และการเจริญเติบโตของต้นข้าวดีขึ้น

การค้า

รายการ	2563/64	2564/65	2565/66
1. การค้าของโลก (ล้านตันข้าวสาร) ^{1/}	45.37	52.06	56.43
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	12.60	14.00	15.63
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตันข้าวสาร)	12.30	12.70	12.80
4. ส่งออก ^{2/}			
ปริมาณ (ล้านตันข้าวสาร)	5.74	6.29	7.70
มูลค่า (ล้านบาท)	116,045	109,771	138,452
4.1 ข้าวคุณภาพดี (ล้านตันข้าวสาร)	3.30	3.78	5.10
ข้าวหอมมะลิ	1.45	1.43	1.57
ข้าว 100%-5%	1.85	2.35	3.53
4.2 ข้าวคุณภาพปานกลาง - ต่ำ (ล้านตันข้าวสาร)	0.71	0.68	0.74
4.3 ข้าวหนึ่ง (ล้านตันข้าวสาร)	1.45	1.52	1.51
4.4 ข้าวเหนียว (ล้านตันข้าวสาร)	0.28	0.31	0.35
5. ราคาส่งออก ^{3/}			
5.1 ข้าวหอมมะลิ 100% (ใหม่) (บาท/ตัน)	31,342	23,868	29,484
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	1,009	756	846
5.2 ข้าวขาว 5% (บาท/ตัน)	15,525	14,442	15,184
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	500	458	436
5.3 ข้าวขาว 25% (บาท/ตัน)	15,039	14,127	14,936
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	488	451	431
5.4 ข้าวหนึ่ง 5% (บาท/ตัน)	15,442	14,247	15,144
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	497	452	435
5.5 ข้าวเหนียวเมล็ดยาว 10% (บาท/ตัน)	32,753	21,588	23,303
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	1,054	684	671
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 ข้าวคุณภาพดี			
ข้าวหอมมะลิ			สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย จีน แคนาดา เซเนกัล
ข้าว 100%, 5%			อิรัก ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา แองโกลา
6.2 ข้าวคุณภาพปานกลาง - ต่ำ			โมซัมบิก จีน แคนาดา เซเนกัล ปาปัวนิวกินี
6.3 ข้าวหนึ่ง			แอฟริกาใต้ เบนิน เยเมน บังกลาเทศ แคนาดา
7. คู่แข่งที่สำคัญ			
7.1 ข้าวคุณภาพดี			สหรัฐอเมริกา เวียดนาม อินเดีย ปากีสถาน
7.2 ข้าวคุณภาพปานกลาง - ต่ำ			เวียดนาม ปากีสถาน อินเดีย
7.3 ข้าวหนึ่ง			สหรัฐอเมริกา ปากีสถาน อินเดีย

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร ^{3/} สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

สถานการณ์การตลาดและมาตรการข้าว

การตลาด

1. การใช้ในประเทศ ปี 2565/66 มีการใช้ในประเทศ 16.88 ล้านตันข้าวเปลือก ลดลงจากปี 2564/65 ร้อยละ 4.59 เนื่องจากความต้องการใช้เพื่อการบริโภค และอุตสาหกรรมลดลงจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด-19 ที่มีการระบาดอย่างต่อเนื่องจนถึงปี 2565 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวลดการเดินทางท่องเที่ยว ทำให้ร้านอาหาร/โรงแรม ลดการสำรองข้าวรวมทั้งวัตถุดิบเพื่อการประกอบอาหาร อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การบริโภคในประเทศมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากการท่องเที่ยวช่วงวันหยุดเทศกาลปลายปี 2565 ต่อเนื่องปี 2566

2. การส่งออกในปี 2566 สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย คาดว่าไทยจะส่งออกได้ประมาณ 8 ล้านตันข้าวสาร เนื่องจากปริมาณผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่เนื้อที่เพาะปลูกข้าวในประเทศไทยผู้ผลิตที่สำคัญของโลกเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ประกอบกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวฟื้นตัว จึงส่งผลให้ข้าวไทยเป็นที่ต้องการมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ต้องติดตามสถานการณ์ค่าเงินบาทที่ขณะนี้มีความผันผวนและมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้น ซึ่งอาจจะส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของข้าวไทยลดลงได้ในปี 2566

มาตรการ

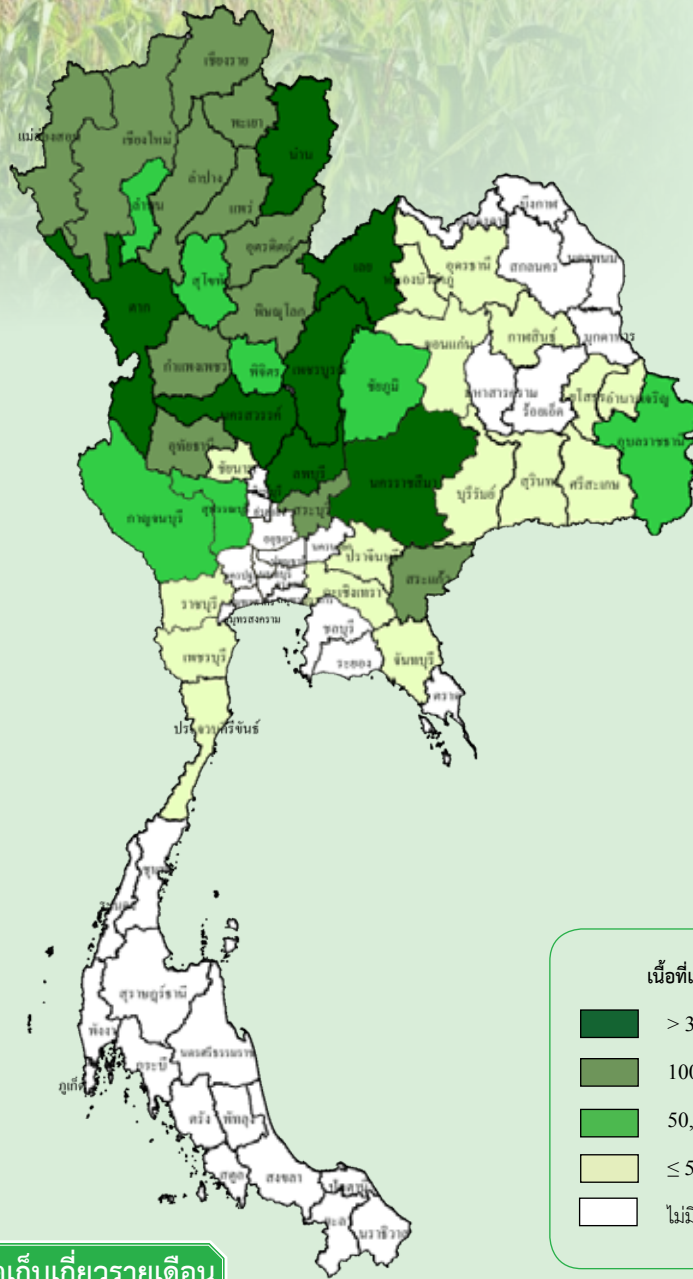
มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2565/66

1. โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2565/66 รอบที่ 1 ดำเนินการในเนื้อที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศ เกษตรกรที่มีสิทธิได้รับการชดเชย ต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2565/66 (รอบที่ 1) กับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยกำหนดชนิดข้าว ราคา และปริมาณประกันรายได้ (ณ ราคาความชื้นไม่เกิน 15%) ดังนี้ (1) ข้าวเปลือกหอมมะลิ ราคาประกันตันละ 15,000 บาท ครั้วเรือนละไม่เกิน 14 ตัน (2) ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ราคาประกันตันละ 14,000 บาท ครั้วเรือนละไม่เกิน 16 ตัน (3) ข้าวเปลือกเจ้า ราคาประกันตันละ 10,000 บาท ครั้วเรือนละไม่เกิน 30 ตัน (4) ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ราคาประกันตันละ 11,000 บาท ครั้วเรือนละไม่เกิน 25 ตัน และ (5) ข้าวเปลือกเหนียว ราคาประกันตันละ 12,000 บาท ครั้วเรือนละไม่เกิน 16 ตัน

2. มาตรการคู้ชานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2565/66 ประกอบด้วย (1) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต 2565/66 (2) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต 2565/66 และ (3) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2565/66

3. โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปีการผลิต 2565/66

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปีเพาะปลูก 2564/65														แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก		
ปี 2564							ปี 2565									
มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.		พ.ค.	มิ.ย.
0.13	3.28	12.59	41.83	27.81	3.40	0.56	0.09	5.01	4.11	1.00	0.19					เพชรบูรณ์ นครราชสีมา ตาก น่าน ลพบุรี
			0.01	0.56	4.84	11.14	13.88	38.36	18.40	1.54	0.19	6.18	4.29	0.61		

- █ ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- █ ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- █ ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- █ ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

รุ่น 1: ปลุก: มี.ค.-ต.ค. เก็บเกี่ยว: มิ.ย.-ก.พ.
 รุ่น 2: ปลุก: พ.ย.-ก.พ. เก็บเกี่ยว: ก.พ.-พ.ค.

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

การผลิต			
รายการ	2563/64	2564/65	2565/66
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	462,863	448,232	444,253
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	7,082,788	6,824,580	6,764,210
รุ่น 1	6,366,961	6,120,908	6,076,591
รุ่น 2	715,827	703,672	687,619
3. ผลผลิต (ตัน)	4,990,207	4,847,846	4,895,904
รุ่น 1	4,435,655	4,302,921	4,350,803
รุ่น 2	554,552	544,925	545,101
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	705	710	724
รุ่น 1	697	703	716
รุ่น 2	775	774	793
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	6,320	6,810	7,470
รุ่น 1	6,260	6,570	7,360
รุ่น 2	6,890	8,650	8,360
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ความชื้น 14.5%	7,694	8,693	10,189
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	1,374	1,883	2,719
8. มาตรฐาน	ตามประกาศกรมการค้าภายใน เรื่องการกำหนดมาตรฐานการหักลดน้ำหนัก เมล็ดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีความชื้น ลงวันที่ 4 กันยายน 2540		

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	184.07	193.84	181.02
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.0004	0.0137	0.0006
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน) ^{2/}	8.34	8.57	8.11
4. นำเข้า ^{3/}			
ปริมาณ (ตัน)	1,587,753	1,834,021	1,476,016
มูลค่า (ล้านบาท)	8,687.96	12,722.79	15,022.42
5. ส่งออก ^{3/}			
ปริมาณ (ตัน)	631	26,479	977
มูลค่า (ล้านบาท)	6.41	256.79	11.17
6. ราคาส่งออก ^{4/}			
(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	286.41	309.75	356.29
(บาท/ตัน)	8,943	10,063	12,351
7. คู่ค้าที่สำคัญ	สปป.ลาว ไต้หวัน อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น		
8. คู่แข่งที่สำคัญ	สหรัฐอเมริกา บราซิล อาร์เจนตินา ยูเครน		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย ^{3/} กรมศุลกากร ^{4/} สมาคมพ่อค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และพืชพันธุ์ไทย
 หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปีเพาะปลูก 2564/65 ข้อมูลเบื้องต้น ปีเพาะปลูก 2565/66 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566
 2. ปีเพาะปลูก 2563/64 2564/65 2565/66 หมายถึง ปี 2563 2564 2565
 3. ปี 2563/64 มีการปรับข้อมูล

การผลิต

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีเพาะปลูก 2565/66 เนื้อที่เพาะปลูกลดลงจากปี 2564/65 โดยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น 1 ลดลงเนื่องจากราคาปุ๋ยเคมีและเมล็ดพันธุ์ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นมาก เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นทดแทน เช่น มันสำปะหลัง ไร่ยางที่ใช้น้ำน้อยกว่าและราคาอยู่ในเกณฑ์ดี และปรับเปลี่ยนไปปลูกอ้อยโรงงานในบางพื้นที่ เนื่องจากราคาอ้อยปรับตัวสูงขึ้นและมีการส่งเสริมโดยเอกชน ส่วนเนื้อที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น 2 ลดลง เนื่องจากปีนี้น้ำในแหล่งกักเก็บมีปริมาณมากกว่าปีที่ผ่านๆ มา ทำให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวนาปรังที่ใช้ต้นทุนต่ำกว่า ในขณะที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีแนวโน้มต้นทุนเพิ่มมากขึ้นทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนลดลง

สำหรับผลผลิตต่อไร่ทั้งรุ่น 1 และรุ่น 2 เพิ่มขึ้นเนื่องจากในปีนี้มีปริมาณน้ำฝนเหมาะสม รวมทั้งมีมรสุมในฤดูกลางที่ผ่านมามีผลให้มีปริมาณน้ำในแหล่งกักเก็บเพียงพอต่อการเพาะปลูก และเกษตรกรมีความชำนาญในการกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชมากขึ้น เมื่อมองในภาพรวมผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากผลผลิตต่อไร่ที่เพิ่มขึ้นทั้งสองรุ่น

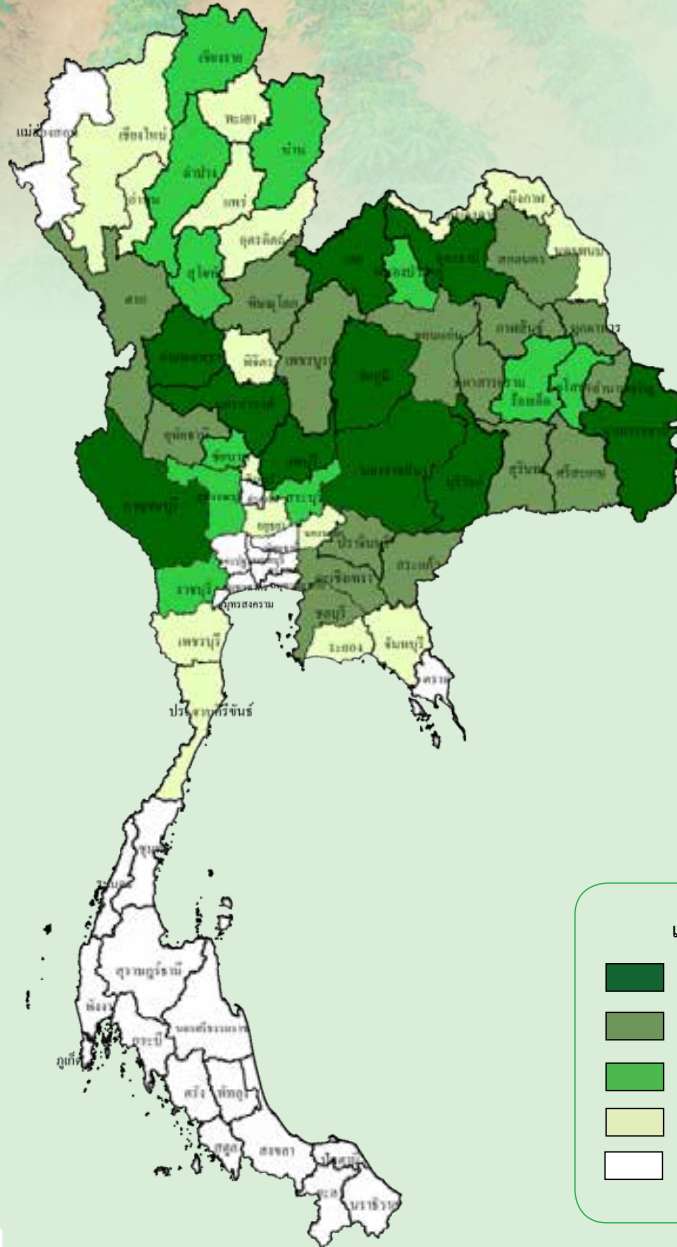
การตลาด

ปี 2565 ความต้องการใช้ภายในประเทศลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 5.37 เนื่องจากในช่วงต้นปีเกิดปัญหาโรคระบาดในสุกร และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีราคาสูง ตามราคาตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้นจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย - ยูเครน ผู้ประกอบการจึงปรับเปลี่ยนไปใช้วัตถุดิบทดแทนที่มีในประเทศเพิ่มขึ้น เช่น ไร่ข้าวปลายข้าวและมันเส้น ที่มีราคาถูก เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต

มาตรการ

- มาตรการการส่งออก ผู้ส่งออกต้องจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกซึ่งสินค้ามาตรฐานและมีหนังสือรับรองมาตรฐาน ประกอบพิธีการตรวจสอบออกทางด่านท่าเรือกรุงเทพ แหลมฉบัง และมาบตาพุด
- การดูแลความเป็นธรรมในการซื้อขายข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ กำหนดให้ผู้รับซื้อแสดงราคา ณ จุดรับซื้อ ที่ความชื้น 14.5% และ 30% พร้อมแสดงตารางการเพิ่ม - ลด ราคาตามเปอร์เซ็นต์ความชื้น และกำหนดให้ใช้เครื่องชั่งน้ำหนัก/เครื่องวัดความชื้นที่ได้มาตรฐาน
- การดูแลความสมดุล โดยให้ผู้ประกอบการแจ้งปริมาณการครอบครอง การนำเข้า สถานที่เก็บและการตรวจสอบสต็อก ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) ของกระทรวงพาณิชย์

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมันสำปะหลังโรงงานของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ยล

ปีเพาะปลูก 2564/65

ปี 2564				ปี 2565									แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		ต.ค.
	4.61	6.12	9.76	18.29	21.15	19.44	7.53	4.18	2.42	1.69	2.06	2.75		นครราชสีมา กำแพงเพชร ชัยภูมิ กาญจนบุรี อุบลราชธานี

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปี

เก็บเกี่ยว: ต.ค.-ก.ย. (ม.ค.-มี.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

มันสำปะหลังโรงงาน

การผลิต			
รายการ	2562/63	2563/64	2564/65
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	587,754	760,228	738,153
2. เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	8,918,250	10,406,314	9,921,058
3. ผลผลิต (ตัน)	28,999,122	35,094,485	34,068,005
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	3,252	3,372	3,434
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	1,830	1,836	1,877
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
หัวมันสำปะหลังสดคละ	1,880	2,034	2,309
หัวมันสำปะหลังสด (แบ่ง 25%)	2,034	2,265	2,655
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	50	198	432
8. มาตรฐาน			
8.1. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (มันเส้น/มันอัดเม็ด)			
8.1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ มอก. 330/2523			
8.1.2 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็นสินค้ามาตรฐาน และมาตรฐานผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2545			
8.2 แป้งมันสำปะหลัง			
ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้แป้งมันสำปะหลังเป็นสินค้ามาตรฐาน และมาตรฐานสินค้าแป้งมันสำปะหลัง พ.ศ. 2549			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตันหัวมันสด) ^{1/}	34.92	n.a.	n.a.
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก ^{1/} (%)	55.53	n.a.	n.a.
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตันหัวมันสด)	11.97	12.05	12.66
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 มันเส้น			
ปริมาณ (ตัน)	3,068,617	5,304,986	5,853,024
มูลค่า (ล้านบาท)	21,425	41,338	51,254
4.2 มันสำปะหลังอัดเม็ด			
ปริมาณ (ตัน)	12,241	22,108	77,597
มูลค่า (ล้านบาท)	110	206	754
4.3 แป้งมันสำปะหลัง			
ปริมาณ (ตัน)	2,781,870	3,683,341	3,758,915
มูลค่า (ล้านบาท)	36,106	53,364	63,652
5. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{2/}			
5.1 มันเส้น	7,382	8,196	9,370
5.2 มันสำปะหลังอัดเม็ด	9,626	9,888	12,095
5.3 แป้งมันสำปะหลัง	13,843	15,360	17,403
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 มันเส้น	จีน		
6.2 มันสำปะหลังอัดเม็ด	เนเธอร์แลนด์ จีน ญี่ปุ่น		
6.3 แป้งมันสำปะหลัง	จีน อินโดนีเซีย ได้หวัน มาเลเซีย		
7. คู่แข่งที่สำคัญ	เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. ปีเพาะปลูก 2562/63 2563/64 2564/65 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

2. n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล

การผลิต

มันสำปะหลังโรงงาน ปี 2565 เนื้อที่เก็บเกี่ยวลดลง จากปี 2564 เนื่องจากเนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลังโรงงานประสบอุทกภัยในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม 2564 จากอิทธิพลของพายุเตี้ยนหมู่ ทำให้หัวมันสำปะหลังโรงงานบางพื้นที่เสียหายสิ้นเชิงไม่สามารถเก็บเกี่ยวได้ เกษตรกรส่วนใหญ่ปล่อยให้ว่างเปล่าเพื่อรอปลูกใหม่ในฤดูกาลหน้า นอกจากนี้ราคาอ้อยโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ปรับตัวสูงขึ้นจากปีที่แล้วจึงใจให้เกษตรกรบางส่วนที่เคยปลูกอ้อยโรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์กลับไปปลูกพืชดังกล่าว

สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำฝนเหมาะสมต่อการเจริญเติบโต ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง (Cassava Mosaic Disease: CMD) ได้ดี โดยใช้ท่อนพันธุ์สะอาดปลอดโรคจากภาครัฐ อีกทั้งเกษตรกรบางส่วนที่เคยประสบปัญหาโรคใบด่างมันสำปะหลังเปลี่ยนไปปลูกพันธุ์ที่ทนทานต่อโรค เช่น เกษตรศาสตร์ 50 หัวบง 60 รยอง 72 ส่วนผลผลิตรวมลดลงตามเนื้อที่เก็บเกี่ยวที่ลดลง

การตลาด

ผลผลิตมันสำปะหลังเข้าสู่กระบวนการแปรรูปทั้งหมด เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง โดยผลผลิตประมาณ ร้อยละ 58 แปรรูปเป็นแป้งมันสำปะหลังและแป้งตัดแปร ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 42 แปรรูปเป็นมันเส้น มันอัดเม็ด และเอทานอล

ในปี 2565 ความต้องการใช้มันสำปะหลังภายในประเทศประมาณร้อยละ 26 ที่เหลือร้อยละ 74 เป็นการส่งออก ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยได้แก่ จีน

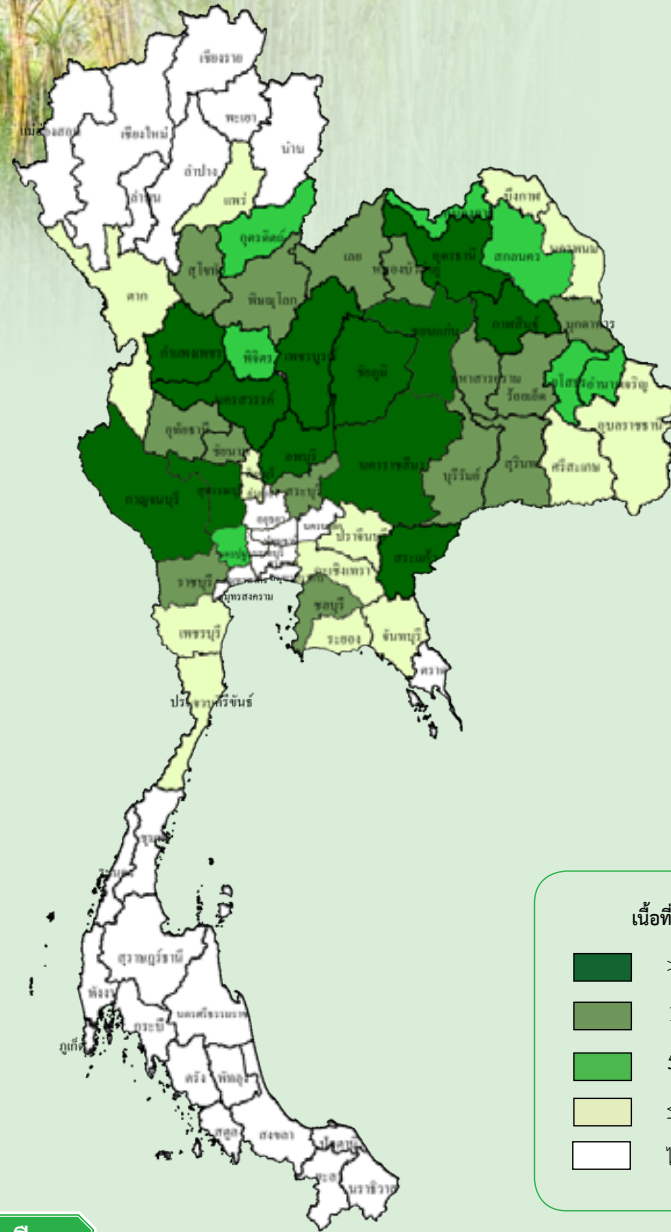
ราคาส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังปี 2565 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2564 ทั้งราคาส่งออกมันเส้น มันอัดเม็ด และแป้งมันสำปะหลัง เนื่องจากความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของตลาดต่างประเทศยังมีต่อเนื่อง และผลจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครนที่ยืดเยื้อทำให้ธัญพืชโลกขาดแคลน ส่งผลให้เกิดความต้องการเพิ่มปริมาณสำรองธัญพืชเพื่อการบริโภคและทดแทนธัญพืชที่ราคาสูง มีการใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น

มาตรการ

มาตรการจัดการโรคใบด่างมันสำปะหลัง ปี 2565 และระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

- มาตรการสร้างการรับรู้
 - สร้างสื่อที่ทันสมัยและดึงดูดความสนใจ เพิ่มศักยภาพให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร โดยการถ่ายทอดความรู้ สร้างภาคีเครือข่าย และประชาสัมพันธ์
- มาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาด
 - สำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดศัตรูพืชอย่างสม่ำเสมอ จัดทำแปลงติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช เฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างจากพื้นที่ปลูกใกล้เคียง และพืชอาศัยชนิดอื่น ๆ ส่งเสริมและณรงค์ให้เกษตรกรใช้พันธุ์ทนทานต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง เช่น เกษตรศาสตร์ 50 หัวบง 60 รยอง 72 และพันธุ์อื่น ๆ ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ
- มาตรการควบคุมการระบาด
 - ทำลายเมื่อพบร่องรอยการเข้าทำลาย หรือพบระบาด บังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย เพื่อควบคุมและจำกัดพื้นที่ระบาดของศัตรูพืช
- มาตรการให้ความช่วยเหลือ
 - กรณีเกิดความเสียหายสิ้นเชิงจากการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ดำเนินการตามขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลัง
- มาตรการวิจัยและพัฒนาเพื่อการจัดการในระยะยาว
 - มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาพันธุ์มันสำปะหลังต้านทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ให้ผลผลิตสูง เปรียบเทียบต้นสูง
- มาตรการการติดตามและประเมินผล
 - มุ่งเน้นการติดตามการขับเคลื่อนและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อปรับแก้ในส่วนที่ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคได้ทันที

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกอ้อยโรงงานของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปีเพาะปลูก 2564/65

ปี 2564					ปี 2565						แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	
				18.62	34.24	27.73	17.94	1.45	0.02		กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุดรธานี นครราชสีมา กาญจนบุรี

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต				การค้า			
รายการ	2562/63	2563/64	2564/65	รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนเกษตรกร (ราย) ^{1/}	474,744	465,661	420,087	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{2/}	53.42	63.51	67.84
2. เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่) ^{1/}	10,713,345	9,283,258	9,531,690	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	12.53	5.89	14.74
3. ผลผลิต (ตัน) ^{1/}	75,970,209	66,946,219	92,049,459	3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	2.31	2.29	2.50
ผลผลิตน้ำตาล (ตัน)	8,128,812	7,152,247	9,849,292	4. ส่งออก ^{3/}			
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	7,091	7,212	9,657	4.1 น้ำตาลทรายดิบ			
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน) ^{1/}	1,262	999	993	ปริมาณ (ตัน)	3,105,802	1,676,580	3,538,703
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	673	873	1,034	มูลค่า (ล้านบาท)	28,252	20,343	52,966
6.1 ราคาอ้อยขั้นต้น ณ หน้าโรงงาน ^{1/}	750	920	1,070	4.2 น้ำตาลทรายขาว			
6.2 ราคาอ้อยขั้นสุดท้าย ณ หน้าโรงงาน ^{1/}	833	1,002	1,106	ปริมาณ (ตัน)	2,406,190	1,888,848	2,929,031
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	-589	-126	41	มูลค่า (ล้านบาท)	27,628	28,156	54,861
8. มาตรฐานการผลิตน้ำตาล ^{1/}				5. ราคาส่งออก ^{3/}			
8.1 ประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ 2/2537				5.1 น้ำตาลทรายดิบ (บาท/ตัน)	9,096	12,133	14,968
8.2 ประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ 8/2539				(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	291.83	381.53	430.41
8.3 ประกาศคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ฉบับที่ 1/2543				5.2 น้ำตาลทรายขาว (บาท/ตัน)	11,482	14,906	18,730
				(ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน)	368.36	468.70	538.60
				6. คู่ค้าที่สำคัญ	อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ กัมพูชา ลาว มาเลเซีย		
				7. คู่แข่งที่สำคัญ	บราซิล อินเดีย ออสเตรเลีย		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ^{2/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{3/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. ปีเพาะปลูก 2562/63 2563/64 2564/65 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

2. อัตราแปลง : อ้อยสด 1,000 กก. = น้ำตาล 107 กก.

การผลิต

อ้อยโรงงาน ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้นจากปีเพาะปลูก 2563/64 เนื่องจากราคาอ้อยโรงงานเพิ่มสูงขึ้น และทางภาครัฐให้ความสำคัญทางด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีนโยบายช่วยเหลือชาวไร่อ้อยให้ตัดอ้อยสดให้มีรายได้มากกว่าตัดอ้อยไฟไหม้ จึงจูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น

สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก เกษตรกรดูแลรักษา จัดหาแหล่งน้ำและบำรุงใส่ปุ๋ยดีขึ้น มีการเลือกใช้ท่อนพันธุ์ที่ดีเพิ่มขึ้น ประกอบกับไม่มีโรคแมลงรบกวน ทำให้การแตกกอและการเจริญเติบโตของต้นอ้อยดีขึ้น

การตลาด

1. ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อราคาอ้อยขั้นต้นและราคาอ้อยขั้นสุดท้ายของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทย คือ ราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลก ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก และอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เนื่องจากไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกน้ำตาลทรายรายใหญ่อันดับ 2 ของโลกรองจากบราซิล นอกจากนี้ ราคาน้ำตาลทรายในตลาดโลกยังส่งผลกระทบต่อผลผลิตของอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทราย เนื่องจากผลผลิตน้ำตาลทรายของไทยกว่าร้อยละ 75 ส่งออกไปตลาดต่างประเทศ

2. สถานการณ์ต่าง ๆ ของประเทศคู่ค้าและประเทศคู่แข่งที่สำคัญของไทย ก็มีผลต่ออุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลทรายของไทย เช่น ปี 2566 ปริมาณการผลิตและการส่งออกน้ำตาลทรายของอินเดียมีแนวโน้มน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้เบื้องต้น หรือความต้องการน้ำตาลของจีนในปีเพาะปลูก 2565/66 จะเพิ่มขึ้นจากการเปิดประเทศจีนเมื่อต้นปี 2566 ซึ่งอาจจะทำให้มีการนำเข้าน้ำตาลและน้ำเชื่อมเพิ่มขึ้น

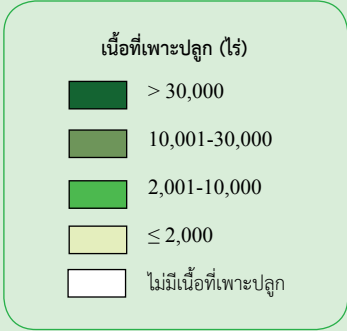
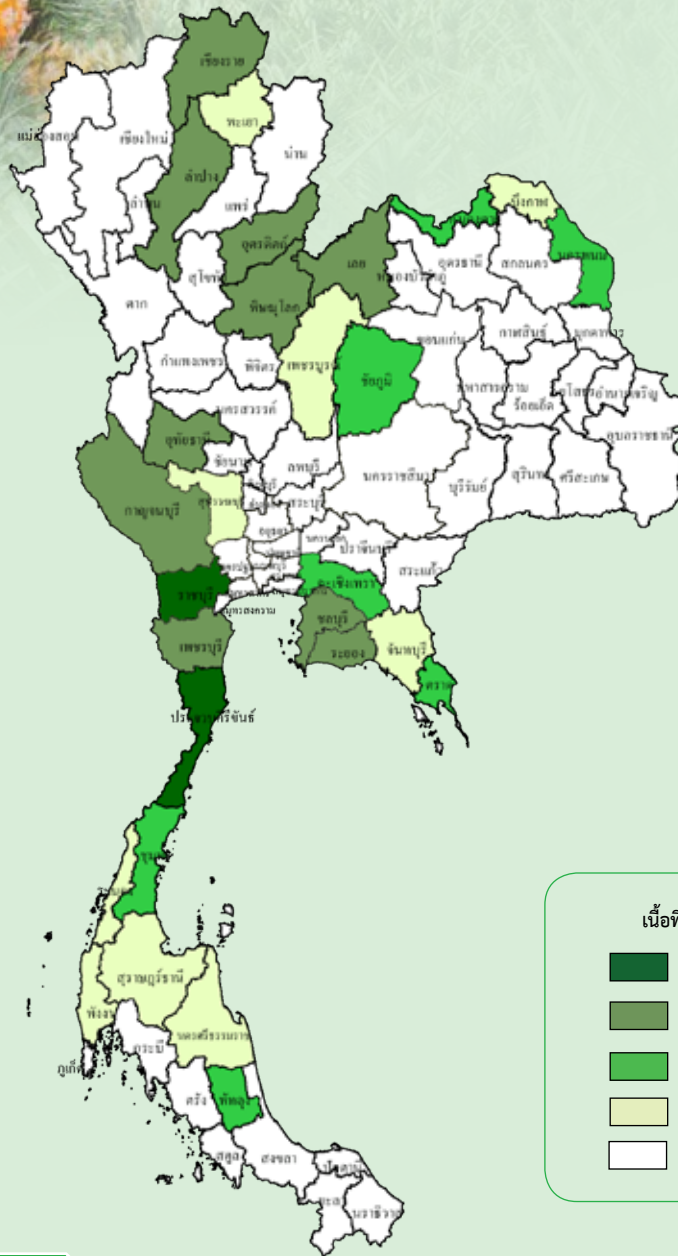
มาตรการ

1. กรยกเว้นอากรสำหรับรถตัดอ้อยที่มีขนาด 300 แรงม้าขึ้นไป เครื่องตัดใบอ้อย และเครื่องกวาดใบอ้อย ไม่ว่าจะอยู่ที่กีดใดก็ตาม โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กรยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับเครื่องจักรกลการเกษตร

2. โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้กับเกษตรกรชาวไร่อ้อย สำหรับบริหารจัดการแหล่งน้ำและซื้อเครื่องจักรกลการเกษตรในไร่อ้อยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5) ปี 2565 - 2567 เพื่อให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ โดยภาครัฐรับภาระชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. ร้อยละ 3 ต่อปี (แทนเกษตรกร) และร้อยละ 2 ต่อปี (แทนกลุ่มเกษตรกร)

3. การกำหนดราคาอ้อยขั้นต้นฤดูการผลิตปีเพาะปลูก 2565/66 ในอัตรา 1,080 บาทต่อตันอ้อย ณ ระดับความหวานที่ 10 ซี.ซี.เอส

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกลับปรดปัตตาเวียของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
6.03	7.50	7.81	9.77	15.18	13.21	7.35	4.02	4.84	7.86	10.23	6.20	ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี พิจิตร ระยอง

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนคริวเรือน (คริวเรือน)	32,701	34,480	33,671
2. เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	449,777	459,394	451,301
3. ผลผลิต (ตัน)	1,680,884	1,750,630	1,735,028
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	3,737	3,811	3,845
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	3,980	3,997	4,357
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
6.1 สับประรดโรงงาน	10,680	6,159	6,553
6.2 สับประรดบริโภคสดคละ	13,921	9,510	10,073
7. ผลตอบแทนสุทธิสับประรดโรงงาน (บาท/ตัน)	6,700	2,162	2,195
8. มาตรฐาน			
8.1 มาตรฐานสินค้าเกษตรสับประรด มอกช. 4-2546			
8.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสับประรดในภาชนะบรรจุ มอก. 51-2562			
8.3 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสับประรดเยือกแข็ง มอก. 425-2525			
8.4 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมน้ำผลไม้ : น้ำสับประรด มอก. 112-2562			
8.5 มาตรฐานสินค้าเกษตร การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสับประรด มกช. 2508-2557			
8.6 แนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร หลักปฏิบัติสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรแช่เยือกแข็ง มกช.9041(G)-2560			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	n.a.	n.a.	n.a.
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	n.a.	n.a.	n.a.
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	0.45	n.a.	n.a.
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 สับประรดบรรจุภาชนะอัดลม ปริมาณ (ตัน)	290,578	367,624	393,594
มูลค่า (ล้านบาท)	10,799	14,293	16,221
4.2 น้ำสับประรด ปริมาณ (ตัน)	41,934	55,879	64,758
มูลค่า (ล้านบาท)	2,017	3,048	4,471
4.3 สับประรดทำไวน์ให้เสียโดยใช้น้ำตาล ปริมาณ (ตัน)	18,806	20,376	18,889
มูลค่า (ล้านบาท)	2,089	2,204	2,152
4.4 ผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ปริมาณ (ตัน)	10,040	13,178	35,334
มูลค่า (ล้านบาท)	270	443	1,025
5. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{2/}			
5.1 สับประรดบรรจุภาชนะอัดลม	37,163	38,879	41,212
5.2 น้ำสับประรด	48,095	54,553	69,046
5.3 สับประรดทำไวน์ให้เสียโดยใช้น้ำตาล	111,099	108,182	113,933
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 สับประรดบรรจุภาชนะอัดลม	สหรัฐอเมริกา	รัสเซีย	เยอรมนี
6.2 น้ำสับประรด	เนเธอร์แลนด์	สหรัฐอเมริกา	สเปน
6.3 สับประรดทำไวน์ให้เสียโดยใช้น้ำตาล	สหรัฐอเมริกา	รัสเซีย	จีน
7. คู่แข่งที่สำคัญ			
	ฟิลิปปินส์	อินโดนีเซีย	

ที่มา: ^{1/} The International Trade Centre (<https://www.trademap.org> , ก.พ. 63) ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

- หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2565 ข้อมูลเบื้องต้น
 2. การค้าของโลก: เฉพาะสับประรดบรรจุภาชนะอัดลม (ข้อมูลประมาณการ)
 3. n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล
 4. อัตราแปลง: 4.1 สับประรดสด 5 กก. = สับประรดแห้ง/กวน 1 กก.
 4.2 สับประรดสด 3.33 กก. = สับประรดบรรจุภาชนะอัดลม 1 กก.
 4.3 สับประรดสด 4 กก. = น้ำสับประรด 1 กก.
 4.4 สับประรดสด 2.5 กก. = สับประรดแช่แข็ง 1 กก.

การผลิต

สับประรดปัตตาเวีย ปี 2565 เนื้อที่เก็บเกี่ยวลดลงจากปี 2564 เนื่องจากต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้นจากราคาปุ๋ยเคมีที่ปรับเพิ่มขึ้น เกษตรกรจึงเน้นดูแลพื้นที่เดิมแทนการขยายพื้นที่ปลูก แม้ว่าราคาเกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดีก็ตาม ประกอบกับเกษตรกรบางรายปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น มันสำปะหลังโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พืชอื่น เงาะ และยางพารา

สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีที่แล้ว เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย มีปริมาณน้ำฝนเพียงพอต่อการเจริญเติบโต แต่ผลผลิตรวมลดลงตามการลดลงของเนื้อที่ เนื่องจากในปี 2565 ปุ๋ยเคมีและสารบำรุงผลผลิตมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเกษตรกรจึงลดการใช้สารดังกล่าวลง และปรับเปลี่ยนไปใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทน

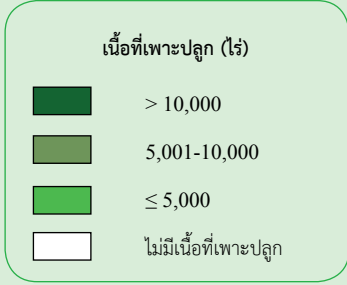
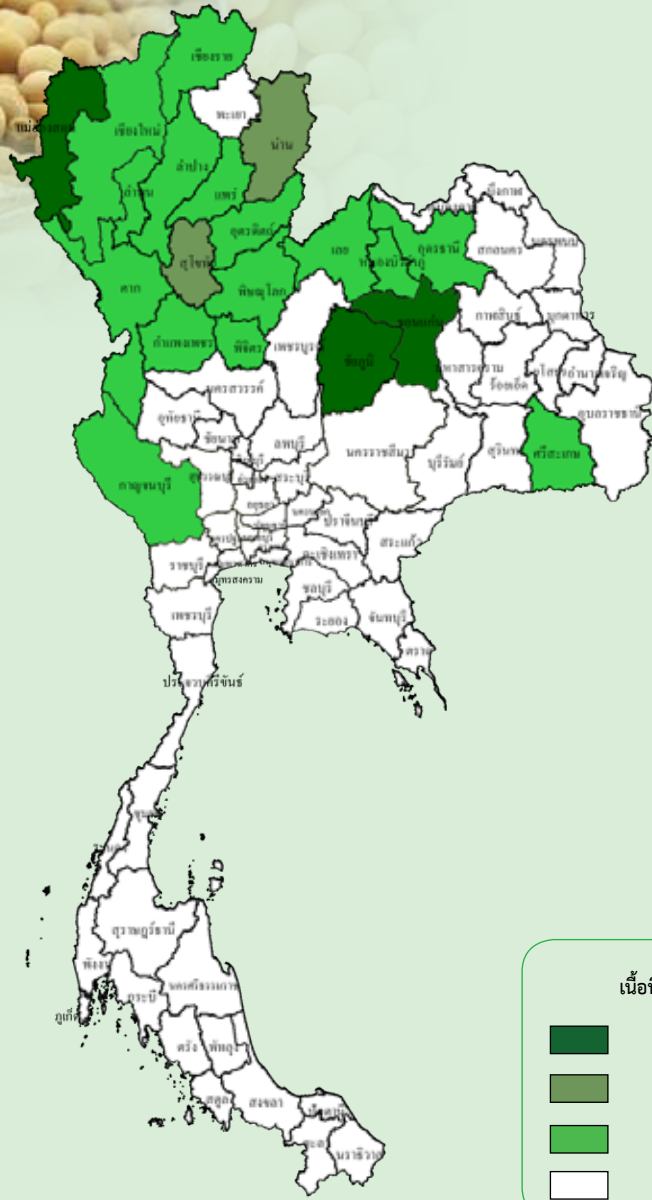
การตลาด

1. สับประรดเป็นสินค้าที่พึ่งพิงตลาดต่างประเทศ เนื่องจากผลผลิตร้อยละ 70 เข้าสู่กระบวนการแปรรูปเพื่อส่งออก ผลิตภัณฑ์สำคัญ ได้แก่ สับประรดกระป๋อง และน้ำสับประรด ความผันผวนของราคาจำหน่ายในตลาดโลกส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิตภายในประเทศ
2. ผลกระทบจากโรคโควิด-19 ตั้งแต่ปี 2563 ทำให้ผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปบางส่วนหยุดดำเนินการ ส่งผลกระทบต่อความสามารถนำเข้าวัตถุดิบของอุตสาหกรรมแปรรูปสับประรด
3. โรงงานแปรรูปสับประรดส่วนใหญ่ผลิตแบบมีสัญญาล่วงหน้าและส่งออกผ่านนายหน้า (Broker) ส่งผลต่อราคารับซื้อวัตถุดิบในประเทศ
4. ปี 2564 จากโรคโควิด-19 ทำให้เศรษฐกิจโลกชะลอตัว เกิดปัญหาด้าน Logistic ด้านแรงงาน รวมทั้งรสนิยมการบริโภคสับประรดและน้ำผลไม้แบบคั้นสดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
5. ราคาจำหน่ายสูงกว่าประเทศคู่แข่ง (ฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย) เนื่องจาก รูปแบบการผลิต รูปแบบการจำหน่าย สิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) รวมทั้งผลจากค่าเงินบาท
6. ในปี 2565 การส่งออกของสับประรดของไทยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสับประรดกวน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการส่งออกไปประเทศมาเลเซีย และจีน

มาตรการ

1. (ร่าง) แผนพัฒนาด้านสับประรด พ.ศ. 2566 – 2570 ครอบคลุมด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด
2. บริหารจัดการ Supply ให้สมดุลกับ Demand สอดคล้องกับนโยบาย “การตลาดนำการผลิต” และบูรณาการเชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการด้านสับประรด พ.ศ. 2564 - 2565 โดยคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) บริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จภายในจังหวัด

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกถั่วเหลืองของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ยละ

ปีเพาะปลูก 2564/65													
ปี 2564							ปี 2565						แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
0.99	9.42	7.83	6.59	1.08	0.01	4.71	53.85	15.27	0.25				แม่ฮ่องสอน ขอนแก่น ชัยภูมิ สุโขทัย น่าน
		0.59	0.73	1.67	16.70	8.09	0.96		1.57	31.58	37.48	0.63	

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

รุ่น 1 (ฤดูฝน) ปลุก: พ.ค.-ต.ค. เก็บเกี่ยว: ก.ค.-ธ.ค.
 รุ่น 2 (ฤดูแล้ง) ปลุก: พ.ย.-ก.พ. เก็บเกี่ยว: ก.พ.-พ.ค.

ถั่วเหลือง

การผลิต			
รายการ	2563/64	2564/65	2565/66
1. จำนวนควัเรือิน (ควัเรือิน)	15,588	15,045	14,442
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			
รุ่น 1	28,192	21,020	19,780
รุ่น 2	57,819	60,074	58,300
3. ผลผลิต (ตัน)	22,800	21,234	20,802
รุ่น 1	8,215	6,104	5,870
รุ่น 2	14,585	15,130	14,932
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	265	262	266
รุ่น 1	291	290	297
รุ่น 2	252	252	256
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	15,960	16,370	16,960
รุ่น 1	14,680	14,590	15,490
รุ่น 2	16,710	17,270	17,720
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ถั่วเหลืองคละ	17,300	18,403	18,815
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	1,340	2,033	1,855

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	165.55	157.13	164.32
2. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	4.07	4.02	3.04
3. นำเข้า ^{2/}			
ปริมาณ (ตัน)	4,044,716	3,996,772	3,022,180
มูลค่า (ล้านบาท)	50,493	72,611	70,586
4. ส่งออก ^{2/}			
ปริมาณ (ตัน)	1,718	942	935
มูลค่า (ล้านบาท)	34	19	20
5. ราคา			
5.1 ราคานำเข้า (บาท/กก.) ^{2/}	12.51	18.15	23.22
5.2 ราคาตลาดชิคาโก (ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน) ^{1/}	351.36	504.59	570.50
5.3 ราคาตลาดชิคาโก (บาท/กก.) ^{1/}	11.02	16.19	20.04
6. คู่ค้าที่สำคัญ	บราซิล สหรัฐอเมริกา แคนาดา		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ปีเพาะปลูก 2564/65 ข้อมูลเบื้องต้น ปีเพาะปลูก 2565/66 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566
 2. ปีเพาะปลูก 2563/64 2564/65 2565/66 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

การผลิต

ถั่วเหลืองปีเพาะปลูก 2565/66 เนื้อที่เพาะปลูก ลดลงจากปีเพาะปลูก 2564/65 เนื่องจากถั่วเหลือง เป็นพืชที่ดูแลรักษายาก ขาดแคลนเทคโนโลยีและ แรงงานที่ช่วยในการเก็บเกี่ยว ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ ประกอบกับปัจจัยการผลิตมีราคาสูง เช่น ค่าปุ๋ย ค่าเมล็ดพันธุ์ ค่าแรงงานในการเก็บเกี่ยว และค่ายาปราบศัตรูพืช เป็นต้น ผลตอบแทนที่ได้รับไม่คุ้มกับการลงทุน เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียว พืชผัก บางส่วนปล่อยพื้นที่ว่างเปล่า และปลูกถั่วเหลืองไว้เพื่อทำพันธุ์

สำหรับผลผลิตต่อไร่ ทั้ง 2 รุ่น เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพภูมิอากาศเอื้ออำนวย มีการบริหารจัดการน้ำที่เพียงพอต่อการเพาะปลูก และเกษตรกรดูแลรักษาดี แต่ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูก

การตลาด

ปี 2565 มีความต้องการใช้ในประเทศ 3.04 ล้านตัน ลดลงจาก 4.02 ล้านตัน ในปี 2564 ร้อยละ 24.38 เนื่องจากผู้บริโภคยังจ่ายใช้สอยไม่มากนักจากการที่ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคหลายรายการปรับราคาสูงขึ้น ประกอบกับราคาถั่วเหลืองในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นมาก ทำให้อุตสาหกรรมที่ใช้เมล็ดถั่วเหลืองเป็นวัตถุดิบชะลอการผลิตลง

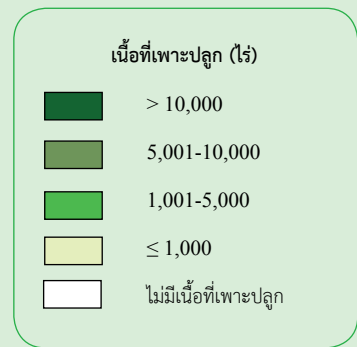
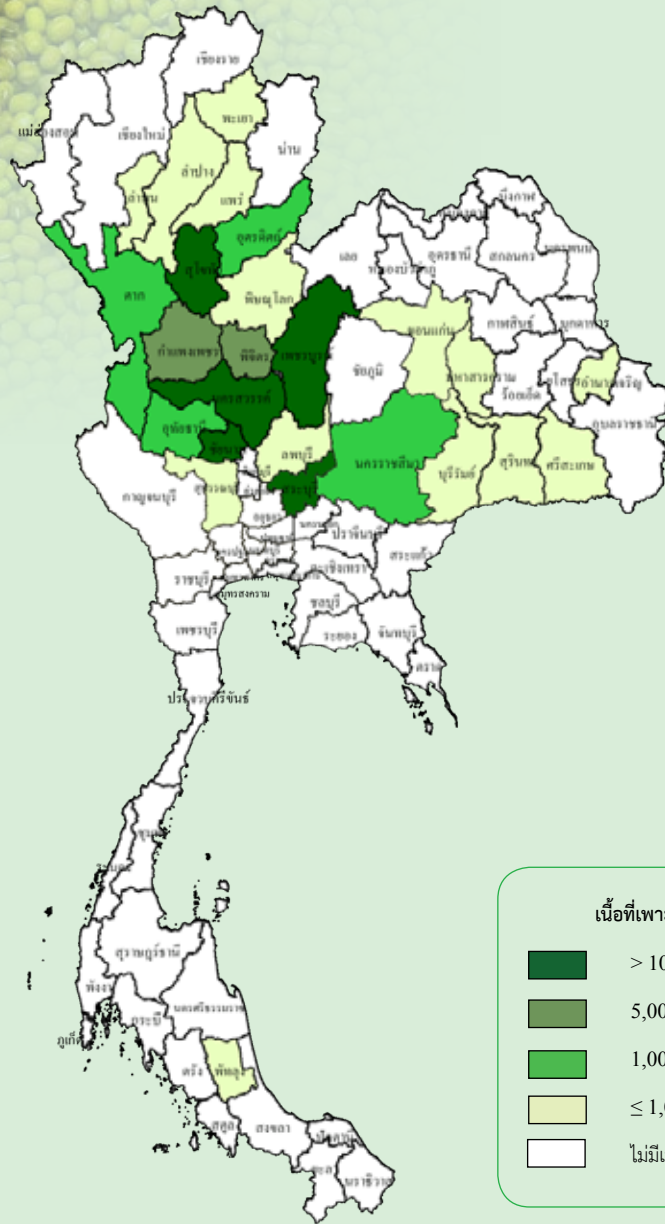
มาตรการ

ปี 2565 ผู้มีสิทธินำเข้าจำนวน 8 สมาคม ได้แก่ (1) สมาคมผู้ผลิตน้ำมันถั่วเหลืองและรำข้าว (2) สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย (3) สมาคมส่งเสริมผู้ใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ (4) สมาคมปศุสัตว์ไทย (5) สมาคมผู้ค้าสินค้าเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน (6) สมาคมการค้าสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูป (7) สมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป และ (8) สมาคมการค้าผู้ผลิตอาหารจากถั่วเหลืองไทย

ทั้งนี้ ขอให้ผู้มีสิทธินำเข้ารับซื้อเมล็ดถั่วเหลืองที่ผลิตได้ในประเทศในราคาตามกลไกตลาด แต่ไม่ต่ำกว่าราคาขั้นต่ำตามชั้นคุณภาพ ดังนี้

ชั้นคุณภาพ	ณ ไร่นา (บาท/กก.)	ณ หน้าโรงงาน กทม. (บาท/กก.)
สกัดน้ำมัน	18.75	19.50
ผลิตอาหารสัตว์	19.00	19.75
แปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร	21.00	21.75

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกถั่วเขียวของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ละ

ปีเพาะปลูก 2564/65														แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ปี 2564							ปี 2565								
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.		
5.95	0.82	2.84	22.35	9.99	1.20	3.70	19.33	29.00	4.19	0.61	0.02			เพชรบูรณ์ สุโขทัย ชัยนาท นครสวรรค์ สระบุรี	
		2.82	2.91	1.89	5.59	17.71	9.86	0.84	5.12	37.05	14.23	1.94	0.04		

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

รุ่น 1 (ฤดูฝน) ปลูก: พ.ค.-ต.ค. เก็บเกี่ยว: ก.ค.-ม.ค.

รุ่น 2 (ฤดูแล้ง) ปลูก: พ.ย.-เม.ย. เก็บเกี่ยว: ม.ค.-มิ.ย.

ถั่วเขียว

การผลิต			
รายการ	2563/64	2564/65	2565/66
1. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	773,772	743,180	701,931
2. ผลผลิต (ตัน)	110,060	108,474	105,689
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก, ต่อไร่.)	142	146	151
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	17,302	17,160	17,050
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ถั่วเขียวผิวมันเมล็ดใหญ่คละ	23,554	24,114	27,819
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	6,252	6,954	10,769

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	128,608	127,598	111,124
2. นำเข้า ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	37,105	50,935	33,472
มูลค่า (ล้านบาท)	1,069	1,314	1,061
3. ส่งออก ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	18,558	31,811	28,037
มูลค่า (ล้านบาท)	636	1,151	1,038
4. ราคา (บาท/กก.) ^{1/}			
4.1 ราคานำเข้า	28.81	25.80	31.70
4.2 ราคาส่งออก	34.26	36.18	37.03
5. คู่ค้าที่สำคัญ	เมียนมา สหรัฐอเมริกา อินโดนีเซีย		
6. คู่แข่งที่สำคัญ	เมียนมา อินเดีย จีน		

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปีเพาะปลูก 2565/66 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

2. ปีเพาะปลูก 2563/64 2564/65 2565/66 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

การผลิต

ถั่วเขียวปีเพาะปลูก 2565/66 เนื้อที่เพาะปลูก ลดลงจากปีเพาะปลูก 2564/65 เนื่องจาก ต้นทุนการผลิตสูง และประสบปัญหา การขาดแคลนแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิต สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจาก สภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก ไม่ประสบภาวะภัยแล้ง และมีปริมาณน้ำ เพียงพอต่อการเพาะปลูก สำหรับภาพรวม ผลผลิตทั้งประเทศลดลงตามการลดลง ของเนื้อที่เพาะปลูก

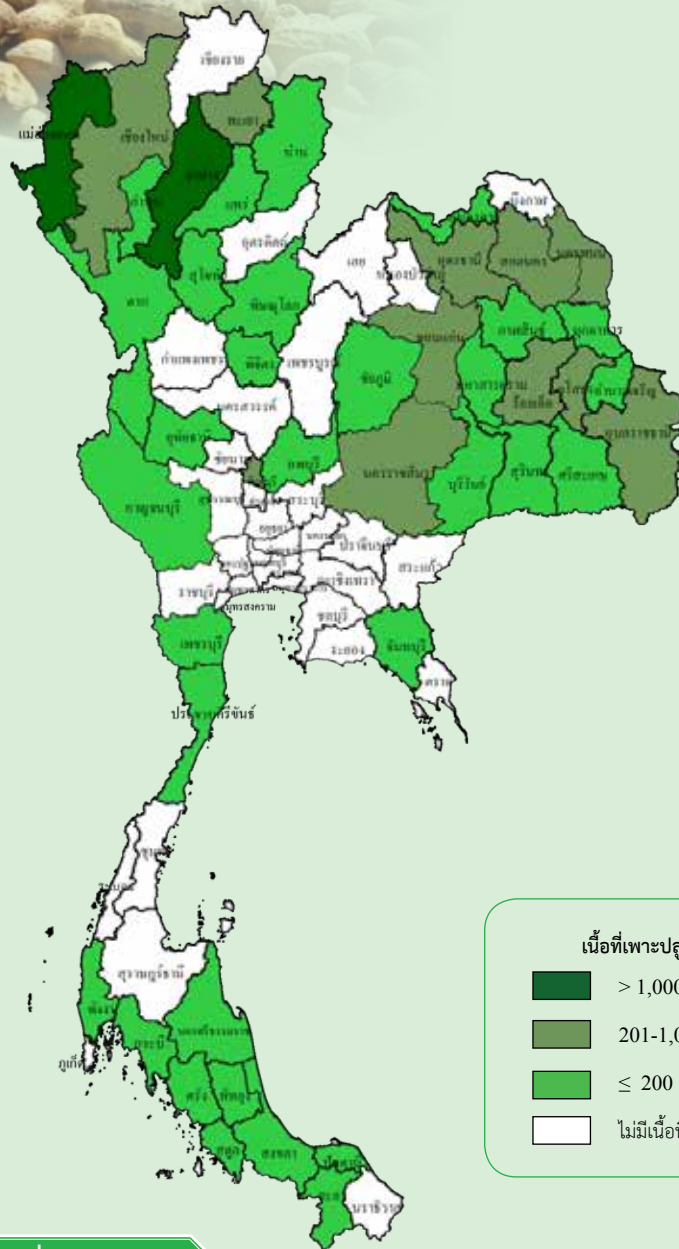
การตลาด

ปี 2565 มีความต้องการใช้ถั่วเขียว ภายในประเทศ 111,124 ตัน เพื่อผลิต วุ้นเส้นและผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป โดยมีปริมาณการส่งออก 28,037 ตัน ไปยังประเทศคู่ค้าสำคัญ ได้แก่ เมียนมา สหรัฐอเมริกา และอินโดนีเซีย

มาตรการ

1. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคง ด้านอาหาร เพื่อพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ พืชตระกูลถั่วชุมชน และสามารถกระจาย เมล็ดพันธุ์ดีเข้าสู่ระบบการผลิตในชุมชน และตลาดเมล็ดพันธุ์ของไทย
2. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบ แปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันและ บริหารจัดการร่วมกัน ลดต้นทุนการผลิต และมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกถั่วลิสงของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปีเพาะปลูก 2564/65														
ปี 2564							ปี 2565							แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก ลำปาง แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ขอนแก่น สกลนคร
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	
18.76	20.35	8.50	10.23	5.78	2.18	2.21	11.81	15.30	3.41	1.24	0.23			
		2.26	19.76	17.29	9.97	8.06	7.21	0.37	2.23	12.12	18.42	1.72	0.59	

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

รุ่น 1 (ฤดูฝน) ปลูก: พ.ค.-ต.ค. เก็บเกี่ยว: ก.ค.-ม.ค.

รุ่น 2 (ฤดูแล้ง) ปลูก: พ.ย.-เม.ย. เก็บเกี่ยว: ม.ค.-มิ.ย.

ถั่วลิสง

การผลิต				การค้า			
รายการ	2563/64	2564/65	2565/66	รายการ	2563	2564	2565
1. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	87,026	70,265	73,863	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	4.92	4.28	4.54
2. ผลผลิต (ตัน)	29,299	25,074	26,597	2. ใช้ในประเทศ (ตัน)	127,812	113,498	112,974
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	337	357	360	3. นำเข้า ^{2/}			
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	17,320	16,860	17,230	ปริมาณ (ตัน)	99,295	89,387	90,125
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				มูลค่า (ล้านบาท)	2,282	2,003	2,029
ถั่วลิสงเปลือกแห้งละ	46,980	42,331	46,326	4. ส่งออก ^{2/}			
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	29,660	25,471	29,096	ปริมาณ (ตัน)	782	963	1,681
				มูลค่า (ล้านบาท)	40	42	46
				5. ราคา (บาท/กก.) ^{2/}			
				5.1 ราคานำเข้า	22.98	32.53	32.85
				5.2 ราคาส่งออก	51.59	48.39	34.46
				6. คู่ค้าที่สำคัญ	จีน อินเดีย เมียนมา		
				7. คู่แข่งที่สำคัญ	อาร์เจนตินา อินเดีย สหรัฐอเมริกา		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปีเพาะปลูก 2565/66 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

2. ปีเพาะปลูก 2563/64 2564/65 2565/66 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

การผลิต

ถั่วลิสง ปี 2565/66 เนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจากปีเพาะปลูก 2564/65 เนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์ดี และมีนโยบายส่งเสริมการปลูกพืชฤดูแล้ง

สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำฝนเพียงพอต่อการเจริญเติบโต ส่วนผลผลิตทั้งประเทศเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของเนื้อที่เพาะปลูก

การตลาด

ปี 2565 มีความต้องการใช้ถั่วลิสงในประเทศ 112,974 ตัน เพื่อการแปรรูปเป็นอาหารชนิดต่าง ๆ เช่น เนยถั่ว ขนมขบเคี้ยว เป็นต้น และมีการนำเข้า 90,125 ตัน จากประเทศต่าง ๆ เช่น จีน อินเดีย และเมียนมา

มาตรการ

1. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชตระกูลถั่วเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร เพื่อพัฒนาศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชตระกูลถั่วชุมชน และสามารถกระจายเมล็ดพันธุ์ดีเข้าสู่ระบบการผลิตในชุมชนและตลาดเมล็ดพันธุ์ของไทย
2. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันและบริหารจัดการร่วมกัน ลดต้นทุนการผลิต และมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น

ไม้ผลไม้ยืนต้น

สรุปสถานการณ์การผลิตไม้ผลไม้ยืนต้น ปี 2565

ยางพารา ปี 2565 ผลผลิตลดลงตามการลดลงของเนื้อที่กรีดยางและผลผลิตต่อเนื้อที่กรีดยาง เนื่องจากแหล่งผลิตทางภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปริมาณฝนตกชุกตั้งแต่ต้นปี 2565 ทำให้จำนวนวันกรีดยางลดลง ประกอบกับมีการระบาดของโรคใบร่วงทำให้ต้นยางไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้ปริมาณน้ำยางที่กรีดยางได้ลดลง

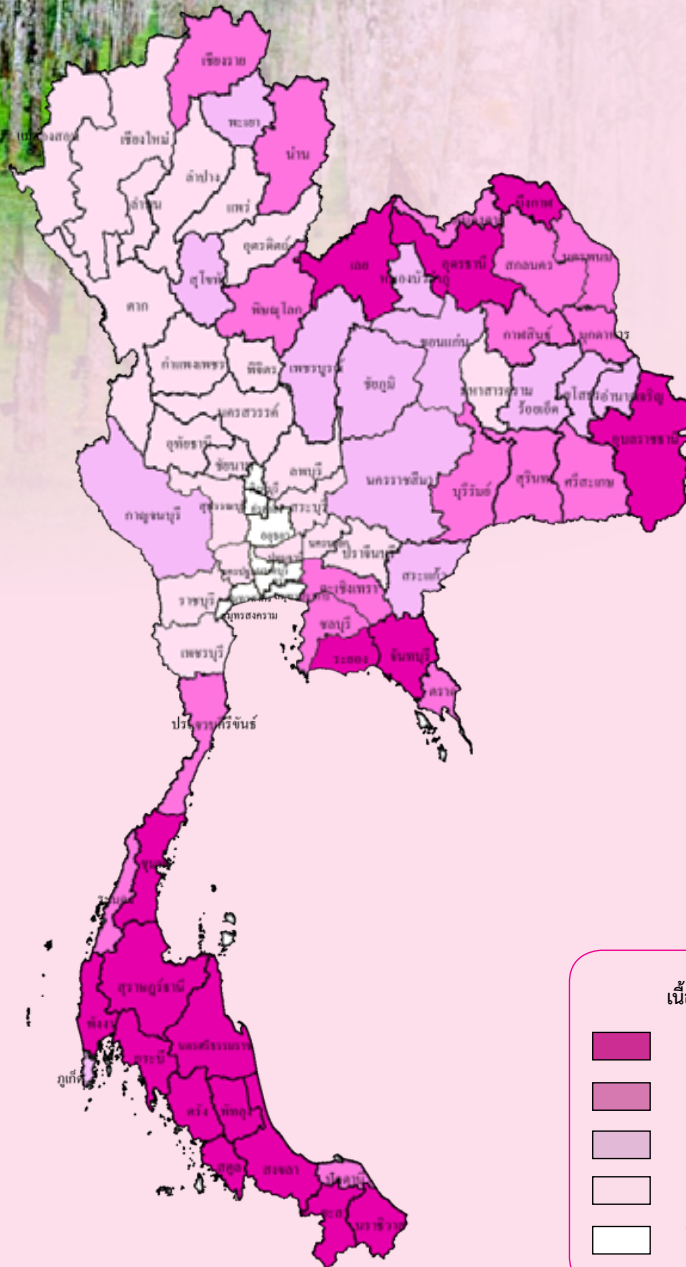
ปาล์มน้ำมัน ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของเนื้อที่ให้ผลและผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล เนื่องจากในช่วงปลายปี 2563 ถึงปลายปี 2564 มีปริมาณน้ำฝนมากขึ้น ประกอบกับราคาปาล์มน้ำมันที่เพิ่มขึ้นจูงใจให้เกษตรกรดูแลใส่ปุ๋ยดี ทำให้ต้นปาล์มมีความสมบูรณ์ ถึงแม้ว่าแหล่งผลิตสำคัญในภาคใต้มีจำนวนทะลายปี 2565 ลดลงจากปี 2564 เล็กน้อย แต่ปริมาณฝนที่ตกอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปี 2564 ถึงปี 2565 ทำให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันมีการกระจายตัวอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้น้ำหนักทะลายเพิ่มขึ้น

ไม้ผล ปี 2565 ผลผลิตทุเรียนในภาพรวมเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มของเนื้อที่ให้ผล แต่ผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวน ส่งผลกระทบต่อต้นทุเรียนในช่วงออกดอก ทำให้แตกยอดอ่อนแทนการออกดอก ส่วนเงาะ มังคุด และลองกอง ผลผลิตลดลง ตามการลดลงของเนื้อที่ให้ผลและผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล เนื่องจากเกษตรกรโค่นไม้ผล 3 ชนิดนี้ เพื่อเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ทุเรียน ประกอบกับแหล่งผลิตในภาคใต้มีฝนตกอย่างต่อเนื่อง ทำให้การออกดอกและติดผลน้อยลง สำหรับลำไย แม้ว่าเนื้อที่ให้ผลจะเพิ่มขึ้น แต่เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอกและติดผลอ่อน ประกอบกับเกษตรกรไม่มีแรงจูงใจในการดูแลรักษา ทำให้ต้นลำไยไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร ส่งผลให้ผลผลิตและผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผลลดลง และในส่วนของลิ้นจี่ ถึงแม้ว่าเนื้อที่ให้ผลจะลดลง แต่เนื่องจากมีอากาศหนาวเย็นอย่างต่อเนื่องในช่วงปลายปี 2564 ทำให้การออกดอกติดผลดี ส่งผลให้ผลผลิตและผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้น

มะพร้าว ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของเนื้อที่ให้ผลและผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล เนื่องจากในช่วงปลายปี 2564 แหล่งผลิตสำคัญในภาคกลางและภาคใต้ มีสภาพอากาศเอื้ออำนวยและในปี 2565 ปริมาณน้ำฝนดีกว่าปีที่ผ่านมา ทำให้ต้นมะพร้าวได้รับปริมาณน้ำฝนเพียงพอ ประกอบกับการระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืชลดลง ส่งผลให้ต้นมะพร้าวสมบูรณ์ มีการติดจั่นและออกผลเพิ่มขึ้น

กาแฟ ปี 2565 ผลผลิตลดลงตามการลดลงของเนื้อที่ให้ผลและผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผล เนื่องจากแหล่งผลิตใหญ่ทางภาคใต้ ต้นปาล์มน้ำมันและทุเรียนที่ปลูกแซมไว้ในสวนกาแฟโตเต็มที่ เกษตรกรจึงทยอยโค่นต้นกาแฟออก ประกอบกับได้รับผลกระทบจากฝนที่ตกลงมาในช่วงกาแฟออกดอกทำให้ดอกร่วงและติดผลน้อย

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกยางพาราของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ยลละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
11.42	8.08	3.54	2.30	5.32	7.72	8.95	9.61	10.17	10.01	9.83	13.05	สุราษฎร์ธานี สงขลา นครศรีธรรมราช ตรัง ยะลา

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปี

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (ธ.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

ตาราง

การผลิต				การค้า			
รายการ	2563	2564	2565	รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	1,700,602	1,682,638	1,667,652	1. การค้าของโลก * (ล้านตัน) ^{1/}	9.89	10.48	10.44
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	24,753,253	24,466,804	24,089,607	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	38.28	39.47	41.09
3. เนื้อที่กรี๊ดได้ (ไร่)	21,984,446	21,975,567	21,928,410	3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน) ^{2/}	0.58	0.62	1.04
4. ผลผลิตยางแผ่นดิบ (ตัน)	4,859,666	4,892,451	4,825,907	4. ส่งออก ^{3/}			
5. ผลผลิตยางแผ่นดิบต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	221	223	220	ปริมาณ (ตัน)	3,735,499	4,096,468	4,411,808
6. ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบ (บาท/ตัน)	59,050	58,730	62,410	มูลค่า (ล้านบาท)	181,934	246,898	281,201
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				4.1 ยางแผ่นรมควัน			
7.1 ยางแผ่นดิบชั้น 3	44,850	51,965	51,678	ปริมาณ (ตัน)	379,330	509,072	456,133
7.2 น้ำยางสดคละ	40,702	46,764	47,002	มูลค่า (ล้านบาท)	20,184	34,294	30,071
8. ผลตอบแทนสุทธิยางแผ่นดิบ (บาท/ตัน)	-14,200	-6,765	-10,732	4.2 ยางแห้ง			
9. มาตรฐาน				ปริมาณ (ตัน)	1,092,650	1,658,651	1,662,155
9.1 ยางแผ่นดิบ: สำนักตลาดกลางยางพาราได้กำหนดคุณภาพ ยางแผ่นดิบเป็น 4 ชั้น ได้แก่ ยางแผ่นดิบคุณภาพ 1 ยางแผ่นดิบคุณภาพ 2 ยางแผ่นดิบคุณภาพ 3 ยางแผ่นดิบคุณภาพ 4				มูลค่า (ล้านบาท)	47,856	90,102	97,742
9.2 ยางแห้ง: เอกสารวิชาการยางแห้งเอสทีอาร์ 2/2538 สถาบันวิจัยยางกรมวิชาการเกษตร				4.3 น้ำยางข้น **			
				ปริมาณ (ตัน)	682,668	705,016	654,686
				มูลค่า (ล้านบาท)	39,480	49,045	47,642
				4.4 ยางคอมพาวด์			
				ปริมาณ (ตัน)	48,414	54,927	48,516
				มูลค่า (ล้านบาท)	7,487	10,761	10,560
				4.5 ยาง Mixture			
				ปริมาณ (ตัน)	1,489,237	1,106,541	1,531,905
				มูลค่า (ล้านบาท)	65,538	60,172	92,583
				4.6 ยางอื่น ๆ			
				ปริมาณ (ตัน)	43,200	62,261	58,143
				มูลค่า (ล้านบาท)	1,389	2,524	2,603
				5. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{3/}			
				5.1 ยางแผ่นรมควันชั้น 3	54.71	65.23	66.23
				5.2 ยางแห้ง	43.00	53.77	54.87
				5.3 น้ำยางข้น	36.99	43.71	44.44
				6. ราคาตลาดล่วงหน้า (บาท/กก.) ^{4/}			
				6.1 ยางแผ่นรมควันชั้น 3 (TOCOM)	52.79	65.31	61.07
				6.2 ยางแผ่นรมควันชั้น 3 (SGX)	54.37	65.13	62.39
				7. คู่ค้าที่สำคัญ			
				7.1 ยางแผ่นรมควัน	มาเลเซีย จีน ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา		
				7.2 ยางแห้ง	จีน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น		
				7.3 น้ำยางข้น	มาเลเซีย จีน		
				7.4 ยางคอมพาวด์	จีน สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป		
				8. คู่แข่งที่สำคัญ	อินโดนีเซีย เวียดนาม มาเลเซีย		

ที่มา: ^{1/}องค์การยางระหว่างประเทศ ^{2/} กองการยาง กรมวิชาการเกษตร

^{3/}สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

^{4/}การยางแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

2. * การค้าของโลกในปี 2565 เป็นค่าประมาณการ

3. ** การส่งออกน้ำยางข้นได้ปรับเป็นยางธรรมชาติแล้ว

โดยนำปริมาณส่งออก คุณด้วย 0.6

การผลิต

ยางพารา ปี 2565 เนื้อที่กรี๊ดได้ลดลงจากปี 2564 เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นยางอายุมากที่ให้ผลผลิตได้น้อย แล้วปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นซึ่งให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า เช่น ไม้ผล ปาล์มน้ำมัน และมันสำปะหลัง เป็นต้น สำหรับผลผลิตต่อเนื้อที่กรี๊ดได้ลดลงเนื่องจากแหล่งผลิตทางภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปริมาณฝนตกชุกตั้งแต่ต้นปี 2565 ทำให้จำนวนวันกรี๊ดลดลง ประกอบกับยังมีภาระระบาดของโรคใบร่วงทำให้ต้นยางไม่สมบูรณ์ ปริมาณน้ำยางที่กรี๊ดได้ลดลง ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศลดลงจากปีที่แล้ว

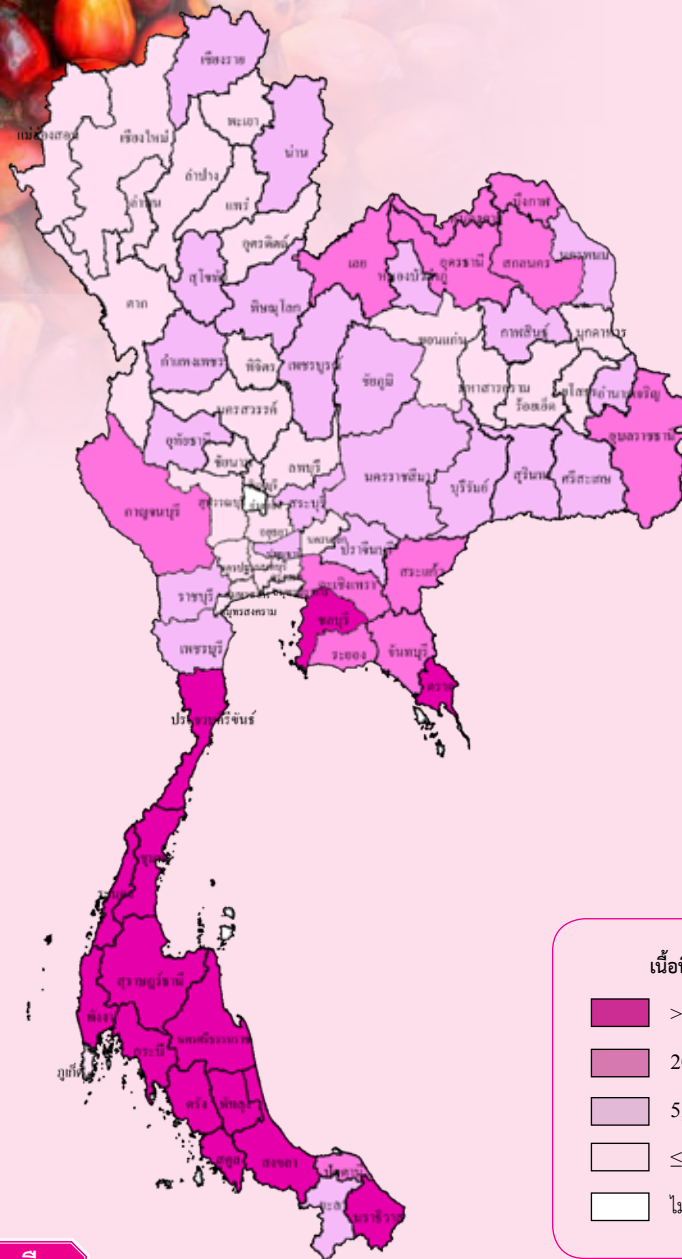
การตลาด

ความต้องการใช้ยางพาราของไทยเพิ่มขึ้นโดยผลิตภัณฑ์ยางในกลุ่มอุตสาหกรรมยางล้อ ยางยืด ถุงมือยาง ที่มีปริมาณการใช้ยางพาราเพิ่มขึ้น ในส่วนของการส่งออกยางพารา ในปี 2565 มีการส่งออกเพิ่มสูงขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 7.70 โดยมีการส่งออกเพิ่มขึ้นในยางแห้งและยางผสมหรือยางมิกซ์เจอร์ ในขณะที่ยางแผ่นรมควัน น้ำยางข้น และยางคอมพาวด์มีปริมาณการส่งออกลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

มาตรการ

คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ มีแนวทางมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหายางพาราอย่างเป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่ต้นน้ำ คือ เกษตรกร จนถึงปลายน้ำ คือ ภาคอุตสาหกรรม โดยมีโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนยาง ระยะที่ 4 โดย กยท. เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับความเดือดร้อนจากภาวะราคายางตกต่ำ และมาตรการด้านการตลาดและการแปรรูป ได้แก่ โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่สถาบันเกษตรกรเพื่อรวบรวมยาง โครงการสนับสนุนสินเชื่อสถาบันเกษตรกรแปรรูปยางพารา โครงการสนับสนุนสินเชื่อผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง โครงการส่งเสริมการใช้ยางของหน่วยงานภาครัฐ โครงการสนับสนุนสินเชื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนแก่ผู้ประกอบการไม้ยางและผลิตภัณฑ์

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
4.95	6.24	9.01	8.90	8.70	8.11	7.80	8.61	9.87	10.09	8.93	8.79	สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปี

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (ก.ย.-ต.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

ปาล์มน้ำมัน

การผลิต				การค้า			
รายการ	2563	2564	2565	รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนคริวเรือน (คริวเรือน)	394,214	400,575	407,225	1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	48.49	48.19	43.79
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	6,221,870	6,296,151	6,408,140	2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.45	1.26	2.22
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	5,870,772	6,033,736	6,150,373	3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)			
4. ผลผลิต (ตัน)	16,221,974	16,903,728	19,061,392	3.1 เพื่อการบริโภค	1.16	1.24	1.25
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	2,763	2,802	3,099	3.2 ผลิตไบโอดีเซล	1.50*	1.15	0.92
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	3,040	3,070	3,520	4. นำเข้า ^{2/}			
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				ปริมาณ (ตัน)	91,272	59,216	60,765
ปาล์มน้ำมันทั้งทะเล	4,272	6,499	7,893	มูลค่า (ล้านบาท)	2,926	2,461	4,360
นน.>15 กก.ขึ้นไป				5. ส่งออก ^{2/}			
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	1,232	3,429	4,373	ปริมาณ (ตัน)	297,917	789,495	1,100,479
9. มาตรฐาน				มูลค่า (ล้านบาท)	6,619	30,190	51,358
9.1 น้ำมันเพื่อการบริโภคประกาศสาธารณสุข ฉบับที่ 56 (2542) 184 (2542) 234 (2544)				6. ราคา ^{2/}			
9.2 เชื้อเพลิง B100 มาตรฐาน EURO BN 14214				6.1 ราคานำเข้า (บาท/กก.)	32.06	41.55	71.75
				6.2 ราคาส่งออก (บาท/กก.)	22.22	38.24	46.67
				7. คู่ค้าที่สำคัญ	อินเดีย มาเลเซีย เมียนมา เคนยา เนเธอร์แลนด์		
				8. คู่แข่งที่สำคัญ	อินโดนีเซีย มาเลเซีย กัวเตมาลา โคลอมเบีย ปาปัวนิวกินี		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

2. * รวมปริมาณการนำน้ำมันปาล์มดิบไปใช้เป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตเป็นกระแสไฟฟ้า ตามมาตรการปรับสมดุลน้ำมันปาล์มในประเทศ

การผลิต

ปาล์มน้ำมัน ปี 2565 เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้น จากปี 2564 เนื่องจากปาล์มน้ำมันที่ปลูกใหม่ ในปี 2562 ซึ่งเกษตรกรขยายเนื้อที่โดยปลูกในพื้นที่ว่างเปล่า และทดแทนพืชอื่นเริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้

สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณน้ำฝนมากขึ้นในช่วงปลายปี 2563 ถึงช่วงปลายปี 2564 ประกอบกับราคาปาล์มน้ำมันที่เพิ่มขึ้นเกษตรกรดูแลใส่ปุ๋ยดี ทำให้ปาล์มน้ำมันมีความสมบูรณ์ ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มขึ้นของเนื้อที่ให้ผล

การตลาด

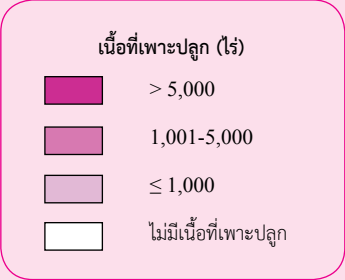
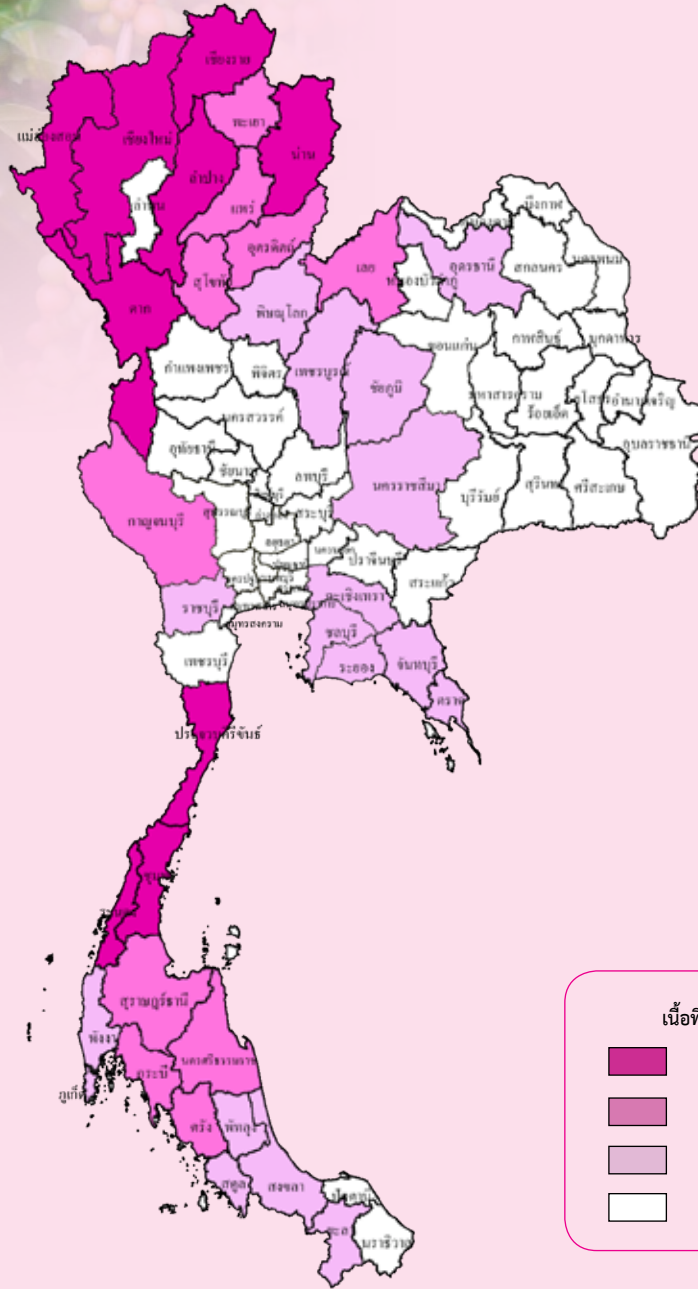
ปี 2565 มีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อการบริโภค 1.25 ล้านตัน สูงขึ้นจาก 1.24 ล้านตัน ในปี 2564 ร้อยละ 0.81 ในขณะที่มีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อผลิตไบโอดีเซล 0.92 ล้านตัน ลดลงจาก 1.15 ล้านตัน ในปี 2564 ร้อยละ 20.00 เนื่องจากภาครัฐประกาศปรับลดระดับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จากโรคติดต่ออันตราย เป็นโรคติดต่อที่ต้องเฝ้าระวัง ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2565 การดำเนินชีวิตของประชาชนเข้าสู่ภาวะปกติ ทำให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น เช่น การท่องเที่ยว การเดินทาง ส่งผลดีต่อธุรกิจร้านอาหาร โรงแรม ทำให้ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างยูเครนและรัสเซีย กระทบต่อภาคพลังงาน ทำให้ราคาน้ำมันดิบและราคาน้ำมันปาล์มดิบที่นำมาผลิตไบโอดีเซล (ปี100) และน้ำมันดีเซลหมุนเร็วปรับตัวสูงขึ้น ภาครัฐจึงมีมาตรการปรับลดสัดส่วนการผสมน้ำมันปาล์มในน้ำมันดีเซลให้ลดลง จากเดิมเป็นน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ปี7 เป็น น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ปี5 เพื่อลดต้นทุนการผลิตและราคาขายปลีก น้ำมันดีเซลหมุนเร็วลง จึงส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพื่อผลิตไบโอดีเซลลดลง

มาตรการ

คณะกรรมการนโยบายปาล์มแห่งชาติ (กนป.) มีมาตรการแก้ไขปัญหาราคาปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ดังนี้

1. โครงการประกันรายได้ชาวสวนปาล์มน้ำมัน ปี 2564 - 2565
2. โครงการผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อลดผลผลิตส่วนเกิน ปี 2565 เป้าหมาย 150,000 ตันน้ำมันปาล์มดิบ เดิมภายในเดือนกันยายน 2565 เป็น สิ้นสุดเดือนธันวาคม 2565 ด้วยการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการสำหรับการส่งออกเฉพาะน้ำมันปาล์มดิบ ในอัตราไม่เกิน 2.00 บาท ต่อกลกรัม เมื่อระดับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบในประเทศสูงกว่า 300,000 ตัน
3. มาตรการและแนวทางขับเคลื่อนการเพิ่มมูลค่าปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม เดิมมีผลิตภัณฑ์เป้าหมาย 6 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์สารหล่อลื่นพื้นฐาน น้ำมันหม้อแปลงไฟฟ้าชีวภาพ สารซักล้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม น้ำมันหล่อลื่นและจาระบีชีวภาพ พาราฟิน และสารกำจัดศัตรูพืช/แมลง เปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์เป้าหมาย 8 ผลิตภัณฑ์ โดยผลิตภัณฑ์เป้าหมายใหม่ 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ กรีนดีเซล และน้ำมันอากาศยานชีวภาพ (ไบโอดี) (ตามมติ กนป. เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2565)

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกกาแฟของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปีเพาะปลูก 2564/65												
ปี 2564			ปี 2565									แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1.94	5.74	13.85	34.39	22.86	20.49	0.72	0.01			0.0001	0.003	ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ระนอง น่าน

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ต.ค.-พ.ค. และ ส.ค.-ก.ย. (ม.ค.-มี.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

กาแฟ

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	29,761	30,969	28,535
2. เนื้อที่ขึ้นต้น (ไร่)	258,182	268,492	242,465
พันธุ์อาราบิก้า	106,415	121,558	123,096
พันธุ์โรบัสต้า	151,767	146,934	119,369
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	224,624	228,705	202,812
พันธุ์อาราบิก้า	94,277	99,418	99,877
พันธุ์โรบัสต้า	130,347	129,287	102,935
4. ผลผลิต (ตัน)	22,481	21,775	18,689
พันธุ์อาราบิก้า	11,204	9,087	9,135
พันธุ์โรบัสต้า	11,277	12,688	9,554
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	100	95	92
พันธุ์อาราบิก้า	119	91	91
พันธุ์โรบัสต้า	87	98	93
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)			
พันธุ์อาราบิก้า	66,050	79,570	82,820
พันธุ์โรบัสต้า	72,210	69,390	75,840
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
สารกาแฟคละ พันธุ์อาราบิก้า	114,410	142,300	147,840
สารกาแฟคละ พันธุ์โรบัสต้า	66,980	66,630	74,300
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)			
พันธุ์อาราบิก้า	48,360	62,730	65,020
พันธุ์โรบัสต้า	-5,230	-2,760	-1,540
9. มาตรฐาน			
9.1 มาตรฐานเมล็ดกาแฟโรบัสต้า เลขที่ มกช.5700 - 2561			
9.2 มาตรฐานเมล็ดกาแฟอาราบิก้า เลขที่ มกช.5701 - 2561			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	8.31	8.66	8.64
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.65	0.61	0.69
3. ใช้ในประเทศ (ตัน)	95,471	94,403	96,027
4. นำเข้า ^{2/}			
4.1 เมล็ดกาแฟ			
ปริมาณ (ตัน)	64,468	60,650	64,322
มูลค่า (ล้านบาท)	4,031	4,170	6,308
4.2 กาแฟสำเร็จรูป			
ปริมาณ (ตัน)	23,647	24,674	24,467
มูลค่า (ล้านบาท)	2,583	2,744	3,230
5. ส่งออก ^{2/}			
5.1 เมล็ดกาแฟ			
ปริมาณ (ตัน)	467	606	656
มูลค่า (ล้านบาท)	93	116	126
5.2 กาแฟสำเร็จรูป			
ปริมาณ (ตัน)	9,301	7,450	6,015
มูลค่า (ล้านบาท)	782	733	641
6. ราคา			
6.1 ราคานำเข้า (บาท/กก.)			
1) เมล็ดกาแฟดิบ	52.66	61.54	87.50
2) เมล็ดกาแฟคั่ว	258.43	386.85	528.82
3) กาแฟสำเร็จรูป	283.98	289.12	343.24
6.2 ราคา ณ ตลาดนิวยอร์ก (โรบัสต้า) (บาท/กก.) ^{3/}	47.61	56.51	81.16
6.3 ราคา ณ ตลาดนิวยอร์ก (อาราบิก้า) (บาท/กก.) ^{3/}	102.44	125.69	200.53
6.4 ราคา ณ ตลาดลอนดอน (โรบัสต้า) (บาท/กก.) ^{4/}	40.68	49.38	74.54
7. คู่ค้าที่สำคัญ	กัมพูชา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา		
8. คู่แข่งที่สำคัญ	เวียดนาม อินโดนีเซีย		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

^{3/} ICO ^{4/} www.theice.com

หมายเหตุ: 1. ปี 2563 2564 2565 หมายถึง ปีเพาะปลูก 2562/63 2563/64 2564/65

2. อัตราแปลง

- 2.1 เมล็ดกาแฟดิบ (สารกาแฟ) 2.6 กก. = กาแฟสำเร็จรูป 1 กก.
- 2.2 เมล็ดกาแฟดิบ (สารกาแฟ) 1.4 กก. = กาแฟคั่ว 1 กก.
- 2.3 เมล็ดกาแฟสด 5 กก. = เมล็ดกาแฟแห้ง 2 กก. = สารกาแฟ 1 กก.

การผลิต

กาแฟ ปี 2565 เนื้อที่ขึ้นต้นและเนื้อที่ให้ผลลดลงจากปี 2564 เนื่องจากแหล่งผลิตใหญ่ในภาคใต้โดยเฉพาะจังหวัดชุมพรและระนอง เกษตรกรมีการปลูกต้นปาล์มน้ำมัน และทุเรียนแซมในสวนกาแฟได้เต็มที ประกอบกับราคาปาล์มน้ำมัน และทุเรียนมีราคาสูง ทำให้เกษตรกรบางส่วนทยอยโค่นต้นกาแฟลง ส่งผลให้เนื้อที่ให้ผลทั้งประเทศลดลง ตามการโค่นกาแฟในแหล่งผลิตใหญ่ในภาคใต้สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากแหล่งผลิตใหญ่ที่จังหวัดชุมพร ในช่วงกาแฟออกดอกได้รับผลกระทบจากฝนที่ตกลงมาทำให้ดอกร่วง และติดผลน้อย ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตลดลง

การตลาด

1. ผลผลิตกาแฟส่วนใหญ่แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กาแฟเพื่อบริโภคภายในประเทศและการส่งออก
2. ความต้องการใช้ภายในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากกระแสความนิยมในการดื่มกาแฟที่เพิ่มขึ้น โดยปัจจุบันมีการบริโภคกาแฟในรูปของกาแฟสำเร็จรูป กาแฟ 3 in 1 และกาแฟพร้อมดื่ม
3. ราคาเมล็ดกาแฟตลาดโลกเพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณผลผลิตของโลกน้อยกว่า ปริมาณความต้องการใช้ของโลก

มาตรการ

1. เปิดตลาดตามข้อตกลง WTO จัดสรรปริมาณนำเข้าเมล็ดกาแฟในโควตา 5.25 ตัน อัตราภาษีในโควตาร้อยละ 30 นอกโควตา ร้อยละ 90 และกาแฟสำเร็จรูปในโควตาปริมาณ 134 ตัน อัตราภาษีในโควตาร้อยละ 40 นอกโควตา ร้อยละ 49
2. การนำเข้ากาแฟภายในกรอบ AFTA อยู่ในความดูแลของคณะกรรมการพืชสวน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้พิจารณาอนุญาตนำเข้า โดยไม่มีผลกระทบท่อเกษตรกรและผู้ประกอบการ
3. ปัจจุบันได้มีการจัดทำแผนพัฒนากาแฟแห่งชาติ ปี 2565 - 2574 เพื่อปรับปรุงยุทธศาสตร์กาแฟให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการระบบการผลิตกาแฟและยกระดับคุณภาพมาตรฐานและอัตลักษณ์กาแฟไทย

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกชาของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565											แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
1.53	3.13	3.83	4.68	5.88	7.40	8.83	9.72	10.65	11.47	14.91	17.97	เชียงใหม่ เชียงใหม่ น่าน แพร่ แม่ฮ่องสอน

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

หมายเหตุ: ข้อมูลร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (พ.ย.-ธ.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

ชา

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	126,987	128,463	132,020
ชาอัสสัมสด	116,541	118,204	121,169
ชาจีนสด	10,446	10,259	10,851
2. ผลผลิตชาสด (ตัน)	101,812	103,420	106,457
ชาอัสสัมสด	94,631	96,218	98,753
ชาจีนสด	7,181	7,202	7,704
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)			
ชาอัสสัมสด	812	814	815
ชาจีนสด	687	702	710
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)			
ชาอัสสัมสด	9,995	10,166	10,286
ชาจีนสด	37,027	36,669	39,645
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ชาอัสสัมสดคละ	15,063	15,334	15,288
ชาจีน เบอร์ 17 สดคละ	47,846	55,500	69,167
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)			
ชาอัสสัมสด	5,068	5,168	5,002
ชาจีนสด	10,818	18,831	29,522
7. มาตรฐาน			
มาตรฐานใบชาสด เลขที่ มกษ.5905 - 2561			

ที่มา: ^{1/} องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ

^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2565 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2565

2. n.a. หมายถึง ยังไม่มีข้อมูล

3. อัตราแปลง: ชาสด 5 กก. = ชาแห้ง 1 กก.

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	2.53	2.44	n.a.
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.11	0.14	n.a.
3. นำเข้า ^{2/}			
3.1 ชาแห้ง			
ชาดำ ปริมาณ (ตัน)	6,397	7,835	9,463
มูลค่า (ล้านบาท)	273	275	443
ชาเขียว ปริมาณ (ตัน)	4,370	3,977	4,716
มูลค่า (ล้านบาท)	544	455	360
3.2 ผลิตภัณฑ์ชา			
ปริมาณ (ตัน)	205	511	398
มูลค่า (ล้านบาท)	90	197	161
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 ชาแห้ง			
ชาดำ ปริมาณ (ตัน)	1,385	1,999	2,282
มูลค่า (ล้านบาท)	209	310	399
ชาเขียว ปริมาณ (ตัน)	1,287	1,482	1,005
มูลค่า (ล้านบาท)	525	466	317
4.2 ผลิตภัณฑ์ชา			
ปริมาณ (ตัน)	1,504	2,234	2,174
มูลค่า (ล้านบาท)	280	439	456
5. ราคา (บาท/กก.) ^{2/}			
5.1 ราคานำเข้าชาแห้ง	76	62	57
5.2 ราคานำเข้าผลิตภัณฑ์ชา	440	386	404
5.3 ราคาส่งออกชาแห้ง	275	223	218
5.4 ราคาส่งออกผลิตภัณฑ์ชา	187	197	210
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
			สหรัฐอเมริกา จีน อินโดนีเซีย กัมพูชา เวียดนาม
7. คู่แข่งที่สำคัญ			เคนยา จีน อินเดีย ศรีลังกา

การผลิต

ชาอัสสัม ปี 2565 เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นจาก ปี 2564 เนื่องจากต้นชาที่ปลูกในปี 2562 เริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้ สำหรับผลผลิตรวมและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย เกษตรกรให้การดูแลดี ต้นชาได้รับน้ำเพียงพอ ประกอบกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น ราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้การบำรุงดูแลดีขึ้นด้วย

ชาจีน ปี 2565 เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากต้นชาที่ปลูก ปี 2560 - 2562 เริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้ จากการส่งเสริมของภาครัฐ สำหรับผลผลิตรวมและผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นเนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย มีปริมาณน้ำฝนเพียงพอ ประกอบกับความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น ราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้การบำรุงดูแลดีขึ้นด้วย

การตลาด

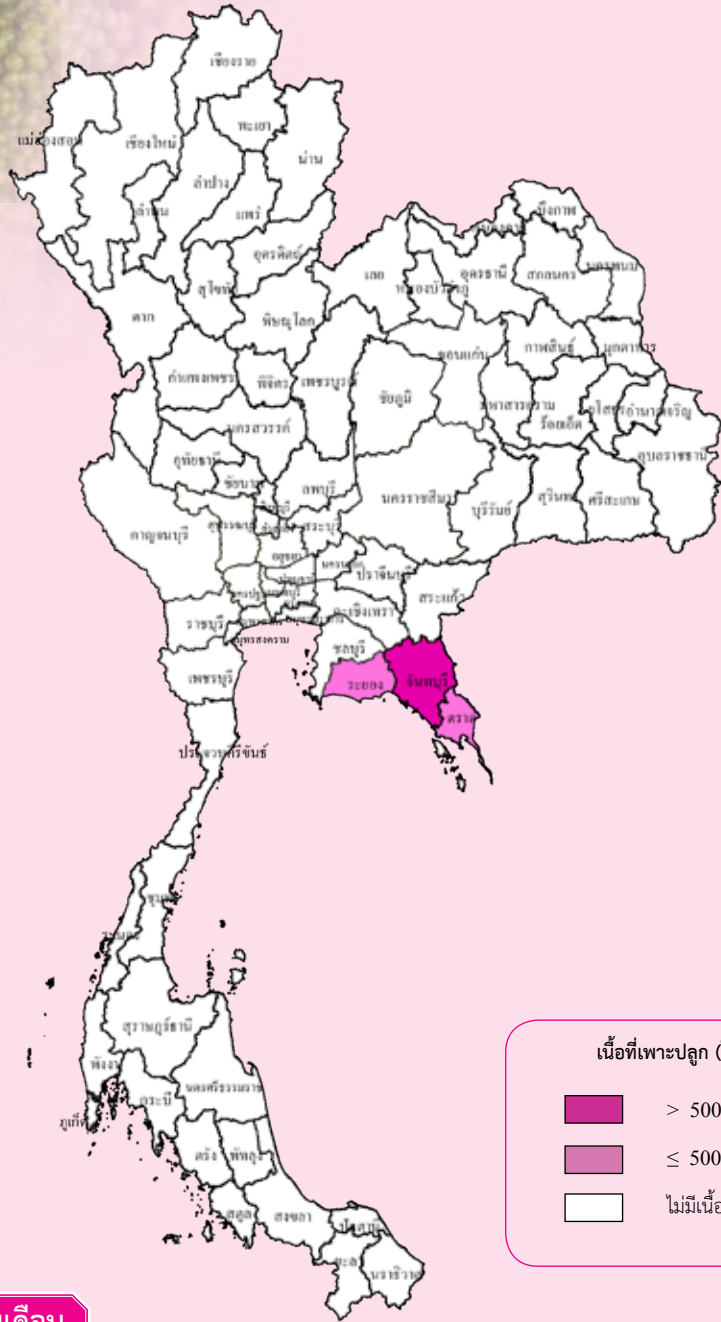
1. การส่งออกชาแห้งและผลิตภัณฑ์ มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยมีตลาดส่งออกหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน อินโดนีเซีย กัมพูชา และเวียดนาม

2. การนำเข้าชาแห้งมีปริมาณที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยนำเข้าจากประเทศจีน เวียดนาม เมียนมา และอินโดนีเซีย

มาตรการ

เปิดตลาดตามข้อตกลง WTO โดยมีอัตราภาษีนำเข้าในโควตาร้อยละ 30 และนอกโควตาร้อยละ 90 ปริมาณเปิดตลาดในโควตาร้อยละ 625 ตัน และภายใต้กรอบความตกลง AFTA อัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 0 ไม่จำกัดปริมาณ

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกพริกไทยของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 3 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
24.53	58.22	15.90	1.35									จันทบุรี ตราด ระยอง

หน่วย: ไร่/ละ

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.- เม.ย. (ม.ค.-ก.พ. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

พริกไทย

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนคร้วเรือน (คร้วเรือน)	1,049	1,042	1,031
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	2,064	1,964	1,644
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	2,031	1,947	1,643
4. ผลผลิต (ตัน)	1,031	1,034	742
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก.ต่อไร่)	508	531	452
6. ต้นทุนการผลิต			
พริกไทยดำ (บาท/ตัน)	75,700	74,720	89,610
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
พริกไทยดำละ	91,337	133,512	150,012
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	15,637	58,792	60,402
9. มาตรฐาน			
มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมพริกไทย มอก. 297-2556			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	6,280	7,818	7,417
2. นำเข้า ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	5,990	7,888	7,824
มูลค่า (ล้านบาท)	701	1,039	1,220
3. ส่งออก ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	865	1,103	1,149
มูลค่า (ล้านบาท)	145	187	307
4. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{1/}	195.95	201.84	243.68
5. คู่ค้าที่สำคัญ			
5.1 พริกไทยเม็ด	แอฟริกาใต้ สหรัฐอเมริกา อิตาลี		
5.2 พริกไทยป่น	สหรัฐอเมริกา จีน ไต้หวันฮ่องกง		
6. คู่แข่งที่สำคัญ			
	เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: ผลผลิตพริกไทย หมายถึง พริกไทยดำแห้ง

การผลิต

พริกไทย ปี 2565 เนื้อที่ให้ผลลดลงจากปี 2564 เนื่องจากต้นพริกไทยเป็นโรคเชื้อราแอนแทรกโนส (Anthracnose) จึงต้องรื้อออกเพื่อตัดปัญหาการแพร่ระบาด ประกอบกับต้นพริกไทยบางส่วนมีอายุมากและให้ผลผลิตน้อย ทำให้ไม่คุ้มค่าแก่การลงทุนดูแลต่อ เกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนไปปลูกไม้ผลไม้อื่นอื่น เช่น ทุเรียน

สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอกและติดผล โดยมีฝนตกมากในช่วงปลายปี 2564 ถึงต้นปี 2565 ทำให้ดอกพริกไทยร่วง ประกอบกับต้นพริกไทยในหลายพื้นที่เป็นโรคเชื้อราแอนแทรกโนส (Anthracnose) ซึ่งการรักษาทำได้ยากเกิดความเสียหายต่อต้นพริกไทย ทำให้ต้นพริกไทยไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้ผลผลิตภาพรวมลดลง

การตลาด

การเปิดการค้าเสรีภายใต้ข้อตกลง AFTA กำหนดให้มีการเก็บภาษีนำเข้าพริกไทยในอัตราร้อยละ 0 ส่งผลให้การนำเข้าพริกไทยเม็ดและพริกไทยป่นเพิ่มขึ้นทุกปี โดยนำเข้าพริกไทยเม็ดจากประเทศแอฟริกาใต้ สหรัฐอเมริกา อิตาลี และนำเข้าพริกไทยป่นจากประเทศสหรัฐอเมริกา จีน ไต้หวัน ฮ่องกง เป็นหลัก สำหรับการกำหนดราคาพริกไทยแห้งที่เกษตรกรขายได้ พ่อค้าจะอิงราคาพริกไทยของเวียดนามเป็นหลักเนื่องจากเวียดนามเป็นคู่แข่งหลักของประเทศไทย

มาตรการ

- สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่มศักยภาพ และยกระดับคุณภาพสินค้า
- ส่งเสริมการผลิตที่มีคุณภาพ ด้วยวิธีการผลิตตามมาตรฐาน GAP รวมถึง การส่งเสริมการตลาดให้กับสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐานดังกล่าว

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมะพร้าวผลแก่ของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ (พันผล)

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
6.91	7.36	7.82	9.02	10.67	10.86	9.28	9.28	7.32	6.69	7.47	7.32	ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (พ.ค.-มิ.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

มะพร้าวผลแก่

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนคร้าวเรือน (คร้าวเรือน)	168,405	166,531	167,252
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	861,219	860,903	862,355
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	777,389	802,238	821,388
4. ผลผลิตผลแก่ (พันผล)	618,246	651,856	679,232
5. ผลผลิตต่อไร่ (ผล)	795	813	827
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ผล)	6.80	6.79	7.30
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ผล)			
มะพร้าวผลแห้งทั้งเปลือกขนาดใหญ่	14.36	12.37	10.59
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ผล)	7.56	5.58	3.29
9. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรมะพร้าว มกษ. 18-2554			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	1,441,122	1,206,116	1,166,042
2. นำเข้า ^{1/}			
2.1 มะพร้าวผลแห้ง ปริมาณ (ตัน)	356,923	196,306	142,274
มูลค่า (ล้านบาท)	4,091	2,254	1,434
2.2 มะพร้าวฝอย ปริมาณ (ตัน)	15,147	13,431	8,828
มูลค่า (ล้านบาท)	934	946	607
2.3 กะทิสำเร็จรูป ปริมาณ (ตัน)	64,489	41,792	41,918
มูลค่า (ล้านบาท)	2,923	1,933	2,142
3. ส่งออก ^{1/}			
3.1 มะพร้าวผลแห้ง ปริมาณ (ตัน)	11,758	10,124	9,400
มูลค่า (ล้านบาท)	353	343	352
3.2 มะพร้าวฝอย ปริมาณ (ตัน)	1,057	601	549
มูลค่า (ล้านบาท)	56	30	29
3.3 กะทิสำเร็จรูป ปริมาณ (ตัน)	271,273	236,323	143,966
มูลค่า (ล้านบาท)	13,262	12,801	7,944
4. ราคานำเข้า (บาท/ตัน) ^{1/}			
4.1 มะพร้าวผลแห้ง	11,463	11,484	10,080
4.2 มะพร้าวฝอย	61,670	70,461	68,731
4.3 กะทิสำเร็จรูป	45,330	46,255	51,112
5. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
5.1 มะพร้าวผลแห้ง	30,036	33,915	37,433
5.2 มะพร้าวฝอย	52,757	50,037	52,662
5.3 กะทิสำเร็จรูป	48,890	54,167	55,181
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 มะพร้าวผลแห้ง	อินโดนีเซีย เวียดนาม		
6.2 มะพร้าวฝอย	ปากีสถาน สหรัฐอเมริกา		
6.3 กะทิสำเร็จรูป	สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย แคนาดา		
7. คู่แข่งที่สำคัญ			
	อินโดนีเซีย เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
 หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-4 ปี 2565 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

การผลิต

มะพร้าวผลแก่ ปี 2565 เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากต้นมะพร้าวที่ปลูกเมื่อปี 2560 เริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้ โดยเป็นการปลูกเพิ่มในเนื้อที่ว่างเปล่าเดิมที่เคยปลูกมะพร้าวสำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเนื่องจากในช่วงปลายปี 2564 แหล่งผลผลิตสำคัญในภาคกลาง และภาคใต้สภาพอากาศเอื้ออำนวย และในปี 2565 ปริมาณน้ำฝนดีกว่าปีที่แล้วทำให้ต้นมะพร้าวได้รับปริมาณน้ำฝนเพียงพอ ประกอบกับโรคและแมลงระบาดลดลง ส่งผลให้ต้นมะพร้าวสมบูรณ์ดี ทำให้การตัดจั่น ออกผลเพิ่มขึ้น

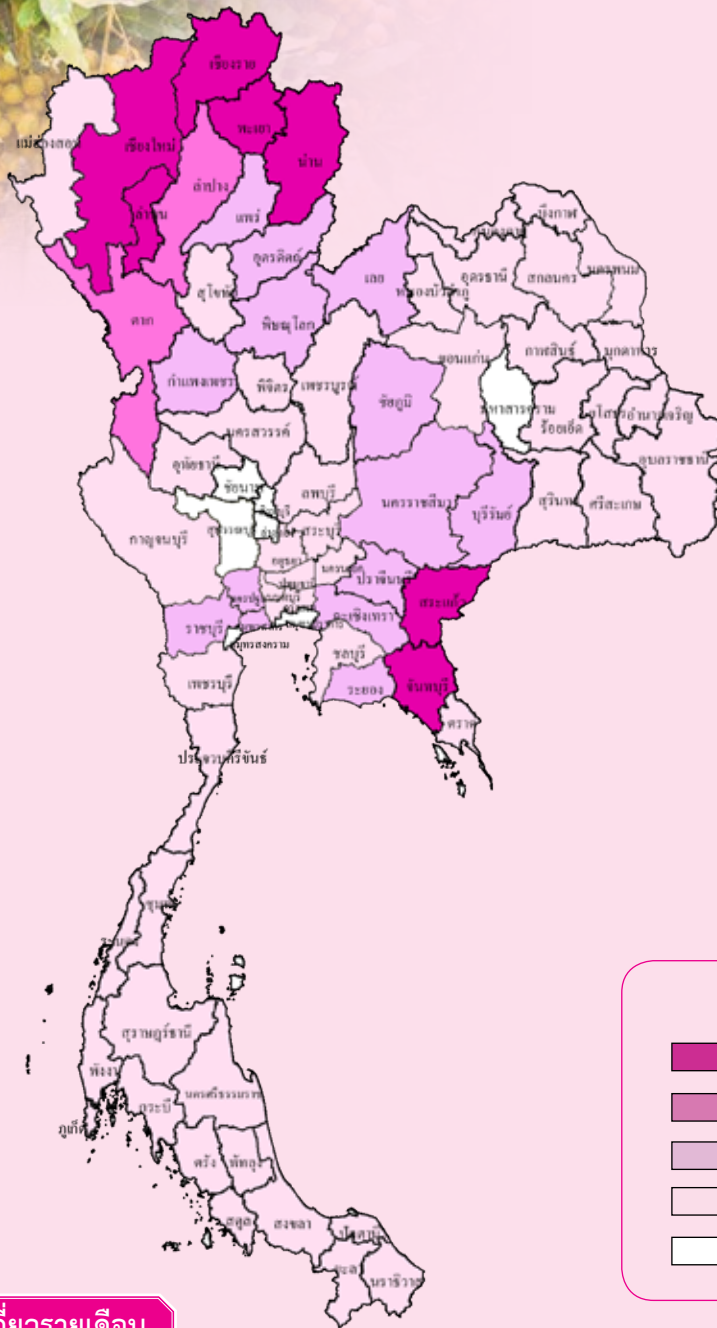
การตลาด

ปี 2565 มีความต้องการใช้มะพร้าวประมาณ 1.166 ล้านตัน ลดลงจาก 1.206 ล้านตัน ในปี 2564 ร้อยละ 3.32 แบ่งเป็นความต้องการใช้ในประเทศร้อยละ 39 ได้แก่ กะทิสด (ตลาดหัวชุด) ร้อยละ 29 กะทิสำเร็จรูป ร้อยละ 7 และอื่น ๆ ร้อยละ 3 และการส่งออก ร้อยละ 61 ซึ่งการส่งออกส่วนใหญ่อยู่ในรูปของกะทิสำเร็จรูป โดยปี 2565 มีปริมาณการส่งออกกะทิสำเร็จรูปรวม 0.144 ล้านตัน ลดลงจาก 0.236 ล้านตัน ในปี 2564 ร้อยละ 39 เนื่องจากมีความต้องการจากต่างประเทศลดลง และทำให้มีการนำเข้ามะพร้าวผล 0.142 ล้านตัน ลดลงจาก 0.196 ล้านตัน ในปี 2564 ร้อยละ 28

มาตรการ

- มาตรการป้องกันการลักลอบและนำเข้ามะพร้าวผิดกฎหมาย
 - นำเข้ามะพร้าวผลได้เพียง 2 ท่าเรือคือ ท่าเรือกรุงเทพ และท่าเรือแหลมฉบัง
 - ควบคุมการขนย้ายมะพร้าวผลแก่ ครั้งละตั้งแต่ 7,000 กิโลกรัมขึ้นไป เนื้อมะพร้าวขาว ครั้งละตั้งแต่ 2,500 กิโลกรัมขึ้นไป และเนื้อมะพร้าวแห้ง ครั้งละตั้งแต่ 1,500 กิโลกรัมขึ้นไป ต้องขออนุญาตขนย้ายเข้ามาหรือออกจากท้องที่ที่กำหนด ตามประกาศของคณะกรรมการกลาง ว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) ฉบับที่ 53 พ.ศ. 2561
- การบริหารการนำเข้ามะพร้าวผลพิกัดฯ 0801.12.00 พิกัดฯ 0801.19.10 และพิกัดฯ 0801.19.90 ภายใต้กรอบ AFTA ปี 2565 เป็นไปตามมติการประชุมคณะกรรมการพืชน้ำมันฯ
- มาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguard Measure: SSG) ภายใต้ความตกลงเขตการค้าโลก (WTO) สำหรับสินค้ามะพร้าวผล ปี 2565 หากมีการนำเข้ามะพร้าวผลพิกัดฯ 0801.12.00 พิกัดฯ 0801.19.10 และพิกัดฯ 0801.19.90 ภายใต้กรอบ WTO หรือกรอบตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) รวมกันเกินกว่าปริมาณ Trigger Volume ที่กำหนด ให้จัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 72

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกลำไยของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
8.94	5.57	2.73	1.36	0.59	3.20	14.85	24.96	9.67	6.98	11.22	9.93	เชียงใหม่ ลำพูน จันทบุรี เชียงราย พะเยา

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (ก.ค.-ส.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

ลำไย

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	252,689	253,209	253,147
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	1,731,256	1,749,042	1,738,506
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	1,583,920	1,650,124	1,693,261
4. ผลผลิต (ตัน)	1,182,488	1,567,087	1,555,360
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	747	950	919
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	13,700	13,360	14,010
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
7.1 ลำไยเกรด A	22,281	21,646	20,003
7.2 ลำไยเกรด AA	27,397	26,774	27,238
8. ผลตอบแทนสุทธิลำไยเกรด A (บาท/ตัน)	8,581	8,286	5,993
9. มาตรฐาน			
9.1 มาตรฐานสินค้าเกษตรลำไย มกษ. 1-2546			
9.2 มาตรฐานสินค้าเกษตรเนื้อลำไยอบแห้ง มกษ. 8-2549			
9.3 มาตรฐานสินค้าเกษตรเนื้อลำไยอบแห้งสำหรับแปรรูป มกษ. 9-2549			
9.4 มาตรฐานสินค้าเกษตรเนื้อลำไยอบแห้งทั้งเปลือก มกษ. 10-2549			
9.5 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมลำไยในภาชนะบรรจุ มอก. 68 - 2531			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	118,246	235,063	233,304
2. ส่งออก ^{1/}			
2.1 ลำไยสด			
ปริมาณ (ตัน)	464,824	633,217	470,547
มูลค่า (ล้านบาท)	16,844	23,104	17,434
2.2 ลำไยอบแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	155,736	156,300	159,229
มูลค่า (ล้านบาท)	7,079	7,394	7,409
2.3 ลำไยบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	11,128	11,201	12,261
มูลค่า (ล้านบาท)	785	814	955
2.4 ลำไยแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	77	159	126
มูลค่า (ล้านบาท)	9	9	10
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 ลำไยสด	36,238	36,487	37,050
3.2 ลำไยอบแห้ง	45,457	47,308	46,529
3.3 ลำไยบรรจุภาชนะอัดลม	70,504	72,686	77,880
3.4 ลำไยแช่แข็ง	112,820	57,615	75,838
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 ลำไยสด	จีน อินโดนีเซีย มาเลเซีย		
4.2 ลำไยอบแห้ง	จีน เวียดนาม อินโดนีเซีย		
4.3 ลำไยบรรจุภาชนะอัดลม	มาเลเซีย จีน อินโดนีเซีย		
4.4 ลำไยแช่แข็ง	ไต้หวัน ญี่ปุ่นฮ่องกง		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	เวียดนาม จีน		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลเบื้องต้น

2. อัตราแปลง: ลำไยสด 3.3 กก. = ลำไยอบแห้งทั้งเปลือก 1 กก.

การผลิต

ลำไย ปี 2565 เนื้อที่ยืนต้นลดลงจากปี 2564 เนื่องจากในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาราคาลำไยสดที่เกษตรกรขายได้ลดลงอย่างต่อเนื่องส่งผลให้เกษตรกรโค่นต้นลำไยเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น เช่น ทุเรียน ยางพารา แก้วมังกร เงาะ ทุเรียน สำหรับเนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้น เนื่องจากลำไยที่ปลูก ในปี 2562 เริ่มให้ผลในปีนี้

สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลงเนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกดอก และติดผลอ่อน มีฝนทั้งช่วงในเดือนมีนาคมและเมษายน 2565 ทำให้ต้นลำไยขาดน้ำและสลัดลูกทิ้ง รวมทั้งฝนที่ตกในเดือนพฤษภาคม และมีพายุฝน 2565 ทำให้ผลลำไยเสียหาย ประกอบกับเกษตรกรไม่มีแรงจูงใจในการดูแลรักษาต้นลำไย ทำให้ต้นลำไยไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร จึงส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่และผลผลิตรวมลดลง

การตลาด

1. ผลผลิตลำไยมากกว่าร้อยละ 85 ส่งออกไปตลาดต่างประเทศ
2. การส่งออกลำไยร้อยละ 85 อยู่ในรูปลำไยสด และลำไยอบแห้ง โดยมีตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ จีน เวียดนาม และอินโดนีเซีย
3. ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพในการนำเข้ลำไยสด ได้แก่ อินเดีย และสหรัฐอเมริกาบริเวสต์รวมถึงกลุ่มประเทศตะวันออกกลางอื่น ๆ
4. เวียดนามนำเข้ลำไยสดและลำไยอบแห้ง เพื่อส่งต่อไปยังจีน เนื่องจากได้สิทธิพิเศษทางภาษีจากการมีพรมแดนติดกับจีน
5. ในปี 2565 เศรษฐกิจจีนยังคงชะลอตัว ส่งผลต่อการนำเข้สินค้าผลไม้ โดยเฉพาะลำไย อีกทั้งลำไยในฤดูของไทยตรงกับช่วงผลผลิตลำไยจีนออกทำให้ผลผลิตออกสู่ตลาดในช่วงเดียวกัน ทั้งนี้สามารถส่งออกในช่วงลำไยออกฤดูซึ่งตรงกับทางฤดูหนาวของจีน ช่วงเดือน พฤศจิกายน 2564 - มกราคม 2565 แม้ว่าภาวะระบาดของโรคโควิด-19 เริ่มบรรเทาแล้ว แต่จีนก็ยังคงนโยบาย Zero Covid ซึ่งยังส่งผลกระทบต่อต้นทุนในการขนส่งสินค้าไปยังจีน

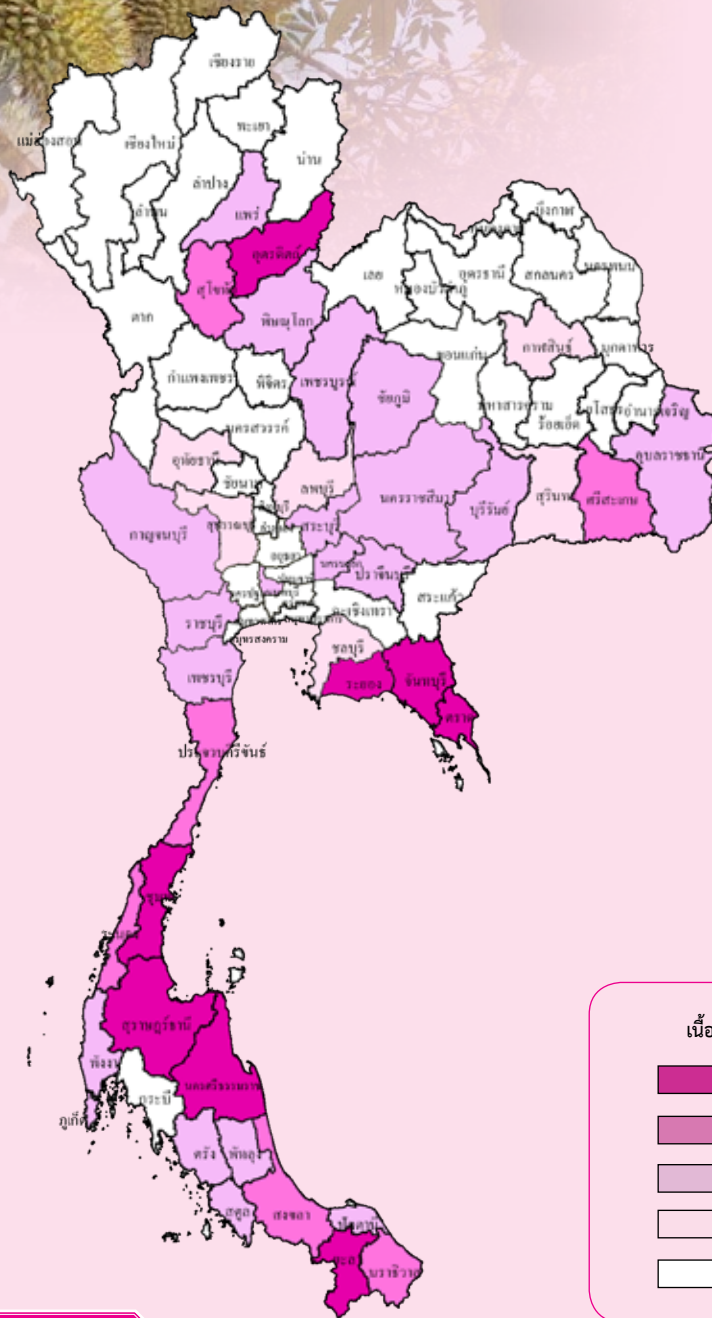
มาตรการ

แนวทางการบริหารจัดการผลไม้ โดยให้จังหวัดบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จด้วยตัวเอง มีดังนี้

1. การบริหารจัดการเชิงคุณภาพ มีคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลผลิตการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) เป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมโยงบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานแผนงาน/โครงการ การจัดการและพัฒนาด้านคุณภาพผลผลิต เช่น ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP และ GI การส่งเสริมการบริโภค ประชาสัมพันธ์ และการป้องกันผลผลิตด้วยคุณภาพออกสู่ตลาด การเชื่อมโยงการตลาดและเพิ่มมูลค่าผลผลิต เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. 2565 -2570

2. การบริหารจัดการเชิงปริมาณ เน้นงานการบริหารจัดการผลผลิตในฤดูกาล โดยจัดสมดุลอุปสงค์และอุปทานในการประมาณการผลิตล่วงหน้า สราวงและจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ และเชื่อมโยงตลาดเพื่อรองรับผลผลิตของผลไม้แต่ละชนิด โดยจัดทำข้อมูลความต้องการทางการตลาดจากผู้ประกอบการ เช่น ผู้รวบรวม ผู้ส่งออก สหกรณ์ โรงงานแปรรูป และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกทุเรียนของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2565											แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
0.99	0.22	1.45	11.36	30.53	27.68	14.97	3.41	1.04	1.14	2.47	4.74	จันทบุรี ชุมพร ระยอง สุราษฎร์ธานี ยะลา

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (พ.ค. - มิ.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

ทุเรียน

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	155,607	174,833	192,144
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	1,106,736	1,222,913	1,344,369
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	808,928	867,601	941,204
4. ผลผลิต (ตัน)	1,135,514	1,217,701	1,252,086
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	1,404	1,404	1,330
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	13,510	21,360	28,110
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ทุเรียนพันธุ์หมอนทองทะเล	102,152	113,976	103,349
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	88,642	92,616	75,239
9. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรทุเรียน มกษ. 3-2556			

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลเบื้องต้น

2. อัตราแปลง: 1. ทุเรียนสด 10 กก. = ทุเรียนอบแห้ง 1 กก.
 2. ทุเรียนสด 6 กก. = ทุเรียนกวน 1 กก.
 3. ทุเรียนสด 1 กก. = ทุเรียนแช่แข็งเฉพาะเนื้อ 0.33 กก.

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	473,021	287,233	322,633
2. ส่งออกรวม (ตันสด) ^{1/}	661,770	930,962	923,465
2.1 ทุเรียนสด			
ปริมาณ (ตัน)	620,893	875,150	827,090
มูลค่า (ล้านบาท)	65,631	109,186	110,144
2.2 ทุเรียนแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	31,134	50,114	88,762
มูลค่า (ล้านบาท)	6,549	9,579	15,233
2.3 ทุเรียนกวน			
ปริมาณ (ตัน)	1,187	351	141
มูลค่า (ล้านบาท)	157	47	28
2.4 ทุเรียนอบแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	262	359	677
มูลค่า (ล้านบาท)	230	336	383
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 ทุเรียนสด	105,704	124,763	133,171
3.2 ทุเรียนแช่แข็ง	210,340	191,153	171,612
3.3 ทุเรียนกวน	131,887	133,717	195,426
3.4 ทุเรียนอบแห้ง	876,874	935,269	565,722
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 ทุเรียนสด	จีน ฮองกง		
4.2 ทุเรียนแช่แข็ง	จีน สหรัฐอเมริกา แคนาดา		
4.3 ทุเรียนกวน	ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา ซิลิ		
4.4 ทุเรียนอบแห้ง	จีน ออสเตรเลีย ฮองกง		
5. คู่แข่งที่สำคัญ			
	เวียดนาม มาเลเซีย		

การผลิต

ทุเรียน ปี 2565 เนื้อที่ยืนต้นเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากราคาอยู่ในเกณฑ์ดี และเป็นทีพอใจของเกษตรกร จึงมีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะแหล่งผลิตที่สำคัญในภาคกลาง เช่น จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด เกษตรกรปลูกทดแทนยางพารา ไม้ผลอื่น และเนื้อที่ว่างเปล่า สำหรับในภาคใต้ เช่น จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และยะลา เกษตรกรปลูกทดแทน กาแฟ ยางพารา และไม้ผลอื่น ส่วนเนื้อที่ให้ผลในภาพรวมเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้นทุเรียนที่ปลูกในปี 2560 เริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้

สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศแปรปรวน ร้อนและบางช่วงมีฝนตกต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อต้นทุเรียนในช่วงออกดอก ฝนชะดอกร่วง และแตกยอดอ่อนแทนการออกดอก ยกเว้นแหล่งผลิตที่สำคัญในภาคกลาง เช่น จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผลผลิตต่อเนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศช่วงปลายปี 2564 ต่อเนื่องถึงต้นปี 2565 มีความหนาวเย็น มีแสงแดด มีปริมาณน้ำฝนเหมาะสม ส่งผลดีต่อการออกดอกของทุเรียนได้เร็วขึ้น ช่วงออกดอกไม่กระทบฝน การออกดอกสม่ำเสมอ เกษตรกรดูแลรักษาต้นทุเรียนเป็นอย่างดี ส่วนผลผลิตในภาพรวมเพิ่มขึ้นตามการเพิ่มของเนื้อที่ให้ผล

การตลาด

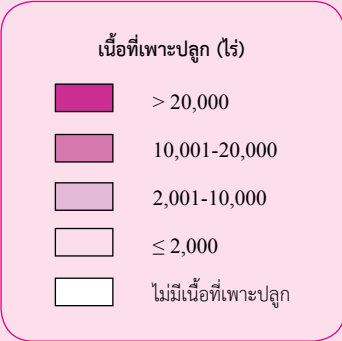
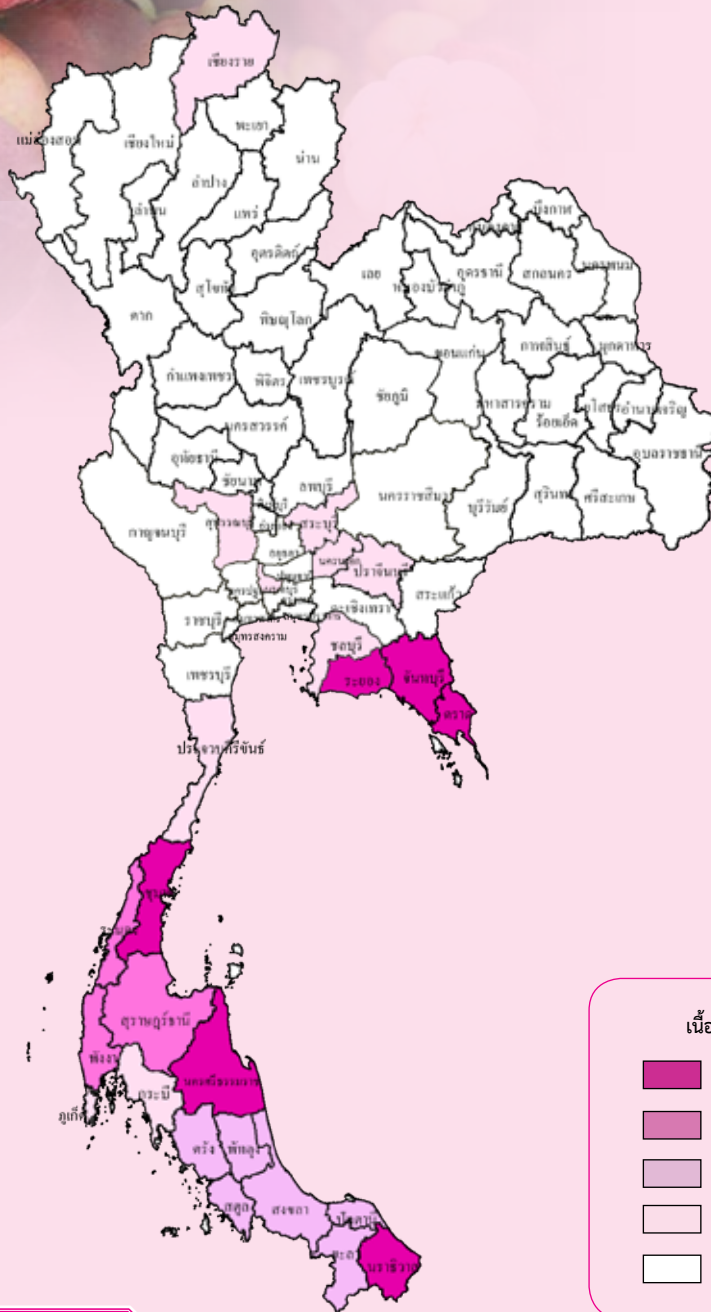
1. ผลผลิตทุเรียนส่วนใหญ่ส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ โดยในปี 2565 ปริมาณการส่งออกรวมลดลงจากปีที่ผ่านมาเล็กน้อย และมูลค่าเพิ่มขึ้น ตลาดสำคัญ ได้แก่ จีน และฮ่องกง เนื่องจากมาตรการของคู่ค้า โดยเฉพาะมาตรการ Zero-Covid ของจีน ทำให้เกิดปัญหาด้านโลจิสติกส์ และการตรวจปล่อยสินค้าตามด่านนำเข้า ทำให้ผลทุเรียนได้รับความเสียหาย และคุณภาพลดลงจนถึงตลาดปลายทาง
2. การบริโภคภายในประเทศมีการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มต่างๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์มากขึ้น
3. ราคายังคงอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศยังมีอย่างต่อเนื่อง

มาตรการ

แนวทางการบริหารจัดการผลไม้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. 2565 - 2570 โดยให้จังหวัดบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จด้วย โดยการเชื่อมโยงบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. การบริหารจัดการเชิงคุณภาพ มีแผนงานการจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิต เช่น ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP และ GI การเฝ้าระวังการเก็บเกี่ยวทุเรียนอ่อน เพื่อป้องกันทุเรียนไม่ได้คุณภาพออกสู่ตลาด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในคุณภาพของทุเรียนไทย รวมถึงการเพิ่มมูลค่าผลผลิต
2. การบริหารจัดการเชิงปริมาณ เน้นการบริหารจัดการผลผลิตโดยจัดสมดุลอุปสงค์และอุปทาน และเชื่อมโยงตลาดเพื่อรองรับผลผลิต โดยจัดทำข้อมูลความต้องการทางการตลาดจากผู้ประกอบการ เช่น ผู้รวบรวม ผู้ส่งออก สหกรณ์ โรงงานแปรรูป และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมังคุดของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
0.23		0.01	11.88	47.69	27.00	9.79	0.66	0.12	0.01	1.19	1.42	จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตรัง นราธิวาส

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค. และ มี.ค.-ธ.ค. (พ.ค.-มิ.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

มังคุด

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	84,732	83,240	80,402
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	449,010	443,831	435,480
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	430,096	424,777	418,406
4. ผลผลิต (ตัน)	336,873	270,774	252,006
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	783	637	602
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	16,310	18,640	20,220
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
มังคุดละ	39,630	48,769	55,704
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	23,320	30,129	35,484
9. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรมังคุด มกษ 2-2556			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	44,726	14,345	46,006
2. ส่งออกรวม (ตันสด) ^{1/}			
2.1 มังคุดสด			
ปริมาณ (ตัน)	291,951	256,379	205,786
มูลค่า (ล้านบาท)	15,021	17,099	13,535
2.2 มังคุดแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	196	51	214
มูลค่า (ล้านบาท)	19	4	23
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
4.1 มังคุดสด	51,450	66,693	65,772
4.2 มังคุดแช่แข็ง	97,964	86,779	108,792
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 มังคุดสด	จีน ฮองกง เวียดนาม		
4.2 มังคุดแช่แข็ง	สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ไต้หวัน		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	อินโดนีเซีย เวียดนาม		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลเบื้องต้น

การผลิต

มังคุด ปี 2565 เนื้อที่ยืนต้นลดลงจากปี 2564 เนื่องจากแหล่งผลิตที่สำคัญในภาคกลางโค่นต้นมังคุดที่ปลูกแซมกับยางพารา และทุเรียนออก เพื่อเพิ่มเนื้อที่ให้พืชหลัก และบางส่วนยืนต้นตายจากผลกระทบภัยแล้งและภัยธรรมชาติ เมื่อปี 2564 และในภาคใต้ มีการโค่นต้นมังคุดที่ปลูกแซมกับพืชอื่น เช่น ทุเรียน ส่วนเนื้อที่ให้ผลลดลงตามการลดลงของเนื้อที่ยืนต้น

สำหรับผลผลิตต่อไร่ ลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะทางภาคใต้ เนื่องจากมีฝนตกติดต่อกันในช่วงปลายปี 2564 ถึงกลางปี 2565 ประกอบกับอากาศหนาวเย็นนานในช่วงต้นปี 2564 ทำให้มังคุดออกดอกน้อย และบางพื้นที่แตกใบอ่อนแทนการออกดอก ส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศลดลง

การตลาด

1. ปริมาณและมูลค่าส่งออกมังคุดลดลงจากปีที่ผ่านมาเนื่องจากได้รับผลกระทบจากมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ที่เข้มงวดของจีน ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของไทย ทำให้เกิดปัญหาด้านระบบโลจิสติกส์ ต้นทุนโลจิสติกส์สูงขึ้น และการขนส่งล่าช้า ประกอบกับผลผลิตมังคุดของภาคใต้ลดลงอย่างมาก เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย ส่งผลให้การส่งออกในภาพรวมลดลง

2. ในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดมาก และการส่งออกชะลอตัว มีการส่งเสริมการบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้น มีการขายผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์เพิ่มขึ้น และกระจายผลผลิตไปยังผู้บริโภค

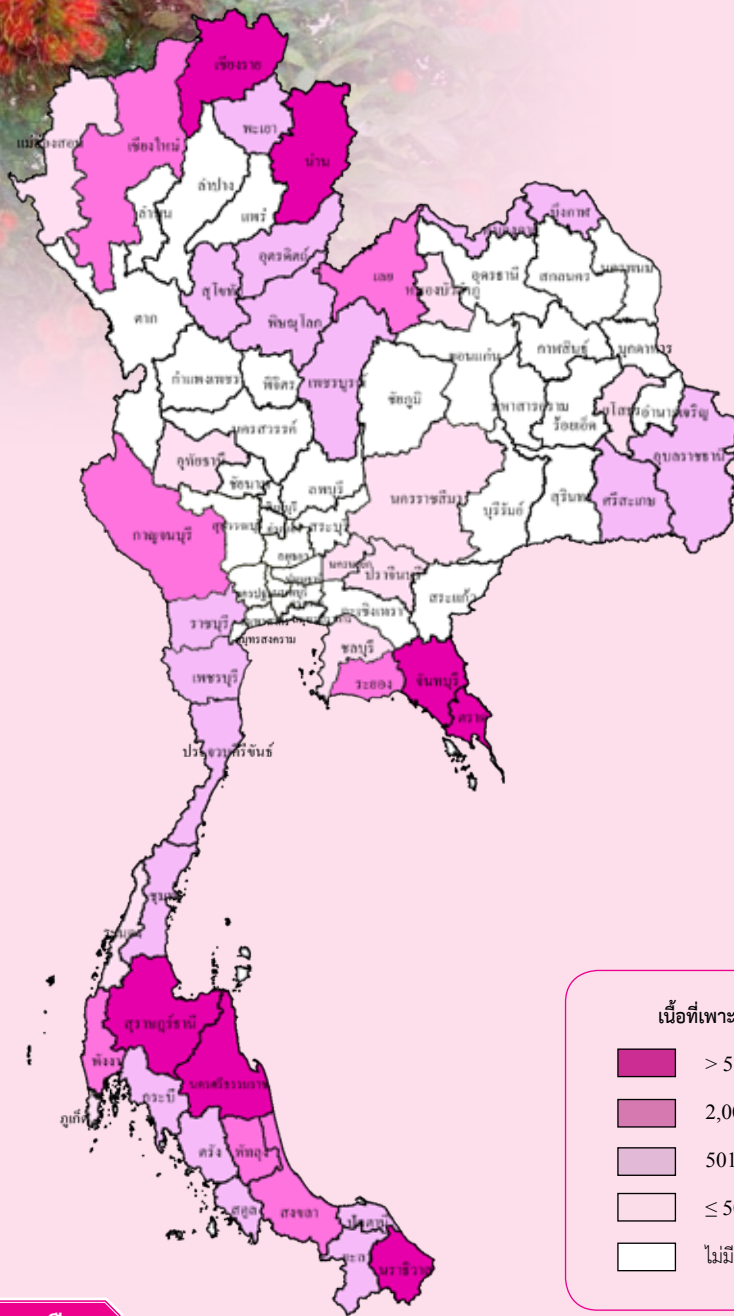
มาตรการ

แนวทางการบริหารจัดการผลไม้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. 2565 - 2570 โดยให้จังหวัดบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จด้วยผ่านการเชื่อมโยงบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. การบริหารจัดการเชิงคุณภาพ มีแผนงาน/โครงการ การจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิต เช่น ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP และ G1 รวมทั้งการเพิ่มมูลค่าผลผลิต

2. การบริหารจัดการเชิงปริมาณ มุ่งเน้นการบริหารจัดการผลผลิตในฤดูกาล โดยจัดสมดุลอุปสงค์และอุปทาน ในการประมาณการผลผลิตล่วงหน้า สำรวจและจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ และเชื่อมโยงตลาดเพื่อรองรับผลผลิต โดยจัดทำข้อมูลความต้องการทางการตลาดจากผู้ประกอบการ เช่น ผู้รวบรวม ผู้ส่งออก สหกรณ์ ตลาดกลาง และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกเงาะของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
0.01		0.01	3.81	43.38	33.67	14.77	3.18	0.81		0.22	0.14	ตราด จันทบุรี สุราษฎร์ธานี นราธิวาส นครศรีธรรมราช

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค., มี.ค.-ก.ย. และ พ.ย.-ธ.ค. (พ.ค.-มิ.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

เงาะ

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	43,013	42,012	41,123
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	230,789	226,143	220,583
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	211,381	208,388	206,558
4. ผลผลิต (ตัน)	270,055	283,621	265,084
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	1,278	1,361	1,283
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	10,020	10,640	11,910
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
เงาะโรงเรียน	23,476	19,456	23,791
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	13,456	8,816	11,881
9. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรเงาะ มกษ. 12-2549			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	253,287	265,689	236,864
2. ส่งออกรวม (ตันสด) ^{1/}	16,766	17,932	28,220
2.1 เงาะสด			
ปริมาณ (ตัน)	11,796	11,828	21,599
มูลค่า (ล้านบาท)	172	240	435
2.2 เงาะบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	2,247	3,056	2,891
มูลค่า (ล้านบาท)	143	211	228
2.3 เงาะสอได้สับประดในน้ำเชื่อม			
ปริมาณ (ตัน)	2,665	2,732	3,737
มูลค่า (ล้านบาท)	120	123	190
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 เงาะสด	14,611	20,269	20,119
3.2 เงาะบรรจุภาชนะอัดลม	63,453	69,093	78,747
3.3 เงาะสอได้สับประดในน้ำเชื่อม	45,004	44,874	50,807
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 เงาะสด	มาเลเซีย เวียดนาม เมียนมา		
4.2 เงาะบรรจุภาชนะอัดลม	จีน ฟิลิปปินส์ เมียนมา		
4.3 เงาะสอได้สับประดในน้ำเชื่อม	สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ แคนาดา		
5. คู่แข่งที่สำคัญ			อินโดนีเซีย เวียดนาม

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

- หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลเบื้องต้น
2. อัตราแปลง: 1. เงาะสด 1.34 กก. = เงาะบรรจุภาชนะอัดลม 1 กก.
2. เงาะสด 0.734 กก. = เงาะสอได้สับประดในน้ำเชื่อม 1 กก.

การผลิต

เงาะ ปี 2565 เนื้อที่ยืนต้นและเนื้อที่ให้ผลลดลงจากปี 2564 โดยเฉพาะภาคกลางในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และภาคใต้ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นเงาะที่โทรมและอายุมากแล้วปรับเปลี่ยนไปปลูกทุเรียนซึ่งให้ผลตอบแทนที่สูงกว่า

สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากปีนี้ฝนตกต่อเนื่องยาวนานในแหล่งผลิตที่สำคัญทางภาคใต้โดยเฉพาะจังหวัดชุมพร และพัทลุงทำให้เงาะแตกยอดอ่อนแทนการออกดอก ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตทั้งประเทศลดลง

การตลาด

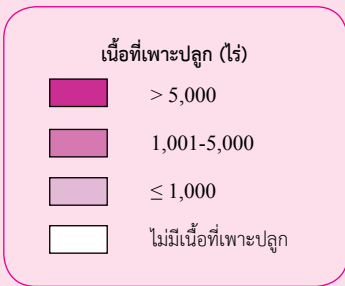
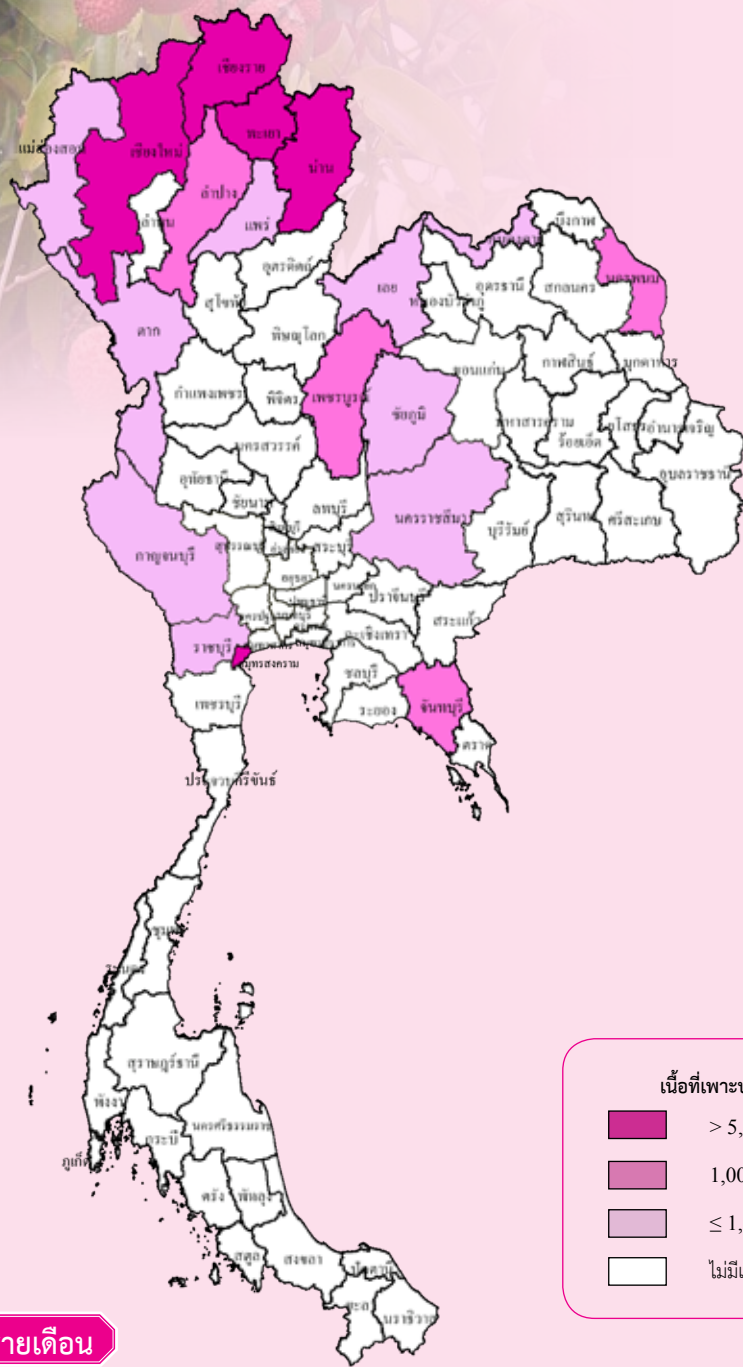
1. ผลผลิตร้อยละ 90 ใช้บริโภคภายในประเทศ
2. การส่งออกส่วนใหญ่เป็นเงาะสด โดยตลาดสำคัญได้แก่ มาเลเซีย เวียดนาม และเมียนมา ทั้งนี้ การส่งออกมีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณผลผลิตเนื่องจากอายุการเก็บรักษาสั้น และขาดเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว

มาตรการ

แนวทางการบริหารจัดการผลไม้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. 2565 - 2570 โดยให้จังหวัดบริหารจัดการแบบเปิดเสรีด้วยตัวเอง ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. การบริหารจัดการเชิงคุณภาพ มีแผนงาน/โครงการ การจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิต เช่น ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP และ GI การเชื่อมโยงการตลาดและเพิ่มมูลค่าผลผลิต
2. การบริหารจัดการเชิงปริมาณ มุ่งเน้นการบริหารจัดการผลผลิต โดยจัดสมดุลอุปสงค์และอุปทาน และเชื่อมโยงตลาดเพื่อรองรับผลผลิต เช่นผู้รวบรวม ผู้ส่งออก สหกรณ์ตลาดกลาง และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกลิ้นจี่ของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.		
		0.53	11.03	57.22	31.22								เชียงใหม่ น่าน เชียงราย พะเยา สมุทรสงคราม

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน
เก็บเกี่ยว: มี.ค.-มิ.ย. (พ.ค.-มิ.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	18,911	17,686	17,458
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	106,349	101,646	96,486
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	99,985	98,506	94,165
4. ผลผลิต (ตัน)	33,998	36,233	43,817
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	340	368	465
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	19,010	18,490	15,640
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ลิ้นจี่พันธุ์ฮวงฮวยเกรด A	22,780	23,552	17,408
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	3,770	5,062	1,768
9. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรลิ้นจี่ มกษ. 7-2549			

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลเบื้องต้น

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	29,195	31,070	38,309
2. ส่งออก (ตันสด) ^{1/}	4,803	5,163	5,508
2.1 ลิ้นจี่สด			
ปริมาณ (ตัน)	1,178	850	627
มูลค่า (ล้านบาท)	22	28	17
2.2 ลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	3,574	4,029	4,267
มูลค่า (ล้านบาท)	242	268	321
2.3 ลิ้นจี่อบแห้ง			
ปริมาณ (ตัน)	4.47	25.75	61.39
มูลค่า (ล้านบาท)	1	8	20
2.4 ลิ้นจี่แช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	6.15	26.56	0.30
มูลค่า (ล้านบาท)	0.60	2	0.03
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 ลิ้นจี่สด	18,486	32,617	27,030
3.2 ลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม	67,793	66,639	75,253
3.3 ลิ้นจี่อบแห้ง	297,461	296,690	323,918
3.4 ลิ้นจี่แช่แข็ง	98,042	85,565	88,424
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 ลิ้นจี่สด	มาเลเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กาตาร์		
4.2 ลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม	สหรัฐอเมริกา เวียดนาม มาเลเซีย		
4.3 ลิ้นจี่อบแห้ง	สหรัฐอเมริกา รัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย		
4.4 ลิ้นจี่แช่แข็ง	โปแลนด์ รัสเซีย ฮังการี		
5. คู่แข่งที่สำคัญ			
	จีน เวียดนาม		

การผลิต

ลิ้นจี่ ปี 2565 เนื้อที่ยืนต้นและเนื้อที่ให้ผลลดลงจากปี 2564 เนื่องจากเกษตรกรโค่นต้นลิ้นจี่เพื่อปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ลำไย มะม่วง ส้มเขียวหวาน ยางพารา กาแฟ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ทูเรียน ปาล์มน้ำมัน มะยงชิด ส้มโอ และมะพร้าวน้ำหอม เป็นต้น สำหรับผลผลิตและผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยลิ้นจี่ที่ปลูกเมื่อปี 2561 เริ่มให้ผลป็นี่เป็นปีแรก อีกทั้งสภาพอากาศเอื้ออำนวยต่อการออกดอก มีอากาศหนาวเย็นติดต่อกันนานตั้งแต่ปลายปี 2564 ถึงต้นปี 2565 ทำให้ต้นลิ้นจี่ออกดอกมากและติดผลดีประกอบกับลิ้นจี่ได้รับปริมาณน้ำและปุ๋ยอย่างเพียงพอ

การตลาด

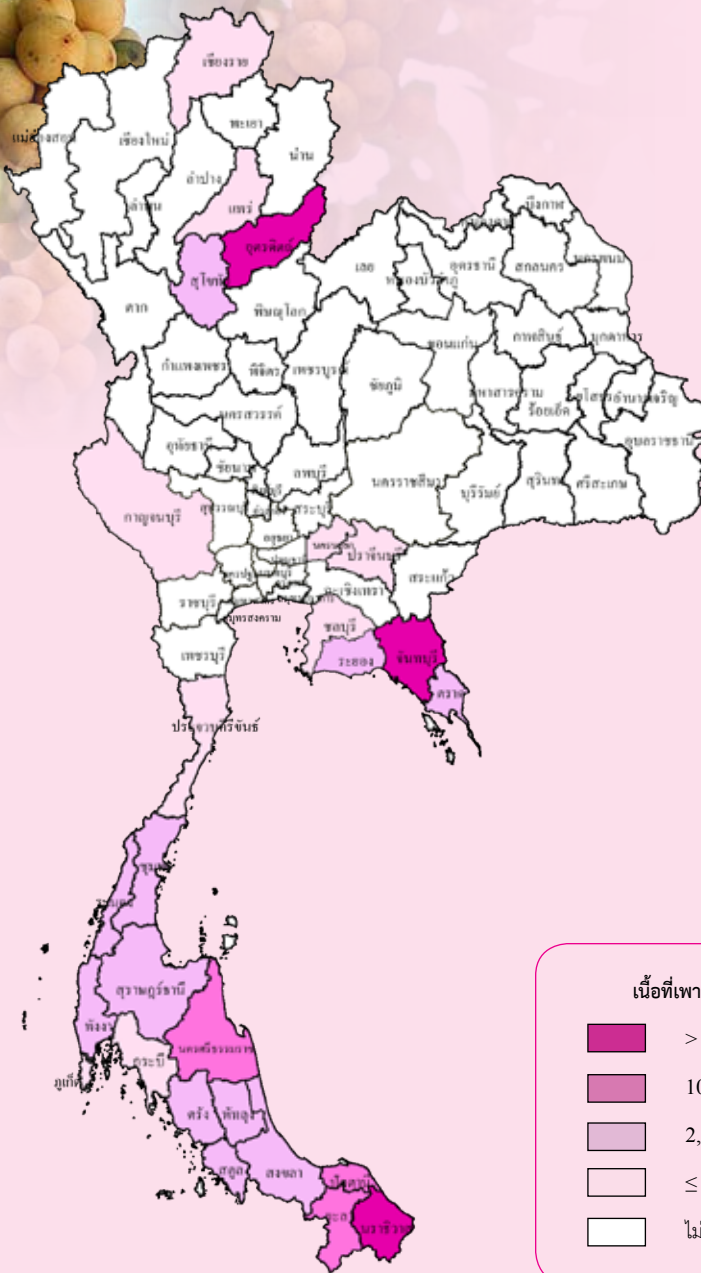
1. ผลผลิตมากกว่าร้อยละ 85 ใช้บริโภคในประเทศ โดยซื้อขายผ่านพ่อค้ารวบรวมและจำหน่ายที่ตลาดไท และปัจจุบัน มีการซื้อขายผ่านช่องทางตลาดออนไลน์มากขึ้น ผลผลิตที่เหลือส่งออกไปตลาดต่างประเทศ
2. ปี 2565 การส่งออกลดลงจากปีที่ผ่านมา ส่วนใหญ่อยู่ในรูปลิ้นจี่สด และลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม ตลาดส่งออกสำคัญสำหรับลิ้นจี่สด ได้แก่ มาเลเซีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กาตาร์ และลิ้นจี่บรรจุภาชนะอัดลม ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เวียดนาม และมาเลเซีย

มาตรการ

แนวทางการบริหารจัดการผลไม้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. 2565 -2570 โดยให้จังหวัดบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จด้วยตัวเอง ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. การบริหารจัดการเชิงคุณภาพ มีแผนงาน/โครงการ การจัดการและพัฒนาด้านคุณภาพผลผลิต เช่น ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP และ GI การเชื่อมโยงการตลาด และเพิ่มมูลค่าผลผลิต
2. การบริหารจัดการเชิงปริมาณ มุ่งเน้นการบริหารจัดการผลผลิตในฤดูกาล โดยจัดสมดุลอุปสงค์และอุปทาน มีการประมาณการผลผลิตล่วงหน้า และเชื่อมโยงตลาดเพื่อรองรับผลผลิต เช่น ผู้รวบรวม ผู้ส่งออก สหกรณ์ ตลาดกลาง และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกองุ่นของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
0.04	0.002		0.29	3.90	15.45	21.12	14.27	23.80	19.42	1.65	0.06	นราธิวาส อุดรดิตถ์ จันทบุรี ยะลา นครศรีธรรมราช

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ก.พ. และ เม.ย.-ธ.ค. (ก.ค. และ ก.ย.-ต.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

ลองกอง

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	74,461	70,061	65,805
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	229,128	212,727	197,979
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	222,950	207,205	193,350
4. ผลผลิต (ตัน)	74,358	76,313	42,268
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	334	368	219
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	29,157	26,899	44,931
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ลองกอง เบอร์ 1	38,693	32,090	46,832
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	9,536	5,192	1,901
9. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรลองกอง มกษ. 11-2549			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	72,646	74,860	38,280
2. ส่งออก ^{1/}			
ลองกองสด			
ปริมาณ (ตัน)	1,712	1,452	3,987
มูลค่า (ล้านบาท)	47	36	86
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}	22,445	27,231	25,097
4. คู่ค้าที่สำคัญ	เวียดนาม มาเลเซีย สปป.ลาว		
5. คู่แข่งสำคัญ	มาเลเซีย		

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลเบื้องต้น

การผลิต

ลองกอง ปี 2565 เนื้อที่ยืนต้นและเนื้อที่ให้ผลลดลงจากปี 2564 เนื่องจากลองกองส่วนใหญ่ปลูกเป็นพืชแซม เกษตรกรดูแลน้อยกว่าพืชอื่น ประกอบกับราคาลองกองปีที่แล้วไม่พอใจและขาดแคลนแรงงานในการแต่งซ้อลองกอง เกษตรกรจึงทยอยโค่นต้นลองกองเพื่อเปลี่ยนไปปลูกทุเรียนแทน และบางส่วนที่ปลูกลองกองแซมไม้ผลอื่น เช่น ทุเรียน เกษตรกรตัดตางต้นลองกองออกเพื่อให้ไม้ผลอื่นได้รับแสงแดดเพิ่มขึ้น

สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากแหล่งผลิตสำคัญซึ่งอยู่ทางภาคใต้ มีฝนตกอย่างต่อเนื่อง สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวยต่อการออกช่อดอก ทำให้ลองกองแตกยอดอ่อนแทนการออกช่อดอก ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตลดลง

การตลาด

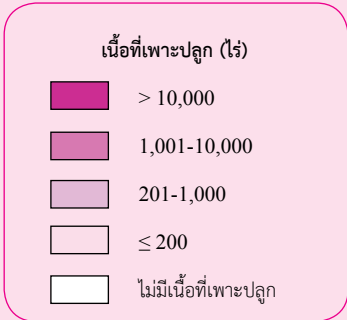
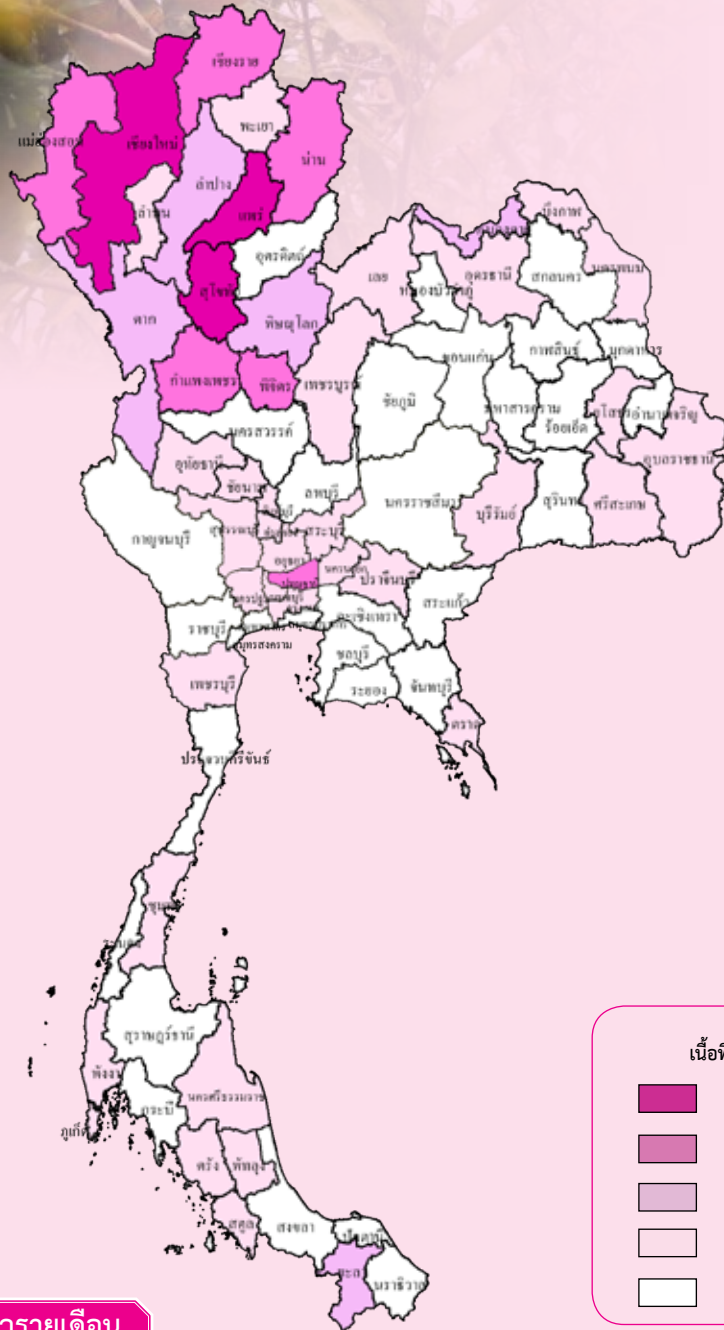
1. ผลผลิตเกือบทั้งหมดใช้บริโภคภายในประเทศ
2. ตลาดส่งออกสำคัญ ได้แก่ เวียดนาม มาเลเซีย และสปป.ลาว
3. การส่งออกขยายตัวไม่มาก เนื่องจากปัญหาเรื่องแมลงที่ติดไปกับช่อผล และอายุการเก็บรักษาสั้น

มาตรการ

แนวทางการบริหารจัดการผลไม้ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาผลไม้ไทย พ.ศ. 2565-2570 โดยให้จังหวัดบริหารจัดการแบบเบ็ดเสร็จด้วยตัวเอง ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

1. การบริหารจัดการเชิงคุณภาพ มีแผนงาน/โครงการ การจัดการและพัฒนาด้านคุณภาพผลผลิต เช่น ส่งเสริมการผลิตตามมาตรฐาน GAP และ GI การเชื่อมโยงการตลาดและเพิ่มมูลค่าผลผลิต
2. การบริหารจัดการเชิงปริมาณ มุ่งเน้นการบริหารจัดการผลผลิตในฤดูกาล โดยจัดสมดุลอุปสงค์และอุปทาน มีการประมาณการผลผลิตล่วงหน้า และเชื่อมโยงตลาดเพื่อรองรับผลผลิต เช่น ผู้รวบรวม ผู้ส่งออก สหกรณ์ ตลาดกลาง และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกส้มเขียวหวานของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
19.83	15.78	8.39	3.57	1.68	0.96	1.20	2.50	3.06	7.32	15.36	20.35	สุโขทัย เชียงใหม่ แพร่ เชียงใหม่ กำแพงเพชร

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (ม.ค. และ ธ.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

ส้มเขียวหวาน

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	7,214	7,662	7,819
2. เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)	120,405	128,046	130,740
3. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	106,016	111,679	118,978
4. ผลผลิต (ตัน)	220,949	259,354	285,785
5. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	2,084	2,322	2,402
6. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	11,259	10,846	11,927
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
ส้มเขียวหวานคละ	25,304	23,371	22,828
8. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	14,046	12,525	10,901
9. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรส้มเปลือกอ่อน มกษ. 14-2550			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	204,737	259,354	285,785
2. ส่งออก (ตันสด) ^{1/}	1,547	3,329	6,394
2.1 ส้มเขียวหวานสด			
ปริมาณ (ตัน)	522	75	3,033
มูลค่า (ล้านบาท)	10	2	63
2.2 ส้มแมนดารินสด			
ปริมาณ (ตัน)	464	1,681	2,332
มูลค่า (ล้านบาท)	19	41	49
2.3 ส้มเปลือกบางสด			
ปริมาณ (ตัน)	561	1,573	1,028
มูลค่า (ล้านบาท)	17	98	36
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
3.1 ส้มเขียวหวานสด	18,616	26,045	20,632
3.2 ส้มแมนดารินสด	41,317	24,282	21,127
3.3 ส้มเปลือกบางสด	31,069	62,448	34,783
4. คู่ค้าที่สำคัญ			
4.1 ส้มเขียวหวานสด	เวียดนาม เวียดนาม กัมพูชา		
4.2 ส้มแมนดารินสด	เวียดนาม กัมพูชา ลาว		
4.3 ส้มเปลือกบางสด	เวียดนาม เวียดนาม มาเลเซีย		
5. คู่แข่งที่สำคัญ			
	จีน เวียดนาม ฟิลิปปินส์		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
หมายเหตุ: การผลิตข้อ 1-5 ปี 2565 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

การผลิต

ส้มเขียวหวาน ปี 2565 เนื้อที่ยืนต้นเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากราคาสัมหน้สวนปีที่ผ่านมาจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่แทนเนื้อที่ว่าง เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากเนื้อที่ปลูกใหม่เมื่อปี 2562 เริ่มให้ผลผลิตได้ในปีนี้ สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้นเนื่องจากเกษตรกรหันมาดูแลและบำรุงรักษา นอกจากนี้ เกษตรกรมีความพร้อมเพื่อรับมือกับสภาพอากาศแล้งได้ดี โดยขุดบ่อกักเก็บน้ำและจัดหาแหล่งน้ำให้เพียงพอต่อการเจริญเติบโต ทำให้ไม่ประสบภัยแล้งเหมือนปีที่ผ่านมา

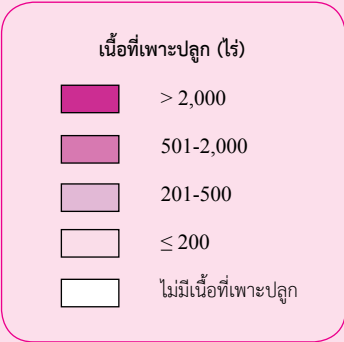
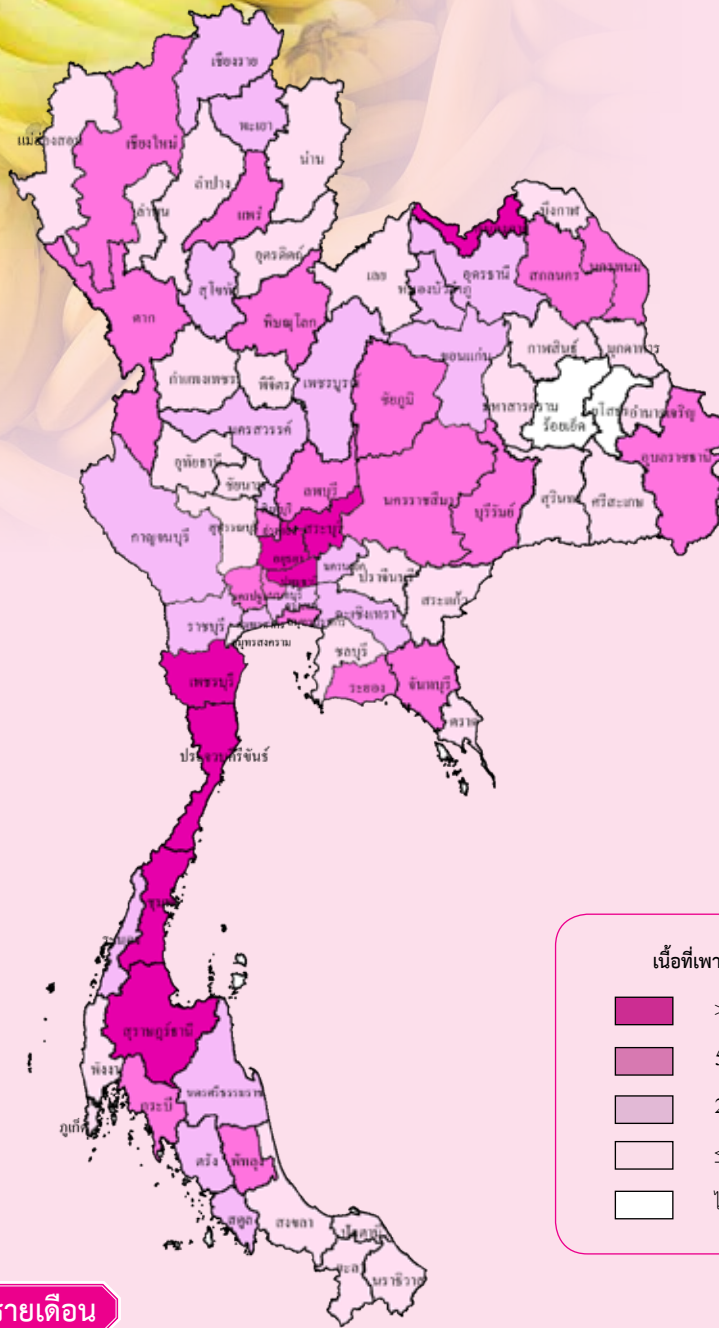
การตลาด

1. ผลผลิตร้อยละ 99 ใช้บริโภคภายในประเทศ ผลผลิตบางส่วนมีการแปรรูปเป็นน้ำส้มและแยมเพื่อการส่งออก
2. สัดส่วนการนำเข้าส้มเปลือกบางสดจากสหรัฐอเมริกา และจีน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

มาตรการ

1. นโยบายด้านการผลิต ส่งเสริมการปลูกในเขตพื้นที่ตามแผนที่เกษตรกร (Agri - Map) และระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ รวมทั้งระบบเกษตรแบบอินทรีย์ในแหล่งผลิตสำคัญ
2. สนับสนุนเพิ่มช่องทางการตลาดแบบ Online และ Offline รวมทั้งเชื่อมโยงผู้ผลิตกับตลาดปลายทาง ผ่านเครือข่ายสหกรณ์ ผู้ประกอบการและห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ (Modern Trade)
3. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น โดยสนับสนุนการจัดทำสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) เช่น ส้มบางมด (กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี) ส้มสีทอง (แพร่ น่าน สุโขทัย)

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกกล้วยหอมของประเทศไทย

ผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
1.62	2.95	3.93	5.57	7.12	8.25	9.35	10.25	11.17	12.52	13.49	13.79	เพชรบุรี ปทุมธานี ชุมพร สระบุรี สุราษฎร์ธานี

- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

หมายเหตุ : ร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

ปลูก: ตลอดปีโดยเฉพาะช่วงต้นฤดูฝน

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (ต.ค.-ธ.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

กล้วยหอม

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. เนื้อที่ให้ผล (ไร่)	39,156	42,007	42,117
2. ผลผลิต (ตัน)	136,067	146,478	147,494
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	3,475	3,487	3,502
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	4,891	4,957	5,418
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
กล้วยหอมทองขนาดใหญ่	13,425	12,986	13,205
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	8,534	8,029	7,787
7. มาตรฐาน			
มาตรฐานสินค้าเกษตรกล้วย มกอช. 0006-2548			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	132,603	140,032	144,844
2. ส่งออก ^{1/}			
กล้วยหอมสด			
ปริมาณ (ตัน)	3,464	6,446	2,650
มูลค่า (ล้านบาท)	104	186	90
3. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}	29,934	28,869	34,092
4. คู่ค้าที่สำคัญ	ญี่ปุ่น จีน สเปน ลาว		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	ฟิลิปปินส์ เอกวาดอร์ เบลเยียม คอस्टาริกา		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-3 ปี 2565 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

การผลิต

กล้วยหอม ปี 2565 เนื้อที่ให้ผลเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากยังเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่น และจีน ทั้งนี้ เกษตรกรได้ขยายพื้นที่ปลูกในพื้นที่ว่าง อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากภาครัฐ และเอกชน ให้มีการส่งเสริมปลูกกล้วยหอมทองแซมยางพาราที่ปลูกใหม่ โดยให้เกษตรกรเน้นการปลูกกล้วยหอมทองให้มีคุณภาพดี และปลอดภัย

สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพาะปลูก เกษตรกรดูแลรักษาดี จึงส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศเพิ่มขึ้น

การตลาด

1. ผลผลิตร้อยละ 97 ใช้บริโภคภายในประเทศ ผ่านตลาดกลางและห้างสรรพสินค้า โดยผลผลิตบางส่วนที่มีคุณภาพเกรดรองเข้าสู่กระบวนการแปรรูป

2. ร้อยละ 80 ของการส่งออกทั้งหมดเป็นแบบทำสัญญาข้อตกลงล่วงหน้า โดยตลาดสำคัญ ได้แก่ ญี่ปุ่นและจีนคิดเป็นร้อยละ 45 และ 34

3. ผลกระทบจากโรคโควิด-19 ทำให้ต้องส่งเสริมการแปรรูปในประเทศเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายส่งเสริมการปลูกในเขตพื้นที่ตามแผนที่เกษตร (Agri - Map) และระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ให้ได้ตามมาตรฐาน GAP และมาตรฐานโรงคัดบรรจุ GMP

2. ดำเนินนโยบายการตลาดนำการผลิต โดยสนับสนุนเพิ่มช่องทางการตลาดแบบ Online และ Offline รวมทั้งเชื่อมโยงผู้ผลิตกับตลาดปลายทาง ผ่านเครือข่ายสหกรณ์ผู้ประกอบการและห้างค้าปลีกขนาดใหญ่ (Modern Trade)

3. ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้กับชุมชนท้องถิ่น โดยสนับสนุนการจัดทำสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) เช่น กล้วยหอมปทุม กล้วยหอมทองละแม

พืชผัก

สรุปสถานการณ์การผลิตพืชผัก ปีเพาะปลูก 2564/65

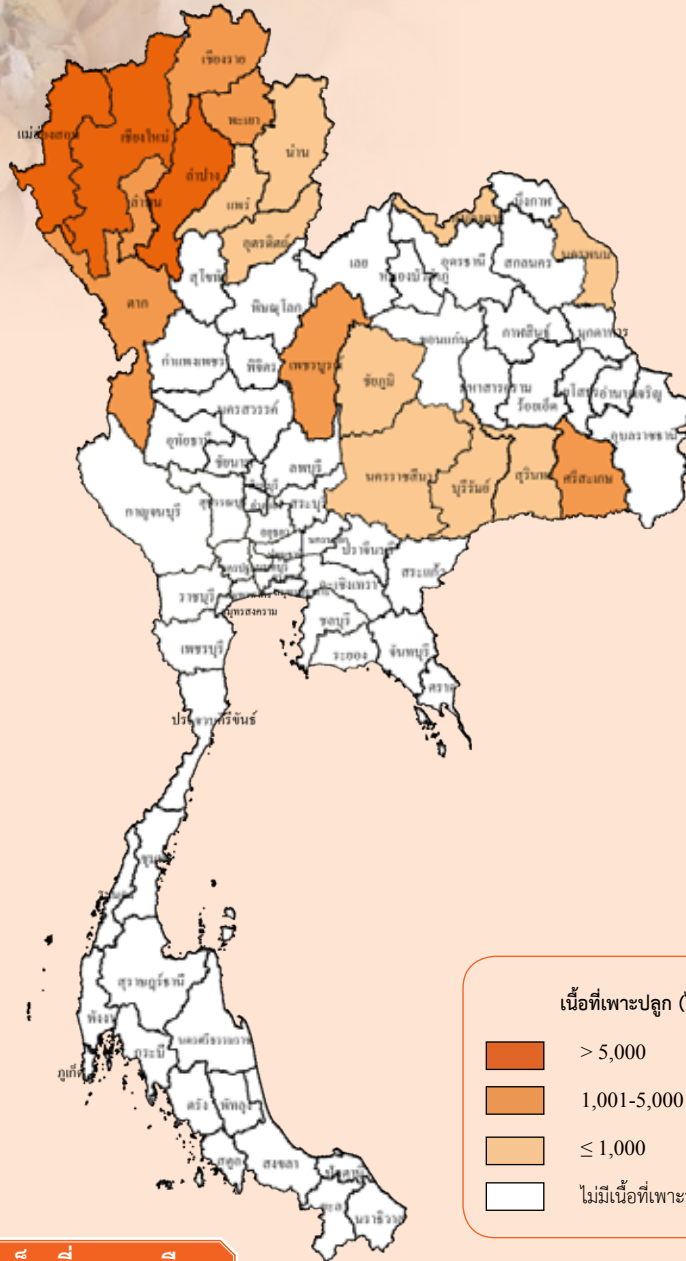
กระเทียม ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เพาะปลูกลดลง เนื่องจากแหล่งผลิตที่สำคัญทางภาคเหนือได้ลดเนื้อที่เพาะปลูกลง เป็นผลจากราคากระเทียมสดที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมามีราคาปรับตัวลดลง ไม่จูงใจให้เกษตรกรเพาะปลูก เกษตรกรส่วนใหญ่ปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีการช่วยเหลือจากภาครัฐในโครงการประกันรายได้ และบางส่วนปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ผักคะน้า ผักกาดขาวปลี สำหรับผลผลิตต่อเนื้อที่เพาะปลูกลดลง เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย กล่าวคือ มีฝนตกต่อเนื่องในช่วงที่กระเทียมเริ่มลงหัว ประกอบกับมีโรคเชื้อราระบาด ส่งผลให้ผลผลิตโดยรวมลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตต่อเนื้อที่เพาะปลูก

หอมแดง ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เพาะปลูกลดลง เนื่องจากราคาหอมแดงที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมามีราคาต่ำ เกษตรกรบางรายประสบภาวะขาดทุน ประกอบกับเกษตรกรขาดแคลนหัวพันธุ์ และหัวพันธุ์มีราคาแพง ทำให้เกษตรกรลดเนื้อที่เพาะปลูก โดยเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น พริก หอมแบ่ง และพืชผักอื่น สำหรับผลผลิตต่อเนื้อที่เพาะปลูกลดลง เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย มีฝนตกในช่วงที่หอมแดงเริ่มลงหัวทำให้หอมแดงเน่าเสียหาย ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตต่อไร่

หอมหัวใหญ่ ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเนื่องจากเกษตรกรบางรายที่พักแปลงปลูกเมื่อปีที่แล้ว ปีนี้กลับมาเพาะปลูก เช่น จังหวัดเชียงราย ส่วนจังหวัดเชียงใหม่ที่เป็นแหล่งผลิต ในช่วงเพาะต้นกล้าได้รับความเสียหายจากฝนตก ทำให้มีกล้าพันธุ์ไปเพาะปลูกน้อยลง สำหรับผลผลิตต่อเนื้อที่เพาะปลูกลดลง เนื่องจากผลผลิตในแหล่งผลิตที่สำคัญโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย ประสบปัญหาสภาพอากาศแปรปรวน กล่าวคือ กลางคืนอากาศหนาว แต่กลางวันอากาศร้อนจัด ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้ผลผลิตในภาพรวมลดลงตามการลดลงของผลผลิตต่อไร่

มันฝรั่ง ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นเนื่องจากบริษัทผู้รับซื้อมีความต้องการวัตถุดิบเพื่อแปรรูปเพิ่มขึ้น จึงสนับสนุนให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกพร้อมกับมีเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยดูแล รวมทั้งบริษัทประกันราคาให้กับเกษตรกร จึงส่งผลให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานเพิ่มขึ้น โดยปลูกแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พืชผัก และพื้นที่ปล่อยว่าง ส่วนมันฝรั่งบริโภคลดลง เนื่องจากราคาปีที่ผ่านมามีราคาต่ำ และพ่อค้าที่รับซื้อมีน้อย เกษตรกรจึงเปลี่ยนมาปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานแทน สำหรับผลผลิตต่อเนื้อที่เพาะปลูกลดลง เนื่องจากในแหล่งผลิตที่สำคัญของมันฝรั่งพันธุ์โรงงาน และมันฝรั่งบริโภค สภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย เกิดโรครากเน่าโคนเน่าจากเชื้อราระบาด จึงส่งผลให้ผลผลิตต่อเนื้อที่เพาะปลูกลดลง ผลผลิตในภาพรวมจึงลดลงตามการลดลงของผลผลิตต่อไร่

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกกระเทียมของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่ยละ

ปีเพาะปลูก 2564/65													แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
ปี 2564					ปี 2565								
ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
0.06	7.69	25.21	60.18	6.86									เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง พะเยา ตาก
			0.02	3.35	14.80	67.27	14.57						

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ก.ย.-ม.ค.

เก็บเกี่ยว: ธ.ค.-เม.ย. (มี.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

กระเทียม

การผลิต			
รายการ	2562/63	2563/64	2564/65
1. จำนวนคร่าวเรือน (คร่าวเรือน)	19,684	19,627	18,368
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	70,161	69,140	61,799
3. ผลผลิต (ตัน)	76,839	75,444	62,565
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	1,095	1,091	1,012
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	29,010	28,980	31,470
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)			
กระเทียมแห้งใหญ่กละ	34,471	41,939	36,912
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	5,461	12,959	5,442
8. มาตรฐาน			
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกษ. 1508-2551			

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
หมายเหตุ: 1. ปีเพาะปลูก 2562/63 2563/64 2564/65 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	173,405	139,489	109,100
2. นำเข้า ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	99,008	67,144	48,705
มูลค่า (ล้านบาท)	1,563	1,563	862
3. ส่งออก ^{1/}			
3.1 กระเทียมสด หรือแช่เย็น			
ปริมาณ (ตัน)	1,069	1,942	1,171
มูลค่า (ล้านบาท)	67	70	42
3.2 กระเทียมแห้งไม่เป็นผง			
ปริมาณ (ตัน)	129	265	175
มูลค่า (ล้านบาท)	18	24	18
3.3 กระเทียมแห้งเป็นผง			
ปริมาณ (ตัน)	123	139	174
มูลค่า (ล้านบาท)	21	22	28
4. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{1/}			
4.1 กระเทียมสด หรือแช่เย็น	62.61	36.01	35.64
4.2 กระเทียมแห้งไม่เป็นผง	136.27	91.06	103.10
4.3 กระเทียมแห้งเป็นผง	171.95	154.55	162.68
5. คู่ค้าที่สำคัญ	ฟิลิปปินส์ ไต้หวัน แคนาดา		
6. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน สเปน		

การผลิต

กระเทียม ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เพาะปลูก ลดลงจากปีเพาะปลูก 2563/64 เนื่องจากแหล่งผลิตใหญ่ที่สำคัญทางภาคเหนือ ได้ลดพื้นที่เพาะปลูกลง เป็นผลจากราคากระเทียมสดที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมามีปรับตัวลดลงไม่จูงใจให้เกษตรกรเพาะปลูก เกษตรกรส่วนใหญ่ปรับเปลี่ยนไปปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีการช่วยเหลือจากภาครัฐในโครงการประกันรายได้ และบางส่วนปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ผักคะน้า ผักกาดขาวปลี เป็นต้น

สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย มีฝนตกต่อเนื่องในช่วงที่กระเทียมเริ่มลงหัว ประกอบกับมีโรคเชื้อราระบาด สำหรับผลผลิตรวมลดลงตามการลดลงของเนื้อที่เพาะปลูก

การตลาด

ปี 2565 มีการนำเข้ากระเทียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 48,705 ตัน มูลค่า 862 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 27.46 และร้อยละ 44.85 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ซบเซาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และมาตรการล็อกดาวน์ที่เข้มงวดส่งผลกระทบต่อความต้องการบริโภคที่ลดลง

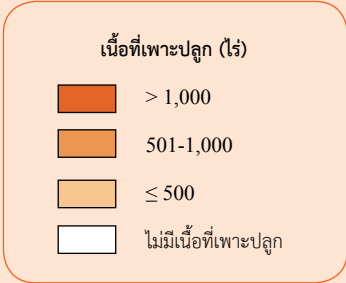
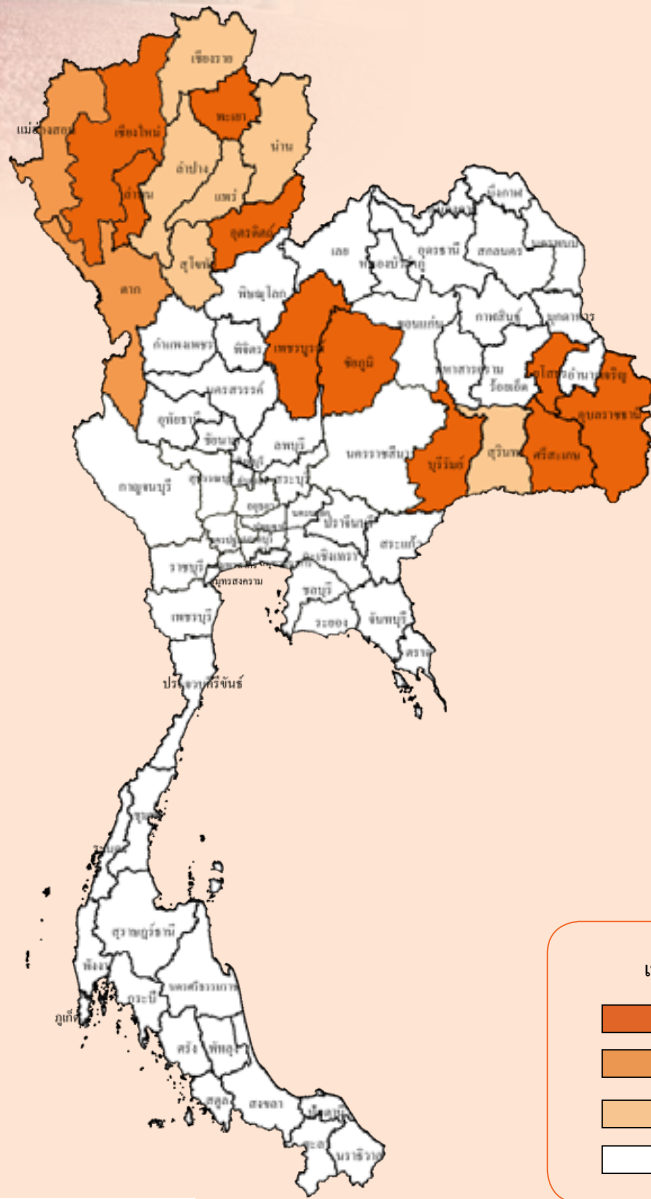
สำหรับราคากระเทียมแห้งกละที่เกษตรกรขายได้ในช่วงปี 2565 เฉลี่ยก็โลกรั่มละ 36.91 บาท ลดลงร้อยละ 11.99 เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากพ่อค้าเข้าไปรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรลดลง จากมาตรการล็อกดาวน์ที่เข้มงวด

มาตรการ

- ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก
 - เร่งกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต
 - ชะลอการจำหน่ายผลผลิต ในกรณีที่เกิดเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีโรงเรือนสำหรับแขวนผลผลิตเพื่อรอจำหน่าย
 - บริหารการนำเข้าไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ
 - ป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้า
- ในช่วงที่ผลผลิตภายในประเทศมีน้อยหรือไม่มีการรัฐมีมาตรการควบคุมไม่ให้เกิดการกักตุนเพื่อเก็งกำไร และป้องกันการลักลอบนำเข้า

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกหอมแดงของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ละ

ปีเพาะปลูก 2564/65

ปี 2564								ปี 2565					แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.		มิ.ย.
2.17	5.05	5.51	0.71	1.40	2.27	42.83	24.64	13.37	2.05					ศรีสะเกษ เชียงใหม่ พะเยา อุดรดิตต์ เพชรบูรณ์
		1.17	3.55	4.80	0.87	1.18	1.25	20.18	46.50	17.89	2.41	0.20		

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: พ.ค.-ก.พ.

เก็บเกี่ยว: ก.ค.-พ.ค. (ม.ค.-มี.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมาก)

หอมแดง

การผลิต				การค้า			
รายการ	2562/63	2563/64	2564/65	รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนคร้วเรือน (คร้วเรือน)	19,062	22,499	22,442	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	131,929	159,477	140,837
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	51,924	59,754	57,961	2. นำเข้า ^{1/}			
3. ผลผลิต (ตัน)	134,655	159,869	137,736	2.1 หอมแดงสดหรือแช่เย็น			
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	2,593	2,675	2,376	ปริมาณ (ตัน)	13,941	18,379	15,983
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	10,860	10,670	12,250	มูลค่า (ล้านบาท)	414	292	241
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้				2.2 หอมแดงแห้ง			
(บาท/ตัน)				ปริมาณ (ตัน)	1.00	2.00	1.00
หอมแดงแห้งหัวกลางมัดजू				มูลค่า (ล้านบาท)	0.21	0.46	0.12
7-15 วัน	28,519	26,920	27,164	3. ส่งออก ^{1/}			
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	17,659	16,250	14,914	3.1 หอมแดงสดหรือแช่เย็น			
8. มาตรฐาน				ปริมาณ (ตัน)	16,171	18,727	12,864
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ				มูลค่า (ล้านบาท)	420	424	311
มกษ. 1509-2551				3.2 หอมแดงแห้ง			
				ปริมาณ (ตัน)	497	45	19
				มูลค่า (ล้านบาท)	9	3	4
				4. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{1/}			
				4.1 หอมแดงสดหรือแช่เย็น	25.96	22.62	24.21
				4.2 หอมแดงแห้ง	17.91	62.45	216.57
				5. คู่ค้าที่สำคัญ	มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์		
				6. คู่แข่งที่สำคัญ	ฟิลิปปินส์ เวียดนาม อินเดีย		

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: ปีเพาะปลูก 2562/63 2563/64 2564/65 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

การผลิต

หอมแดง ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เพาะปลูกลดลงจากปีเพาะปลูก 2563/64 เนื่องจากราคาหอมแดงที่เกษตรกรขายได้ในปีที่ผ่านมามีไม่ดี เกษตรกรบางรายประสบภาวะขาดทุน ประกอบกับเกษตรกรขาดแคลนหัวพันธุ์ และหัวพันธุ์มีราคาแพง ทำให้เกษตรกรลดเนื้อที่เพาะปลูก โดยเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่น เช่น พริก หอมแบ่ง และพืชผักอื่น

สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย มีฝนตกในช่วงที่หอมแดงเริ่มลงหัวทำให้หอมแดงเน่าและเสียหาย ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตลดลง

การตลาด

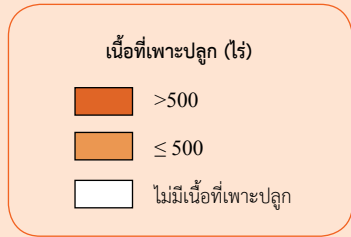
ปี 2565 มีการส่งออกหอมแดงสดหรือแช่เย็นและหอมแดงแห้ง จำนวน 12,883 ตัน มูลค่า 315 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าการส่งออกลดลงร้อยละ 31.37 และ 26.00 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากสถานะเศรษฐกิจโลกที่ยังคงซบเซา และตลาดคู่ค้าที่สำคัญมีการนำเข้าหอมแดงจากประเทศคู่แข่งอื่นมาทดแทนการนำเข้าหอมแดงจากประเทศไทย

สำหรับราคาหอมแดงหัวกลางมัดजू 7-15 วัน ที่เกษตรกรขายได้ในปี 2565 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 27.16 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.91 เมื่อเทียบกับปี 2564

มาตรการ

- ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก
 - เร่งกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต
 - ชะลอการจำหน่ายผลผลิตในกรณีเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีโรงเรือนสำหรับแขวนผลผลิตเพื่อรอจำหน่าย
 - บริหารการนำเข้าไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ
 - ป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้า
- ในช่วงที่ผลผลิตภายในประเทศมีน้อยหรือไม่มี ภาครัฐมีมาตรการควบคุมไม่ให้มีการกักตุน เพื่อเก็งกำไร และป้องกันการค้าลอบนำเข้า

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกหอมหัวใหญ่ของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปีเพาะปลูก 2564/65												
ปี 2564							ปี 2565					แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก
มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	
	14.08		1.38	10.65	43.07	30.82						เชียงใหม่ เชียงราย นครสวรรค์ กาญจนบุรี แม่ฮ่องสอน
					12.81		1.35	31.71	39.90	14.23		

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: ก.ค. และ ก.ย. - ธ.ค.

เก็บเกี่ยว: พ.ย. และ ม.ค. - เม.ย. (ก.พ.-มี.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

หอมหัวใหญ่

การผลิต				การค้า			
รายการ	2562/63	2563/64	2564/65	รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)	4,479	3,901	3,827	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	133,816	76,614	75,701
2. เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	10,549	8,800	9,118	2. นำเข้า ^{1/}			
3. ผลผลิต (ตัน)	42,626	34,797	33,507	ปริมาณ (ตัน)	93,975	45,802	49,818
4. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	4,041	3,954	3,675	มูลค่า (ล้านบาท)	739	650	795
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	6,980	7,150	7,670	3. ส่งออก ^{1/}			
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)				ปริมาณ (ตัน)	2,785	3,869	7,624
หอมหัวใหญ่ เบอร์ 1	9,056	8,665	12,305	มูลค่า (ล้านบาท)	61	54	126
7. ผลตอบแทนสุทธิ ((บาท/ตัน)	2,076	1,515	4,635	4. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{1/}			
8. มาตรฐาน				หอมหัวใหญ่สดหรือแช่เย็น	21.62	13.25	16.18
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกษ. 1510-2551				5. คู่ค้าที่สำคัญ	ญี่ปุ่น มาเลเซีย สเปนลาว		
				6. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน เนเธอร์แลนด์		

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: ปีเพาะปลูก 2562/63 2563/64 2564/65 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

การผลิต

หอมหัวใหญ่ ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรบางรายในจังหวัดเชียงรายที่พักแปลงปลูกเมื่อปีที่แล้ว ปีนี้กลับมาเพาะปลูก ถึงแม้ว่าแหล่งผลิตในจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับความเสียหายจากฝนตกในช่วงเพาะต้นกล้า ทำให้มีกล้าพันธุ์ไปเพาะปลูกน้อยลง สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากผลผลิตในแหล่งผลิตที่สำคัญโดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ และเชียงราย มีสภาพอากาศแปรปรวน กลางคืนอากาศหนาว แต่กลางวันอากาศร้อนจัด ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่สมบูรณ์ ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตลดลง

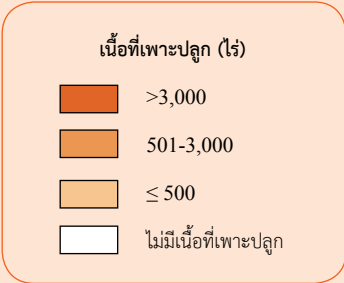
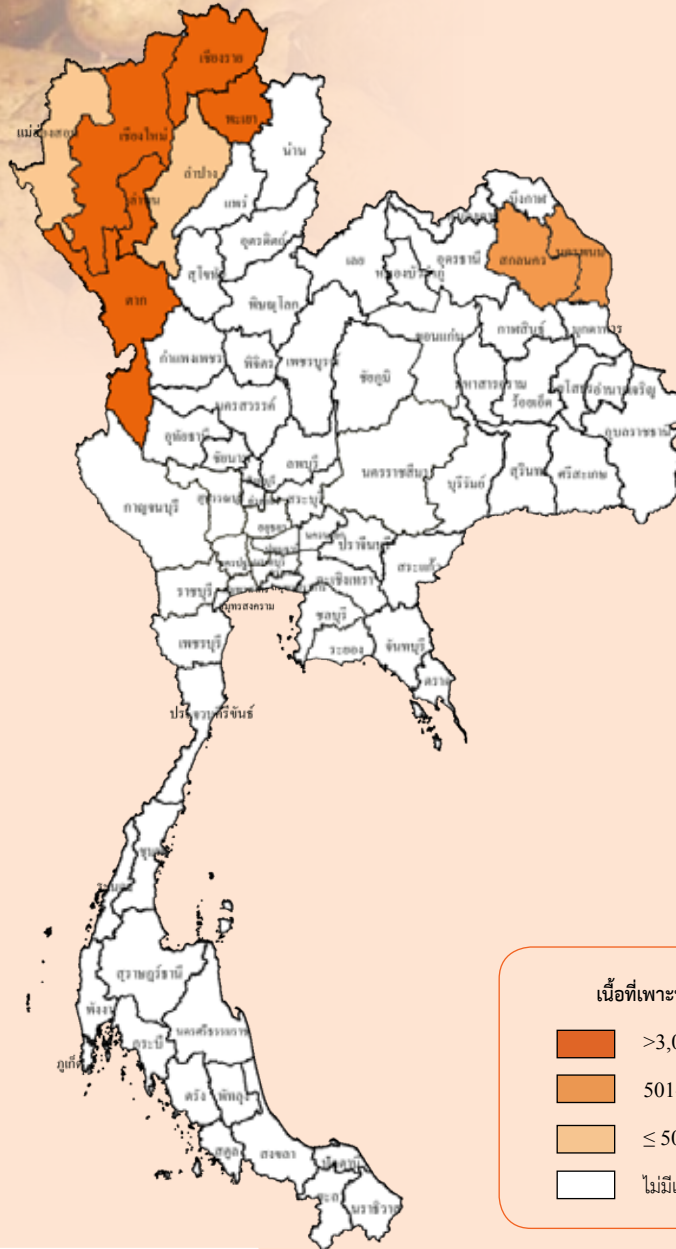
การตลาด

ปี 2565 มีการนำเข้าหอมหัวใหญ่และผลิตภัณฑ์ จำนวน 49,818 ตัน มูลค่า 795 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.77 และร้อยละ 22.32 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2564 สำหรับราคาหอมหัวใหญ่เบอร์ 1 ที่เกษตรกรขายได้ในช่วงปี 2565 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 12.31 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 42.15 เมื่อเทียบกับปี 2564

มาตรการ

- ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก
 - เร่งกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต
 - ชะลอการจำหน่ายผลผลิต ในกรณีเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรมีโรงเรือนสำหรับแขวนผลผลิตเพื่อรอจำหน่าย
 - บริหารการนำเข้าไม่ให้ส่งผลกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ สำหรับการนำเข้าภายใต้กรอบเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ให้นำเข้าได้เฉพาะที่มีด่านตรวจพืชและอาหาร
 - ป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้า
- ในช่วงที่ผลผลิตภายในประเทศมีน้อยหรือไม่มีการรัฐมีมาตรการควบคุมไม่ให้มีการกักตุน เพื่อเก็งกำไร และป้องกันการลักลอบนำเข้า

ภาพแสดงแหล่งเพาะปลูกมันฝรั่งของประเทศไทย

เนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือน

หน่วย: ไร่/ละ

ปีเพาะปลูก 2564/65														แหล่งเพาะปลูก 5 อันดับแรก	
ปี 2564							ปี 2565								
เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.			พ.ค.
	0.76	1.15	4.22	0.38	0.76	1.53	13.06	32.72	44.24	1.18					ดาก เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำพูน
			0.36	0.73	3.28	0.36	1.10	1.46	1.10	11.03	34.45	44.47	1.66		

- ช่วงเดือนที่เพาะปลูก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต
- ช่วงเดือนที่เพาะปลูกมาก
- ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตมาก

ปลูก: พ.ค.-ก.พ.

เก็บเกี่ยว: ก.ค.-พ.ค. (มี.ค.-เม.ย. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

มันฝรั่ง

การผลิต			
รายการ	2562/63	2563/64	2564/65
1.จำนวนครั้วเรือน (ครั้วเรือน)	8,064	6,830	7,190
2.เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	43,206	39,965	40,365
พันธุ์บริโภค	1,683	1,041	914
พันธุ์โรงงาน	41,523	38,924	39,451
3.ผลผลิต (ตัน)	126,864	119,897	110,860
พันธุ์บริโภค	5,230	3,292	2,580
พันธุ์โรงงาน	121,634	116,605	108,280
4.ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	2,936	3,000	2,746
พันธุ์บริโภค	3,108	3,162	2,823
พันธุ์โรงงาน	2,929	2,996	2,745
5.ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)			
พันธุ์บริโภค	7,907	7,837	9,307
พันธุ์โรงงาน	8,632	8,338	9,257
6.ราคาที่เกี่ยวข้องการขายได้ (บาท/ตัน)			
พันธุ์บริโภค เกรด A	17,026	20,462	20,000
พันธุ์โรงงาน	12,866	11,423	11,983
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)			
พันธุ์บริโภค	9,119	12,625	10,693
พันธุ์โรงงาน	4,234	3,085	2,725

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	287,915	276,494	400,081
2. นำเข้า ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	166,365	164,234	189,793
มูลค่า (ล้านบาท)	4,246	4,238	6,223
3. ส่งออก ^{1/}			
ปริมาณ (ตัน)	5,314	7,637	6,127
มูลค่า (ล้านบาท)	593	786	820
4. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{1/}	111.53	102.96	133.79
5. คู่ค้าที่สำคัญ	กัมพูชา สิงคโปร์ สเปน ลาว		
(ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากมันฝรั่ง)	เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี จีน		

ที่มา : ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: ปีเพาะปลูก 2562/63 2563/64 2564/65 หมายถึง ปี 2563 2564 2565

การผลิต

มันฝรั่ง ปีเพาะปลูก 2564/65 เนื้อที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นจากปี 2563/64 เนื่องจากบริษัทผู้รับซื้อมีความต้องการวัตถุดิบเพื่อแปรรูปเพิ่มขึ้น จึงสนับสนุนให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูก พร้อมกับมีเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยดูแลรวมทั้งบริษัทประกันราคาให้กับเกษตรกร จึงส่งผลให้เกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานเพิ่มขึ้น โดยปลูกแทนข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พืชผัก และเนื้อที่ปล่อยว่าง ส่วนมันฝรั่งบริโภคลดลง เนื่องจากราคาปีที่ผ่านมาไม่ดี และพ่อค้าที่รับซื้อมีน้อย เกษตรกรจึงเปลี่ยนมาปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานแทน

สำหรับผลผลิตต่อไร่ลดลง เนื่องจากสภาพอากาศในแหล่งผลิตที่สำคัญของมันฝรั่งพันธุ์โรงงาน และมันฝรั่งบริโภค ไม่เอื้ออำนวย เกิดโรครากเน่าโคนเน่าจากเชื้อราระบาด จึงส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตลดลง

การตลาด

ผลผลิตมันฝรั่งพันธุ์โรงงานที่ผลิตได้ในประเทศ มีปริมาณไม่เพียงพอความต้องการใช้ของโรงงาน จึงจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบแปรรูปในอุตสาหกรรมขนมขบเคี้ยว โดยปี 2565 มีการนำเข้ามันฝรั่งสดและผลิตภัณฑ์จำนวน 189,793 ตัน มูลค่า 6,223 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2564 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.56 และ 46.84 ตามลำดับ ตลาดนำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เยอรมนี สหราชอาณาจักร แคนาดา และจีน โดยมันฝรั่งสดหรือแช่เย็นนั้น มีการกำหนดให้นำเข้าในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงธันวาคมของทุกปี เพื่อลดผลกระทบต่อเกษตรกรในประเทศออกสู่ตลาด สำหรับราคามันฝรั่งพันธุ์โรงงานที่เกษตรกรขายได้ในช่วงปี 2565 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 11.98 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.90 เมื่อเทียบกับปี 2564

มาตรการ

- ส่งเสริมการปลูกมันฝรั่งในประเทศ ผ่านการทำ Contract Farming ปี 2564-2566
- เปิดตลาดภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (WTO) โดยปี 2564-2566 เปิดตลาดหัวมันฝรั่งสดเพื่อแปรรูป ปี 2564 ปีละ 63,000 ตัน ปี 2565 ปีละ 71,000 ตัน และ ปี 2566 ปีละ 80,000 ตัน อัตราภาษีในโควตา ร้อยละ 27 อัตราภาษีนอกโควตา ร้อยละ 125

ไม้ดอก

สรุปสถานการณ์การผลิตกล้วยไม้ ปี 2565

กล้วยไม้ ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 มีแนวโน้มคลี่คลายลง เกษตรกรจึงกลับมาดูแลรักษากล้วยไม้ ประกอบกับสภาพอากาศเหมาะสม ปริมาณน้ำเพียงพอ การระบาดของโรคและแมลงน้อยกว่าปีที่แล้ว อีกทั้งต้นกล้วยไม้ส่วนใหญ่มีอายุ 2-3 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่ให้ผลผลิตสูง จึงส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ปลูก: ตลอดปี

เก็บเกี่ยว: ม.ค.-ธ.ค. (ต.ค. เป็นช่วงผลผลิตออกมา)

กล้วยไม้ตัดดอก

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	20,674	18,996	17,981
2. ผลผลิต (ตัน)	38,805	33,729	35,513
3. ผลผลิตต่อไร่ (กก. ต่อไร่)	1,877	1,776	1,975
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	61.62	61.93	71.11
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/ช่อ)	1.87	1.88	2.15
6. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ช่อ)			
6.1 ก้านช่อดอกยาว 35 - 44 ซม.	0.76	0.61	1.96
6.2 ก้านช่อดอกยาว 45 - 54 ซม.	1.20	1.13	3.10
6.3 ก้านช่อดอกยาว 55 - 64 ซม.	1.71	1.87	4.03
7. มาตรฐาน			
ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ มกษ. 5001-2552			

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร
หมายเหตุ: อัตราแปลง: 33 ช่อ = 1 กิโลกรัม

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	16,934	16,230	14,909
2. นำเข้า ^{1/}			
2.1 ดอกกล้วยไม้			
ปริมาณ (ตัน)	5	55	39
มูลค่า (ล้านบาท)	4	10	12
2.2 กิ่งและต้นกล้วยไม้			
ปริมาณ (พันต้น)	2,724	3,365	1,259
มูลค่า (ล้านบาท)	11	21	27
3. ส่งออก ^{1/}			
3.1 ดอกกล้วยไม้			
ปริมาณ (ตัน)	21,871	17,553	17,096
มูลค่า (ล้านบาท)	1,368	1,670	2,070
3.2 กิ่งและต้นกล้วยไม้			
ปริมาณ (พันต้น)	19,527	27,314	25,591
มูลค่า (ล้านบาท)	371	540	766
4. ราคาส่งออก ^{1/}			
4.1 ดอกกล้วยไม้ (บาท/กก.)	62.53	92.64	121.07
4.2 กิ่งและต้นกล้วยไม้ (บาท/ต้น)	19.00	19.48	37.62
5. คู่ค้าที่สำคัญ			
ดอกกล้วยไม้	ญี่ปุ่น เวียดนาม สหรัฐอเมริกา จีน อิตาลี		
กิ่งและต้นกล้วยไม้	เนเธอร์แลนด์ บราซิล ญี่ปุ่น อินเดีย สหรัฐอเมริกา		
6. คู่แข่งที่สำคัญ			
ดอกกล้วยไม้	เนเธอร์แลนด์ ไต้หวัน		
กิ่งและต้นกล้วยไม้	เวียดนาม ไต้หวัน		

การผลิต

กล้วยไม้ ปี 2565 เนื้อที่เก็บเกี่ยวลดลงจากปี 2564 เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจโลกผันผวนจากวิกฤตโรคโควิด-19 ทำให้ทิศทางการส่งออกดอกกล้วยไม้ของไทยยังไม่แน่นอน เกษตรกรไม่มั่นใจตลาดรับซื้อของต่างประเทศ รวมทั้งราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรลดเนื้อที่ปลูกโดยปล่อยเป็นพื้นที่ว่างเพื่อรอฤดูกาลบางส่วนเปลี่ยนไปปลูกมะพร้าว น้ำมันหอม ฝรั่ง และพืชอื่นๆ แทน เนื่องจากมีต้นทุนต่ำกว่า และดูแลรักษาง่ายกว่ากล้วยไม้ รวมทั้งพื้นที่ที่หมดสัญญาเช่าเกษตรกรจึงคืนให้แก่เจ้าของ ทำให้มีการปล่อยว่างและเปลี่ยนมือผู้เช่า และบางรายซื้อต้นกล้วยไม้ที่ครบอายุตั้งแต่ปลูกใหม่ โดยคาดว่าจะให้ผลผลิตในปี 2566 เป็นต้นไป

สำหรับผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น เนื่องจากในปี 2564 สถานการณ์โรคโควิด-19 เริ่มดีขึ้น เกษตรกรจึงกล้ามาดูแลรักษาต้นกล้วยไม้มากขึ้น อีกทั้งในปี 2565 ต้นกล้วยไม้ส่วนใหญ่มีอายุช่วง 2-3 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่ผลผลิตสูง ประกอบกับสภาพอากาศเหมาะสม มีปริมาณน้ำเพียงพอ รวมทั้งมีการระบาดของโรคและแมลงน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ภาพรวมผลผลิตเพิ่มขึ้น

การตลาด

1. การส่งออกส่วนใหญ่เป็นกล้วยไม้เขตร้อน ได้แก่ สกุดหวาย สกุดม็อคคาร่า และสกุดลอนซิเดียม
2. ประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย ได้แก่ ญี่ปุ่น เวียดนาม สหรัฐอเมริกา จีน อิตาลี และสหภาพยุโรป
3. ในปี 2565 ปริมาณการส่งออกดอกกล้วยไม้ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 2.60 ในขณะที่มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.92 โดยสาเหตุที่ปริมาณส่งออกลดลงส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการที่ประเทศสหรัฐอเมริกายกเลิกสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ทำให้ปริมาณการส่งออกดอกกล้วยไม้ของไทยไปประเทศสหรัฐอเมริกาลดลง

มาตรการ

1. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี
2. ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การผลิตระหว่างกลุ่มเกษตรกรและนักวิชาการจากภาครัฐและสถาบันการศึกษา
3. ภาครัฐร่วมกับเกษตรกรและผู้ประกอบการ วางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ
4. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตกล้วยไม้ให้ได้มาตรฐาน GAP รวมถึงโรงรวบรวมและการจัดบรรจุที่มีมาตรฐาน GMP
5. มาตรการเกี่ยวกับโรคโควิด-19
 - 5.1 การจัดกล้วยไม้สัญจร เพื่อเชื่อมโยงตลาดและจับคู่ทางธุรกิจ (Business Matching)
 - 5.2 เจริญตลาดค้าขนส่งและเชื่อมโยงตลาดออนไลน์ภายในประเทศ
 - 5.3 พัฒนาบรรจุภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ให้ทันสมัยและคงทน เหมาะแก่การขนส่ง
 - 5.4 ขยายตลาดต่างประเทศ อาเซียนและตลาดอื่นที่มีศักยภาพ

ปศุสัตว์

สรุปสถานการณ์การผลิตปศุสัตว์ ปี 2565

สุกร ปี 2565 ผลผลิตลดลง เนื่องจากปัญหาการแพร่ระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African Swine Fever: ASF) ในประเทศ ทำให้มีการประกาศมาตรการเฝ้าระวังโรค ASF ในสุกรตั้งแต่ระดับฟาร์ม โรงฆ่า และสถานที่จำหน่าย ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องปรับระบบการเลี้ยงให้มีความปลอดภัยทางชีวภาพ รวมถึงปรับเปลี่ยนการเลี้ยงสุกรให้หนาแน่นลดลง เพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ ทำให้ต้นทุนในการเลี้ยงสุกรสูงขึ้น อีกทั้งเกษตรกรรายย่อยต้องยุติการเลี้ยงสุกรเพราะต้องเผชิญกับต้นทุนจากการปรับระบบการเลี้ยงและราคาอาหารสัตว์ที่สูงขึ้น

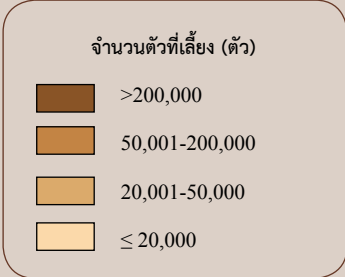
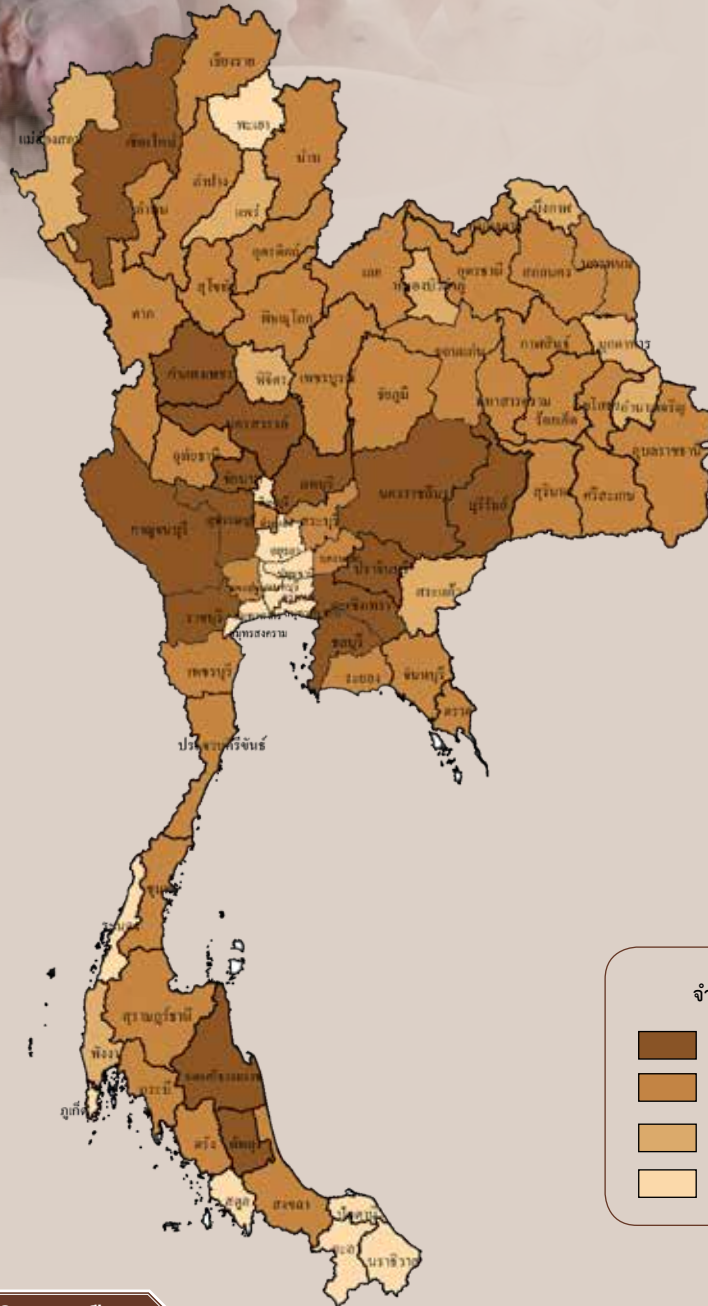
ไข่ไก่ ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากการขยายตัวเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ทำให้แนวโน้มความต้องการบริโภคมีสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้น อีกทั้งเกษตรกรมีการจัดการฟาร์มที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณการผลิตยังคงเพิ่มขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากมาตรการของคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2562 เพื่อแก้ไขปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำ โดยการปรับสมดุลการผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการตลาด และเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา

ไก่เนื้อ ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากความต้องการบริโภคทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น จากการผ่อนคลายมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การส่งออกเนื้อไก่ของไทยขยายตัวเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับปริมาณความต้องการบริโภคของตลาด โดยเฉพาะญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร จีน และสหภาพยุโรป ที่มีแนวโน้มนำเข้าเนื้อไก่จากไทยเพิ่มขึ้น จากการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจ

โคเนื้อ ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคล้มปี สกิน (Lumpy Skin Disease) และโรคโควิด-19 มีแนวโน้มคลี่คลายลง จึงทำให้ปริมาณการผลิตโคเนื้อในประเทศเพิ่มขึ้น อีกทั้งมีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อจากภาครัฐเข้ามาสนับสนุน และราคาเนื้อโคยังอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะยังเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ ผลผลิตโคเนื้อจึงเพิ่มขึ้น

โคนม ปี 2565 ปริมาณน้ำนมดิบลดลง เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาโรคล้มปี สกิน (Lumpy Skin Disease) ทำให้แม่โคนมที่ป่วยเกิดการผสมพันธุ์ติดยาก และโรคปากและเท้าเปื่อย (Foot and Mouth Disease: FMD) ทำให้รีดน้ำนมได้ลดลง ถึงแม้ว่าสถานการณ์การระบาดของปี 2565 จะลดลงจากปีที่แล้ว แต่แม่โคนมที่เป็นโรคยังมีผลกระทบต่อเนื้อต้องใช้เวลาในการบำรุงดูแลให้กลับมาสมบูรณ์แข็งแรงเหมือนเดิม อีกทั้งราคาอาหารข้นยังปรับตัวสูงขึ้น เกษตรกรจึงต้องปรับลดปริมาณการให้อาหารข้น คัดทิ้งแม่โคที่ให้ผลผลิตต่ำออก จึงทำให้จำนวนแม่โครีดนมและปริมาณน้ำนมดิบลดลงจากปีที่ผ่านมา

ภาพแสดงแหล่งผลิตสุกรของประเทศไทย

ปริมาณการผลิตรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งผลิต 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
8.41	8.36	8.26	8.30	8.24	8.26	8.42	8.38	8.38	8.32	8.38	8.29	ราชบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ลพบุรี พัทลุง

ช่วงเดือนที่มีปริมาณการผลิต

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนเกษตรกร (ราย)	168,529	189,152	149,575
2. จำนวนสุกร ณ ต้นปี (ตัว)	12,228,255	13,103,887	10,759,194
3. ปริมาณการผลิต (ตัว)	22,050,733	19,276,338	15,814,577
4. ต้นทุนการผลิตสุกรขุน (บาท/กก.)	68.86	80.18	94.82
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)			
สุกร นน. 100 กก.ขึ้นไป	71.87	73.14	99.46
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/กก.)	3.01	-7.04	4.64
7. มาตรฐาน			
7.1 ฟาร์มสุกร: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มสุกร มกษ.6403-2565			
7.2 เนื้อสุกร: มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สุกรสดแช่เย็นและเยือกแข็ง มกษ.6000-2547			
7.3 โรงฆ่าสุกร: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับโรงฆ่าสุกร มกษ.9009-2549			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	12.56	12.21	10.67
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	0.28	0.16	0.06
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	1.40	1.31	1.15
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 เนื้อสุกร			
ปริมาณ (ตัน)	26,338	14,180	1,178
มูลค่า (ล้านบาท)	3,275	1,722	189
4.2 ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร			
ปริมาณ (ตัน)	8,299	5,532	4,716
มูลค่า (ล้านบาท)	1,688	1,175	1,162
5. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
5.1 เนื้อสุกร	124.35	121.44	160.44
5.2 ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร	203.40	212.46	246.40
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
เนื้อสุกร	ฮ่องกง สเปน ลาว เมียนมา กัมพูชา		
ผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร	ญี่ปุ่น ฮ่องกง สเปน ลาว กัมพูชา		
7. คู่แข่งที่สำคัญ	สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา แคนาดา		

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-3 จากกรมปศุสัตว์

การผลิต

จำนวนสุกร ณ วันที่ 1 มกราคม 2565 ลดลงจากปี 2564 เนื่องจากเกษตรกรยังคงมีความกังวลในปัญหาความเสี่ยงจากโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African Swine Fever: ASF) โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยที่ขาดความพร้อมในการปรับระบบการเลี้ยงให้มีความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) จึงตัดสินใจยุติการเลี้ยง ในขณะที่เกษตรกรบางรายที่มีความสามารถและมีศักยภาพในการผลิตสุกรในระดับฟาร์มภายใต้ความปลอดภัยทางชีวภาพ การลงทุนปรับระบบการเลี้ยงเพื่อลดความเสี่ยงจากปัญหาโรคอุบัติใหม่ได้ขยายการเลี้ยงเพิ่มขึ้น จากแรงจูงใจด้านราคาสุกรมีชีวิตที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น

สำหรับปริมาณการผลิตสุกรลดลง เนื่องจากปัญหาการแพร่ระบาดของโรค ASF ในประเทศ ทำให้มีการประกาศมาตรการเฝ้าระวังโรค ASF ในสุกรตั้งแต่ระดับฟาร์ม โรงฆ่า และสถานที่จำหน่าย ส่งผลให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องปรับระบบการเลี้ยงให้มีความปลอดภัยทางชีวภาพ รวมถึงปรับเปลี่ยนการเลี้ยงสุกรให้หนาแน่นลดลงเพื่อให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ ทำให้ต้นทุนในการเลี้ยงสุกรสูงขึ้น อีกทั้งเกษตรกรรายย่อยต้องยุติการเลี้ยงสุกรเพราะต้องเผชิญกับต้นทุนจากการปรับระบบการเลี้ยงและราคาอาหารสัตว์ที่สูงขึ้น

การตลาด

1. ปี 2565 มีการบริโภคเนื้อสุกรในประเทศ 1.15 ล้านตัน ลดลงจาก 1.31 ล้านตันของปี 2564 เนื่องจากเนื้อสุกรมีราคาปรับตัวสูงขึ้น ผู้บริโภคจึงเปลี่ยนไปบริโภคเนื้อสัตว์ชนิดอื่นที่มีราคาถูกกว่าทดแทน

2. ปี 2565 มีปริมาณการส่งออกเนื้อสุกร 1,178 ตัน ลดลงจาก 14,180 ตัน ของปี 2564 และส่งออกผลิตภัณฑ์เนื้อสุกร 4,716 ตัน ลดลงจาก 5,532 ตัน ของปี 2564 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคระบาดในสุกร

3. ปี 2565 ราคาสุกรที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย 99.46 บาท/กก. เพิ่มขึ้นจาก 73.14 บาท/กก. เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากผลผลิตสุกรที่เสียหายจากปัญหาโรคระบาดในสุกร ประกอบกับต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นจากภาวะราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ปรับตัวสูงขึ้น

มาตรการ

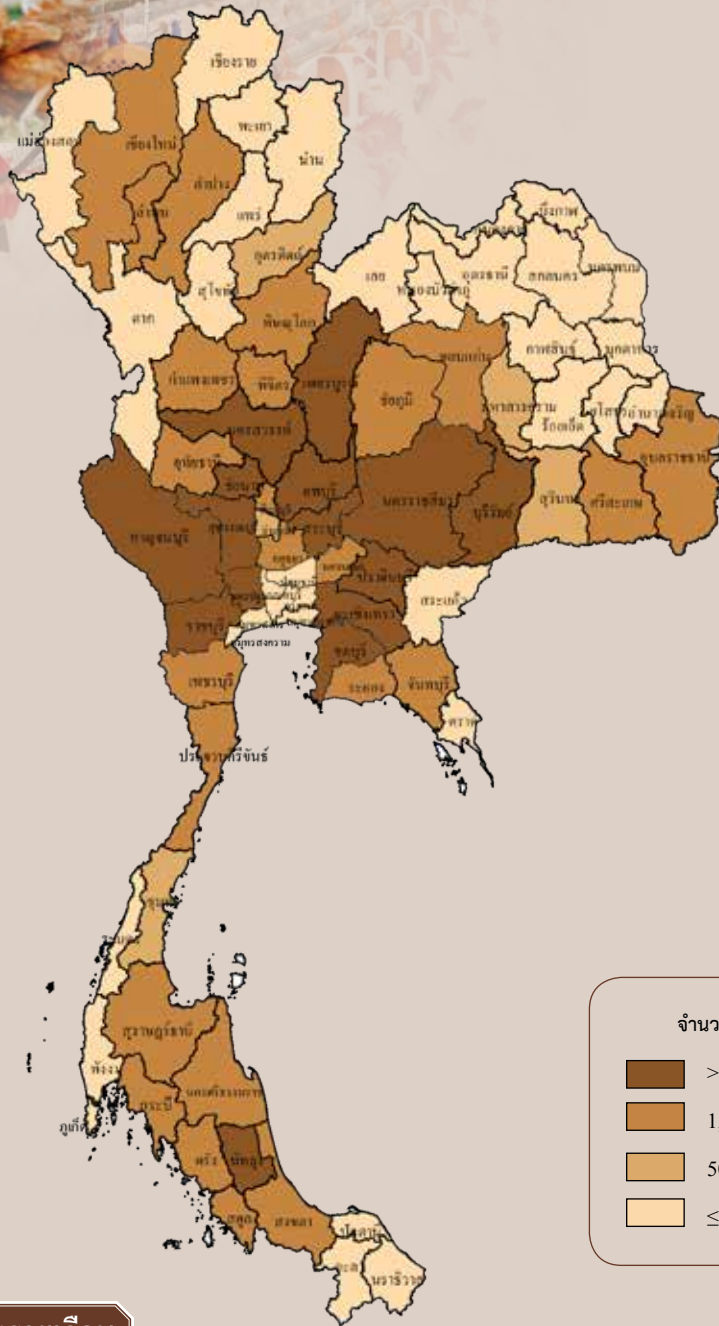
1. มาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคระบาดสำคัญในสุกรอย่างเข้มงวด เช่น ยกระดับความปลอดภัยทางชีวภาพในฟาร์มสุกร ควบคุมการเคลื่อนย้าย ขยะการนำเข้าหรือนำผ่านสุกรจากแหล่งโรคระบาด และพัฒนาวัคซีนโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร เป็นต้น

2. จัดทำโครงการฟื้นฟูและส่งเสริมการผลิตสุกรรายย่อยและรายเล็กภายใต้แนวทาง 3S (Scan Screen Support)

3. คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ห้ามการส่งออกสุกรมีชีวิตไปนอกราชอาณาจักร 3 เดือน (6 ม.ค. - 5 เม.ย. 65) เพื่อเพิ่มปริมาณสุกรในระบบ รวมทั้งกำหนดให้ผู้ครอบครองสุกรมีชีวิต 500 ตัวขึ้นไป และสุกรชำแหละ 5,000 กิโลกรัม ขึ้นไป แจ้งปริมาณการเลี้ยง ชื่อ จำหน่าย ส่งออก คงเหลือ ราคาสถานที่เก็บหรือเลี้ยง เป็นประจำทุกสัปดาห์ รวมทั้งจัดทำบัญชีเป็นรายวันไว้ ณ สถานที่ประกอบการ

ภาพแสดงแหล่งผลิตไก่เนื้อของประเทศไทย

ปริมาณการผลิตรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งผลิต 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
7.68	8.93	7.61	8.09	8.95	7.45	9.36	7.81	7.65	9.16	8.39	8.92	ลพบุรี กาญจนบุรี ชลบุรี ปราจีนบุรี นครราชสีมา

ช่วงเดือนที่มีปริมาณการผลิต

ระยะเวลาการเลี้ยง 40-50 วัน

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนเกษตรกร (ราย)	31,344	31,723	31,117
2. จำนวนไก่เนื้อ ณ ต้นปี (ล้านตัว)	298.59	313.10	311.89
3. ปริมาณการผลิต (ล้านตัว)	1,757.87	1,754.04	1,927.79
4. ปริมาณเนื้อไก่ (ล้านตัน)	2.99	3.11	3.01
5. น้ำหนักเฉลี่ย (กก./ตัว)	2.58	2.69	2.57
6. ต้นทุนการผลิตระบบโรงเรือนปิด (บาท/กก.)	33.87	34.00	42.80
7. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)	35.44	34.87	44.00
8. ผลตอบแทนสุทธิระบบโรงเรือนปิด (บาท/กก.)	1.57	0.87	1.20
9. มาตรฐาน			
9.1 ฟาร์มไก่เนื้อ: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่เนื้อ มกษ.6901-2552			
มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่พันธุ์ มกษ.6903-2552			
9.2 เนื้อไก่: มาตรฐานเนื้อไก่ มกษ.6700-2548			
9.3 โรงฆ่าสัตว์ปีก: มาตรฐานการปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงฆ่าสัตว์ปีก มกษ.9008-2549			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	13.12	13.29	13.65
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	6.83	7.05	7.41
3. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	2.10	2.18	1.99
4. ส่งออก ^{2/}			
ปริมาณ (ตัน)	895,539	937,220	1,011,666
มูลค่า (ล้านบาท)	103,891	102,529	141,962
4.1 ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	349,333	387,074	359,854
มูลค่า (ล้านบาท)	28,331	28,821	40,077
4.2 ไก่แปรรูป			
ปริมาณ (ตัน)	546,206	550,146	651,812
มูลค่า (ล้านบาท)	75,560	73,709	101,885
5. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
5.1 ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง	81.10	74.46	111.37
5.2 ไก่แปรรูป	138.34	133.98	156.31
6. คู่ค้าที่สำคัญ	ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร จีน อาเซียน สหภาพยุโรป		
7. คู่แข่งที่สำคัญ	บราซิล สหรัฐอเมริกา		

ที่มา :^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ : 1. การผลิต ข้อ 1-5 จากกรมปศุสัตว์

2. อัตราแปลง ไก่เนื้อมีชีวิต 1 ตัว น้ำหนัก 2 กก. เป็นซากไก่เนื้อชำแหละบริโภคได้เท่ากับ 1.26 กก.

3. ต้นทุนการผลิตไก่เนื้อ ปี 2565 จากคณะทำงานแผนการผลิตและการตลาดสินค้าไก่เนื้อและผลิตภัณฑ์

การผลิต

ไก่เนื้อ ปี 2565 ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากความต้องการบริโภคทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น จากการผ่อนคลายมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การส่งออกเนื้อไก่ของไทยขยายตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับปริมาณความต้องการบริโภคของตลาด โดยเฉพาะญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร จีน และสหภาพยุโรป ที่มีการนำเข้าเนื้อไก่จากไทยเพิ่มขึ้น จากการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจ

การตลาด

1. ปี 2565 มีการบริโภคไก่เนื้อในประเทศ 1.99 ล้านตัน ลดลงจาก 2.18 ล้านตัน ของปี 2564 เนื่องจากราคาไก่เนื้อที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้กำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง

2. ปี 2565 มีปริมาณการส่งออกเนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ 1.01 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 0.94 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปี 2564 ตามความต้องการของประเทศคู่ค้าที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ สหราชอาณาจักร อาเซียน และสหภาพยุโรป

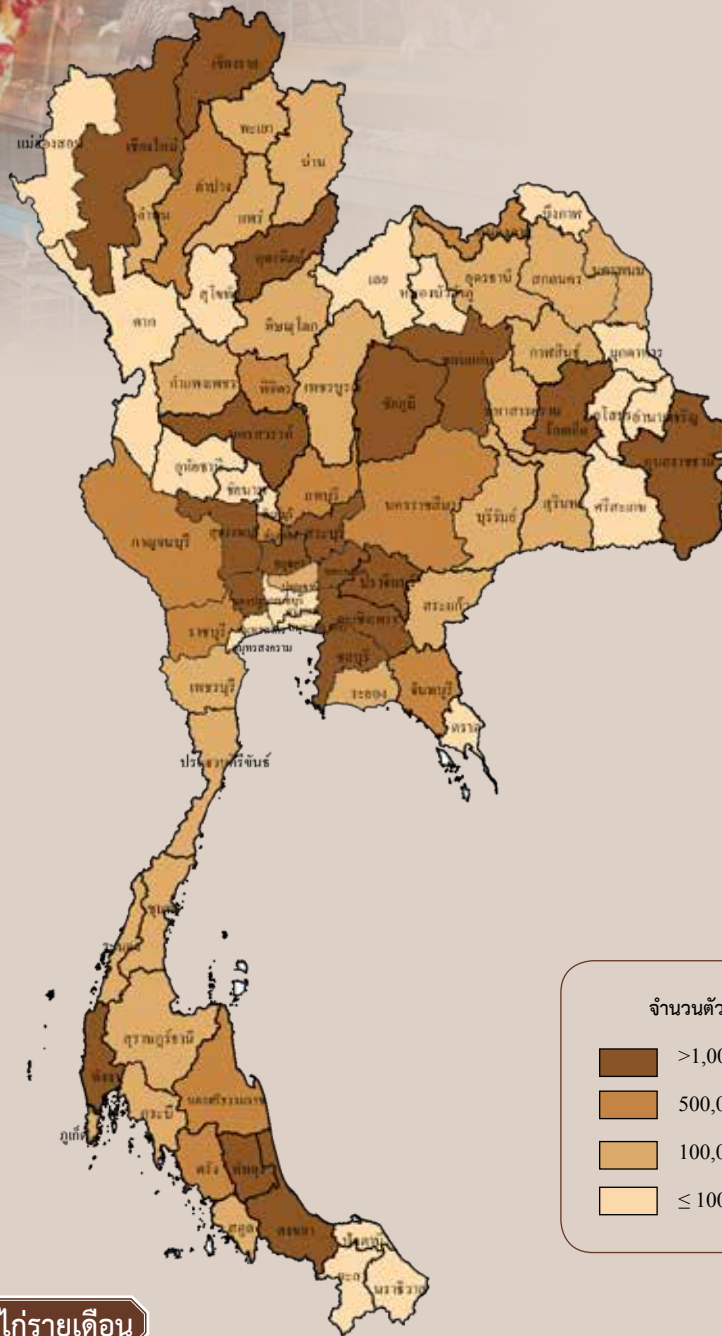
3. ปี 2565 ราคาไก่เนื้อที่เกษตรกรขายได้เฉลี่ย 44 บาท/กก. เพิ่มขึ้นจาก 34.87 บาท/กก. เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากต้นทุนค่าวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เพิ่มสูงขึ้นประกอบกับความต้องการของประเทศคู่ค้าที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น

มาตรการ

1. การดำเนินมาตรการควบคุมและป้องกันโรคในสัตว์ปีก ในปี 2565 ไม่พบการระบาดของโรคไข้หวัดนกภายในประเทศ และกรมปศุสัตว์ได้มีการประกาศชะลอการนำเข้า น้าออก หรือนำผ่านจากประเทศที่เกิดไข้หวัดนกในสัตว์ปีกชนิด HPAI

2. คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ได้ออกประกาศฯ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2565 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2565 กำหนดให้สินค้าไก่เนื้อไก่เป็นสินค้าควบคุม และออกประกาศฯ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2565 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2565 กำหนดให้ผู้เลี้ยงไก่เนื้อ ซึ่งครอบครองไก่มีชีวิตตั้งแต่หนึ่งแสนตัวขึ้นไป และโรงฆ่าชำแหละไก่ที่มีกำลังการผลิตวันละตั้งแต่สี่พันตัวขึ้นไปแจ้งปริมาณการเลี้ยง ปริมาณการซื้อ ปริมาณการชำแหละ ปริมาณการจำหน่าย ปริมาณคงเหลือ ต้นทุน ราคาจำหน่าย สถานที่เลี้ยง สถานที่เก็บ และจัดทำบัญชีคุมสินค้า เพื่อให้การกำกับดูแลไก่ เนื้อไก่มีปริมาณที่เพียงพอและราคาอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

ภาพแสดงแหล่งผลิตไก่ไข่ของประเทศไทย

ปริมาณการผลิตไข่ไก่รายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งผลิต 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
8.38	8.92	8.50	8.22	8.55	8.31	8.46	8.47	8.18	8.07	7.73	8.21	ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก เชียงใหม่ สุพรรณบุรี

ช่วงเดือนที่มีปริมาณการผลิต

ช่วงอายุการให้ไข่ 18-78 สัปดาห์

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครีวเรือนเป็นการค้า (ครีวเรือน)	135,588	145,237	151,325
2. จำนวนไข่ ณ ต้นปี (ล้านตัว)	55.60	54.12	55.09
3. ปริมาณการผลิตไข่ไก่ (ล้านฟอง)	14,841.64	15,146.62	15,317.85
4. ต้นทุนการผลิตระบบโรงเรือนปิด (บาท/ฟอง)	2.58	2.76	3.26
5. ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ฟอง)			
ราคาไข่ไก่สดคละ	2.82	2.83	3.28
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ฟอง)	0.24	0.07	0.02
7. มาตรฐาน			
7.1 ฟาร์มไก่ไข่: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่ไข่ มกษ.6909-2562			
7.2 ไข่ไก่: มาตรฐานไข่ไก่ มกษ. 6702-2553			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. ใช้ในประเทศ (ล้านฟอง)	14,620.21	14,886.73	15,025.79
2. ส่งออก ^{1/}			
ปริมาณ (ล้านฟอง)	221	260	292
มูลค่า (ล้านบาท)	656	801	1,162
3. ราคาส่งออก (บาท/ฟอง) ^{1/}	2.96	3.08	3.98
4. คู่ค้าที่สำคัญ	สิงคโปร์ ฮองกง		
5. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน สหรัฐอเมริกา		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: การผลิต ข้อ 1-3 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

การผลิต

ไก่ไข่ ปี 2565 ปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากการขยายตัวเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ทำให้แนวโน้มความต้องการบริโภคมีสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาไข่ไก่ปรับตัวสูงขึ้น อีกทั้งเกษตรกรมีการจัดการฟาร์มที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ปริมาณการผลิตยังคงเพิ่มขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากมาตรการของคณะกรรมการนโยบายพัฒนาไก่ไข่และผลิตภัณฑ์ (Egg Board) ต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2562 เพื่อแก้ไขปัญหาราคาไข่ไก่ตกต่ำ โดยการปรับสมดุลการผลิตให้เหมาะสมกับความต้องการตลาด และเพื่อรักษาเสถียรภาพราคา

การตลาด

1. ราคาไข่ไก่ที่เกษตรกรขายได้ ปี 2565 เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.90 เมื่อเทียบกับ ปี 2564 เป็นผลจากมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ภายในประเทศ

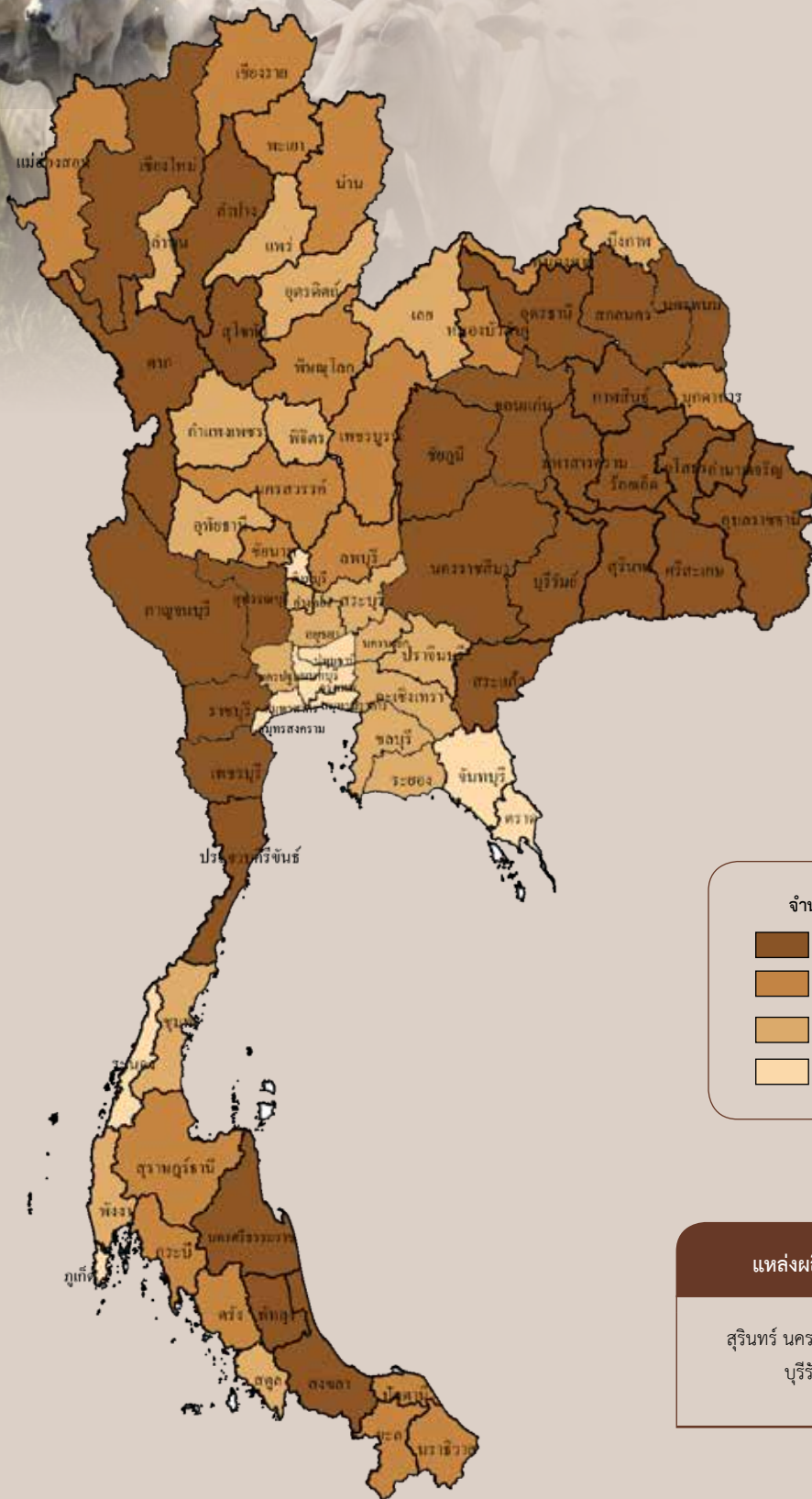
2. การส่งออก ปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากประเทศคู่ค้าที่สำคัญ คือ สิงคโปร์ มีความต้องการนำเข้าไข่ไก่จากไทยเพิ่มขึ้น รวมทั้งการรักษาตลาดส่งออกโดยตลาดส่งออกที่สำคัญของไทย คือ สิงคโปร์ และฮ่องกง

มาตรการ

มาตรการปรับสมดุล Demand และ Supply ดังนี้

1. มาตรการจัดทำแผนการนำเข้าปุ๋ยฟอสฟอรัส (GP) และฟอสเฟต (PS) เพื่อใช้กำกับดูแลการนำเข้าและการเลี้ยงไก่ไข่พันธุ์ และรักษาระดับปริมาณแม่ไก่ยืนกรงในระบบให้มีปริมาณที่เหมาะสม ในปี 2565 Egg Board มีมติเห็นชอบแผนการนำเข้า GP จำนวน 3,800 ตัว และ PS จำนวน 440,000 ตัว
2. มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาไข่ไก่ ได้แก่
 - 2.1 การขอความร่วมมือผู้เลี้ยงไก่ไข่ยืนกรง ผลิตไข่ตามอายุที่เหมาะสม ประกอบด้วย ผู้เลี้ยงไก่ไข่ทุกราย ผลิตไข่ยืนกรงไม่ให้อายุเกิน 80 สัปดาห์ ยกเว้นรายย่อยที่เลี้ยงต่ำกว่า 30,000 ตัว ที่ไม่ไข่ฟาร์มในระบบเกษตรพันธสัญญาของผู้ประกอบการรายใหญ่ และผู้เลี้ยงไก่ไข่รายใหญ่ขนาดการเลี้ยงตั้งแต่ 100,000 ตัว ขึ้นไป ผลิตไข่ยืนกรงไม่ให้อายุเกิน 78 สัปดาห์ จนถึงสิ้นเดือนธันวาคม 2565
 - 2.2 การขอความร่วมมือผู้ผลิตไข่พันธุ์ (PS) และผู้ผลิตไข่ไก่รายใหญ่ จำนวน 17 ราย เก็บรวบรวมไข่ไก่เพื่อการส่งออก และผลิตไข่ยืนกรงก่อนกำหนด เพื่อชดเชยปริมาณการส่งออกในเดือนธันวาคม 2565 เป้าหมาย 59.30 ล้านฟอง
 - 2.3 การขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนพัฒนาอุตสาหกรรมไก่ไข่ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการเพื่อเร่งการปลดระวางไก่ยืนกรง

ภาพแสดงแหล่งผลิตโคเนื้อของประเทศไทย

ระยะเวลาเลี้ยง: 3 ปีขึ้นไป

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนเกษตรกร (ราย)	909,324	1,142,614	1,413,395
2. จำนวนโคเนื้อ ณ ต้นปี (ตัว)	6,230,140	7,582,406	9,394,111
3. ปริมาณผลผลิต (ตัว)	1,231,016	780,356	1,373,368
4. ต้นทุนการผลิตโคขุน ลูกผสมพันธุ์บราห์มัน เฉลี่ยขนาดน้ำหนัก 350-450 กก. (บาท/กก.)	91.51	95.89	97.41
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)			
5.1 โคขุนลูกผสมพันธุ์บราห์มัน	96.52	101.98	106.23
5.2 โคเนื้อขนาดกลางเฉลี่ยขนาด 350 กก.	93.37	96.54	99.78
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/กก.) โคขุนลูกผสมพันธุ์บราห์มัน	5.01	6.09	8.82
7. มาตรฐาน			
7.1 ฟาร์มโคเนื้อ: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับฟาร์มโคเนื้อ มกษ.6400-2555			
7.2 เนื้อโค: มาตรฐานเนื้อโค มกษ.6001-2547			
7.3 โรงฆ่าสัตว์: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับโรงฆ่าสัตว์ มกษ.9004-2547			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	11.24	11.44	12.28
2. ใช้ในประเทศ (ล้านตัว)	0.99	0.59	1.30
3. นำเข้า ^{2/}			
3.1 โคมีชีวิต			
ปริมาณ (ตัว)	62,605	4,080	170,500
มูลค่า (ล้านบาท)	1,144	370	2,771
3.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์			
ปริมาณ (ตัน)	19,506	22,850	27,022
มูลค่า (ล้านบาท)	3,374	4,697	7,569
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 โคมีชีวิต			
ปริมาณ (ตัว)	304,367	197,722	158,506
มูลค่า (ล้านบาท)	5,409	3,521	3,400
4.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์			
ปริมาณ (ตัน)	322	91	67
มูลค่า (ล้านบาท)	33	20	28
5. ราคานำเข้า ^{2/}			
5.1 โคมีชีวิต (บาท/ตัว)	18,278.57	90,835.00	16,255.00
5.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์ (บาท/กก.)	172.95	205.55	280.11
6. ราคาส่งออก ^{2/}			
6.1 โคมีชีวิต (บาท/ตัว)	17,772.00	17,802.00	21,452.00
6.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์ (บาท/กก.)	102.20	212.76	422.23
7. คู่ค้าที่สำคัญ			
7.1 โคมีชีวิต		เวียดนาม มาเลเซีย สเปน ลาว	
7.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์		ญี่ปุ่น กัมพูชา ฮังการี	
8. คู่แข่งที่สำคัญ			
8.1 โคมีชีวิต		เมียนมา ออสเตรเลีย อาร์เจนตินา	
8.2 เนื้อและผลิตภัณฑ์		ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา	

ที่มา: ^{1/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา (ล้านต้นน้ำหนักซาก)

^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ชื่อ 1-3 จากกรมปศุสัตว์

2. อัตราแปลง โคเนื้อ 1 ตัว น้ำหนัก 350 กก.

เป็นเนื้อโคชำแหละเท่ากับ 168 กก. หรือประมาณร้อยละ 48

การผลิต

จำนวนโคเนื้อ ณ 1 มกราคม 2565 เพิ่มขึ้น จากปี 2564 เนื่องจากราคาโคเนื้ออยู่ในเกณฑ์ ต่ำอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับมีจำนวนเกษตรกร เพิ่มขึ้น จากแรงงานคืนถิ่นในช่วงสถานการณ์ ระบาดของโรคโควิด-19

สำหรับปริมาณการผลิตโคเนื้อเพิ่มขึ้น เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคลัมปี สกิน (Lumpy Skin Disease) และโรคโควิด-19 มีแนวโน้มคลี่คลายลง จึงทำให้ปริมาณ การผลิตโคเนื้อในประเทศเพิ่มขึ้น อีกทั้ง มีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อจากภาครัฐ เข้ามาสนับสนุน และราคาคอเนื้อโคยังอยู่ในเกณฑ์ดี เพราะยังเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งในและต่างประเทศ ปริมาณการผลิตโคเนื้อ 2565 จึงเพิ่มขึ้น

การตลาด

1. การบริโภคโคเนื้อในประเทศปี 2565 เพิ่มขึ้น จากปี 2564 ซึ่งเป็นผลมาจากการผ่อนคลาย มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ธุรกิจท่องเที่ยว โรงแรมและร้านอาหาร ดำเนินการได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาโคมีชีวิตที่เกษตรกร ขายได้ปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2564 ร้อยละ 3.35

2. การส่งออกโคมีชีวิตของไทยส่วนใหญ่ ส่งไปประเทศจีน โดยผ่านเวียดนาม และสปป.ลาว ซึ่งปัจจุบัน สปป. ลาว มีมาตรการส่งเสริมการเลี้ยงโค และกระบือเพื่อส่งออกปศุสัตว์ในภายหลังข้อตกลง สองประเทศ โควตาปีละ 500,000 ตัว

3. จีนมีนโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมโคเนื้อเพิ่มขึ้น โดยกำหนดให้มณฑลยูนนานเป็นเมืองแห่งโคเนื้อ และกำหนดเป้าหมายการผลิตในประเทศร้อยละ 85 ของความต้องการทั้งหมด

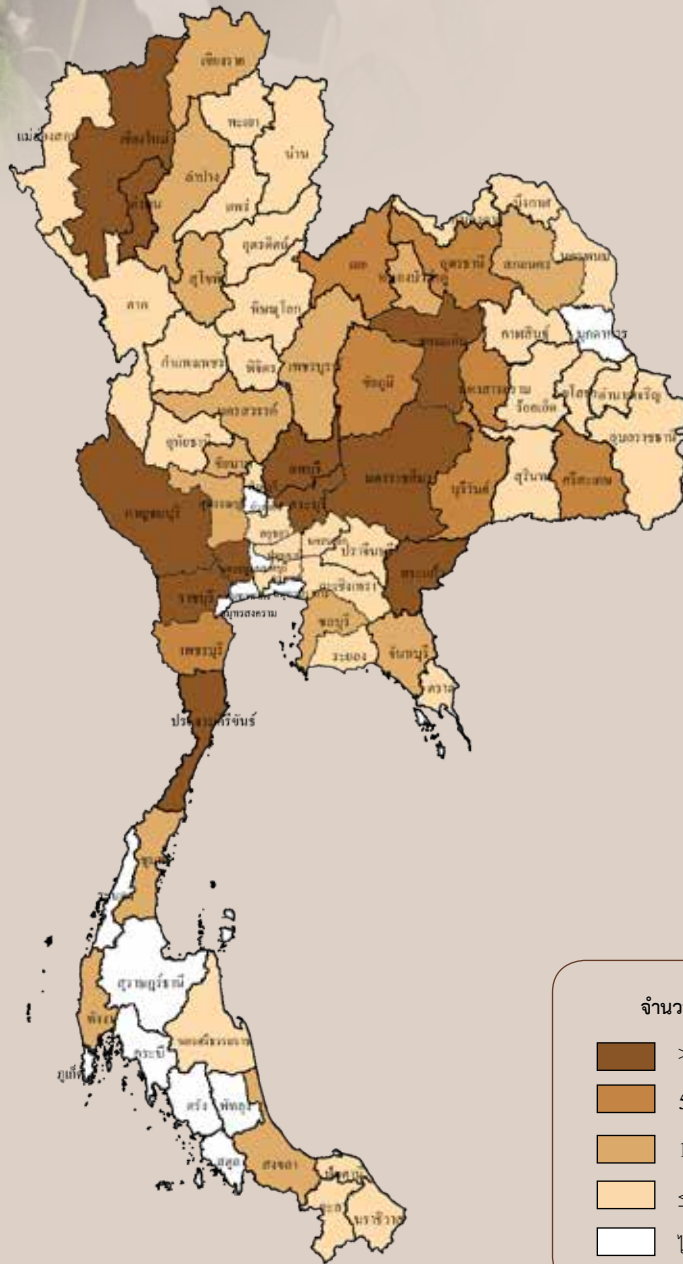
มาตรการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ การพัฒนาโคเนื้อ ปี 2561-2565 ดังนี้

1. การรักษาตลาดเนื้อโคไทย โดยสกัดกั้นการนำเข้าเนื้อโค ผิดกฎหมาย การใช้สารเร่งเนื้อแดง การสร้างคุณภาพชีวิต
2. กระตุ้นการเพิ่มประชากรโคเนื้อ โดยเพิ่มปริมาณโคเนื้อ ทั้งระบบ เพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิตโคขุน สร้างความมั่นคงในอาชีพ สร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่การผลิต
3. การบริหารจัดการฟาร์มอาหารและอาหารสัตว์สำหรับโคเนื้อ โดยปฏิรูประบบการผลิต การเก็บเกี่ยวการแปรรูป และถนนรักษาศักยภาพ อาหารสัตว์และเศษเหลือจากอุตสาหกรรม เกษตรเชิงพาณิชย์ ใช้ประโยชน์นวัตกรรมอาหารสัตว์และระบบการจัดการให้อาหารโคเนื้อ ทั้งนี้ได้จัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการโคเนื้อ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) ครอบคลุม 3 ประเด็น ได้แก่ อนุรักษ์และขยายตลาดโคเนื้อไทย ผลักดันการเพิ่มปริมาณและคุณภาพโคเนื้อ เพิ่มความมั่นคง ทางด้านอาหารโคเนื้อ

ภาพแสดงแหล่งผลิตโคนมของประเทศไทย

ปริมาณการผลิตน้ำนมดิบรายเดือน

หน่วย: ร้อยละ

ปี 2565												แหล่งผลิต 5 อันดับแรก
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
9.12	8.27	8.79	8.46	8.48	8.03	7.82	7.27	6.79	8.17	8.99	9.81	สระบุรี นครราชสีมา ลพบุรี เชียงใหม่ ราชบุรี

ช่วงเดือนที่มีปริมาณการผลิต

ระยะเวลาเลี้ยงและเริ่มให้น้ำนมอายุ 2.5 ปี

การผลิต				การค้า			
รายการ	2563	2564	2565	รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครวเรือน (ครวเรือน)	20,682	20,998	20,413	1. ใช้ในประเทศ (ตัน)	1,294,470	1,265,595	1,216,000*
2. จำนวนโคนม ณ ต้นปี (ตัว)	725,349	736,131	752,439	2. นำเข้านมและผลิตภัณฑ์ ^{1/}			
3. จำนวนแม่โครีดนมเฉลี่ย	310,224	308,456	293,696	ปริมาณ (ตัน)	252,093	260,872	258,159
ในรอบปี (ตัว)				มูลค่า (ล้านบาท)	21,054	25,093	33,214
4. ปริมาณน้ำนมดิบ (ตัน)	1,316,860	1,295,774	1,222,069	3. ส่งออกนมและผลิตภัณฑ์ ^{1/}			
อัตราการให้น้ำนม				ปริมาณ (ตัน)	1,544,975**	305,704	335,986
(กก./ตัว/วัน)	11.60	11.51	11.40	มูลค่า (ล้านบาท)	13,009	13,255	14,759
5. ต้นทุนการผลิต (บาท/กก.)	14.69	14.85	16.86	4. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{1/}			
6. ราคาน้ำนมดิบที่เกษตรกรขายได้	18.38	18.45	18.75	4.1 บัตเตอร์มิลค์	33,366	34,794	34,816
(บาท/กก.)				นมเปรี้ยว โยเกิร์ต			
7. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/กก.)	-3.69	-3.60	-1.89	รวมทั้งนมและครีม			
8. มาตรฐาน				ที่หมักให้เปรี้ยว			
8.1 ฟาร์มโคนม: มาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี				4.2 นมยูเอชทีปรุงกลิ่นรส	3,097	44,347	48,530
สำหรับฟาร์มโคนม มกษ.6402-2552				4.3 นมและครีมที่ไม่เติมน้ำตาล	43,212	44,275	44,143
8.2 น้ำนมโคดิบ: มาตรฐานน้ำนมโคดิบ มกษ.6003-2553				หรือสารทำให้หวานอื่น			
8.3 นมสด: มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนมสด มกษ.738-2547				4.4 ผลิตภัณฑ์นมอื่น ๆ	66,495	72,932	74,594
				5. คู่ค้าที่สำคัญ			
				นำเข้า	นิวซีแลนด์ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย		
				ส่งออก	กัมพูชา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์		

ที่มา: ^{1/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อ 1-4 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

2. * ประมาณการ

** ส่งออกปี 2563 รวมผลิตภัณฑ์นม UHT ที่บริจาคให้กัมพูชา

การผลิต

จำนวนโคนม ณ 1 มกราคม 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากเกษตรกรยังได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐและศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบอย่างต่อเนื่อง เกษตรกรที่มีเงินลงทุนสามารถขยายการเลี้ยงโคนมเพิ่มขึ้นได้

สำหรับปริมาณน้ำนมดิบลดลง เนื่องจากเกษตรกรประสบปัญหาโรคลัมปี สกิน (Lumpy Skin Disease) ทำให้แม่โคนมที่ป่วยเกิดการผสมพันธุ์ติดยาก และโรคปากและเท้าเปื่อย (Foot and Mouth Disease: FMD) ทำให้รีดน้ำนมได้ลดลง ถึงแม้ว่าสถานการณ์การระบาดปี 2565 จะลดลง จากปีที่แล้วแต่แม่โคนมที่เป็นโรคยังมีผลกระทบต่อเนื่องต้องใช้เวลานานในการบำรุงดูแลให้กลับมามีสุขภาพแข็งแรงเหมือนเดิม อีกทั้งราคาอาหารชั้นยังปรับตัวสูงขึ้นเกษตรกรจึงต้องปรับลดปริมาณการให้อาหารชั้นคัดทิ้งแม่โคที่ให้ผลผลิตต่ำออก จึงทำให้จำนวนแม่โครีดนมและปริมาณน้ำนมดิบลดลงจากปีที่ผ่านมา

การตลาด

1. ไทยนำเข้าผลิตภัณฑ์นมเพื่อใช้ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์นมประเภทต่างๆ แล้วส่งออกไปต่างประเทศ สินค้านำเข้าสำคัญ คือ นมผงขาดมันเนย หางนม (Whey) สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ นมพร้อมดื่ม นมเปรี้ยว โยเกิร์ต เนยที่ได้จากนม และนมข้นหวาน เป็นต้น
2. ไทยเป็นผู้ส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมเป็นอันดับ 7 ของโลก และเป็นอันดับที่ 1 ในอาเซียน โดยมูลค่าการส่งออกไปตลาดอาเซียนปี 2565 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 83
3. ปัจจุบันความตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทยกับคู่ค้า 14 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ซิลิ และฮ่องกง ได้ยกเลิกภาษีนำเข้าสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมจากไทยทุกรายการ เหลือ 4 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย และเปรู ที่ลดภาษีนำเข้าสินค้านมและผลิตภัณฑ์นมบางส่วน
4. ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนมพร้อมดื่มมีการแข่งขันเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีเครื่องดื่มนมชนิดอื่น ที่มีคุณประโยชน์เฉพาะเข้าสู่ตลาดมากขึ้น

มาตรการ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นม ระยะที่ 1 พ.ศ. 2564 - 2570 ประกอบด้วย
1. การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและองค์กรโคนม
 2. การพัฒนาการผลิตน้ำนมโคและอุตสาหกรรมโคนม ให้ได้มาตรฐานสากล
 3. การส่งเสริมการบริโภคนมและพัฒนาผลิตภัณฑ์นม เพื่อการแข่งขันระดับนานาชาติ
 4. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและการใช้ประโยชน์
 5. การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้การเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกร

ประมง

สรุปสถานการณ์การผลิตประมง ปี 2565

กุ้งขาวแวนนาไม ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาครัฐมีโครงการรักษาเสถียรภาพราคากุ้งขาวแวนนาไม และราคาอยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับปัจจุบันสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ได้คลี่คลายลง ทำให้การท่องเที่ยวเริ่มฟื้นตัว ความต้องการบริโภคทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ทั้งห้องเย็นและโรงงานแปรรูปเพื่อส่งออกมีความต้องการเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรยังคงเลี้ยงกุ้งต่อเนื่อง และเกษตรกรมีการบริหารจัดการที่ดีขึ้น ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงมาใช้แนวทางชีวภาพมากขึ้น ทำให้กุ้งมีอัตราการรอดดีขึ้น

กุ้งกุลาดำ ปี 2565 ผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายเดิมที่เลี้ยงตามคำสั่งซื้อของลูกค้าประจำ ประกอบกับการส่งออกกุ้งกุลาดำเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะจากจีน เกษตรกรสามารถปรับตัวและบริหารจัดการการขนส่งได้ดีขึ้น มีความชำนาญในการเลี้ยงกุ้งและมีการบริหารจัดการที่ดีปล่อยกุ้งในอัตราที่เหมาะสม ทำให้กุ้งเติบโตและมีอัตราการรอดดีขึ้น

ผลผลิตทูน่า (ปลาโอดำ และปลาโอลาย) ปี 2565 จากการทำประมงทะเลที่จับได้ในประเทศ มีปริมาณ 42,570 ตัน ลดลงจากปี 2564 ร้อยละ 27.73 ซึ่งวัตถุดิบที่ผลิตได้ในประเทศ มีเพียงร้อยละ 9.55 ของอุตสาหกรรมแปรรูปทูน่าเพื่อส่งออก จึงต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ ร้อยละ 90.45

ผลผลิตปลาป่น ปี 2565 มีปริมาณใกล้เคียงกับปี 2564 เนื่องจากปริมาณปลาเบ็ดของไทยลดลงจากการออกเรือจับปลาลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ต้นปี รวมทั้งค่าแรงงานที่แพงขึ้น อย่างไรก็ตามผลผลิตในภาพรวมยังคงทรงตัว เนื่องจากยังมีผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้จากการแปรรูปอาหารทะเล (By Product) เป็นหลัก

ระยะเวลาการเพาะเลี้ยง 3-4 เดือน

กุ้งทะเลเพาะเลี้ยง

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนครีวเรือน (ฟาร์ม)**	26,700	23,967	25,231
2. เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	276,825	278,008	280,698
กุ้งขาวแวนนาไม	267,916	268,196	269,071
กุ้งกุลาดำ	8,909	9,812	11,627
3. ผลผลิต (ตัน)	385,677	385,058	389,388
กุ้งขาวแวนนาไม	372,655	370,152	371,405
กุ้งกุลาดำ	13,022	14,906	17,983
4. ต้นทุนการผลิต กุ้งขาวแวนนาไม (บาท/กก.)	115.51	117.53	126.50
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/กก.)			
กุ้งขาวแวนนาไม ขนาด 70 ตัว/กก.	140.08	140.08	152.25
6. ผลตอบแทนสุทธิกุ้งขาวแวนนาไม ขนาด 70 ตัว/กก. (บาท/กก.)	24.57	22.55	25.75
7. มาตรฐาน			
7.1 ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองฟาร์มเพาะเลี้ยงกุ้งตามมาตรฐาน Code of Conduct ปี 2545			
7.2 ระเบียบกรมประมงว่าด้วยการออกใบรับรองการผลิตกุ้งทะเลตามมาตรฐาน GAP พ.ศ. 2546			
7.3 มาตรฐานสินค้าเกษตร มทข. 7422-2561 มทข. 7401-2562 มทข. 7432-2558 มทข. 9000-2552 เล่ม 1 สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มทข.) ว่าด้วยเรื่องการบริหารปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดีสำหรับฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล			
7.4 มาตรฐานสากล Best Aquaculture Practice (BAP)			

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	3.21	3.28	3.34*
2. ส่วนแบ่งการตลาดโลก (%)	4.64	4.73	4.50*
3. ใช้ในประเทศ (ตัน) ***	60,000	60,000	60,000
4. ส่งออก ^{2/}			
4.1 กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	85,565	87,562	72,445
มูลค่า (ล้านบาท)	22,630	26,214	23,813
4.2 กุ้งแปรรูป			
ปริมาณ (ตัน)	63,926	65,610	63,285
มูลค่า (ล้านบาท)	21,836	23,051	25,071
5. ราคาส่งออก (บาท/กก.) ^{2/}			
5.1 กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง	264	299	329
5.2 กุ้งแปรรูป	342	351	396
6. คู่ค้าที่สำคัญ			
6.1 กุ้งแช่เย็นแช่แข็ง	จีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ไต้หวัน เกาหลีใต้		
6.2 กุ้งแปรรูป	สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย แคนาดา		
7. คู่แข่งที่สำคัญ	จีน อินโดนีเซีย เวียดนาม เอกวาดอร์ อินเดีย		

ที่มา: ^{1/} องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ ^{2/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรโดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: 1. การผลิต ข้อมูล 1-3 ปี 2565 ข้อมูลพยากรณ์ ณ เดือนมีนาคม 2566

- * ตัวเลขประมาณการ โดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
- ** ข้อมูล ทบ.1 กรมประมง ใช้จำนวนฟาร์มเนื่องจาก 1 ครีวเรือนสามารถจดทะเบียนได้มากกว่า 1 ฟาร์ม
- *** กุ้งสดทั้งเปลือก

การผลิต

กุ้งขาวแวนนาไม ปี 2565 เนื้อที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากภาครัฐได้มีโครงการรักษาเสถียรภาพราคากุ้งขาวแวนนาไม และราคาอยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับปัจจุบันสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด-19 ได้คลี่คลายลง ทำให้การท่องเที่ยวเริ่มฟื้นตัว ความต้องการบริโภคทั้งในและต่างประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ทั้งห้องเย็นและโรงงานแปรรูปเพื่อส่งออกมีความต้องการซื้อเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรยังคงเลี้ยงกุ้งต่อเนื่อง และเกษตรกรมีการบริหารจัดการที่ดีขึ้น โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการเลี้ยงมาใช้แนวทางชีวภาพมากขึ้น ทำให้กุ้งมีอัตราการรอดดี ส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศเพิ่มขึ้น

กุ้งกุลาดำปี 2565 เนื้อที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นจากปี 2564 เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งกุลาดำ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายเดิมที่เลี้ยงตามคำสั่งซื้อของลูกค้าประจำ ประกอบกับการส่งออกกุ้งกุลาดำเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากจีน เกษตรกรสามารถปรับตัวและบริหารจัดการการขนส่งได้ดีขึ้น มีความชำนาญในการเลี้ยงกุ้งและมีการบริหารจัดการที่ดีปล่อยกุ้งในอัตราที่เหมาะสม ทำให้กุ้งเติบโตและมีอัตราการรอดดีขึ้น ส่งผลให้ภาพรวมปริมาณการผลิตทั้งประเทศเพิ่มขึ้น

การตลาด

1. ความต้องการบริโภคกุ้งภายในประเทศ ปี 2565 ทรงตัวจากปี 2564 เนื่องจากรัฐบาลเปิดประเทศ ทำให้ความต้องการบริโภคกุ้งภายในประเทศทรงตัวอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลผลิตกุ้งที่ใช้ในประเทศคิดเป็นร้อยละ 16.54 ของผลผลิตกุ้งทั้งหมด สำหรับผลผลิตส่วนใหญ่ร้อยละ 83.46 ใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเพื่อส่งออก
2. ปริมาณการส่งออกกุ้งปี 2565 ลดลงร้อยละ 11.39 เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียและยูเครน ส่งผลกระทบต่อต้นทุน ทำให้ราคาน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติปรับตัวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้สภาวะเศรษฐกิจถดถอยและปัญหาเงินเฟ้อทั่วโลกยังส่งผลกระทบต่อความสามารถหรือกำลังซื้อในการบริโภคสินค้ากุ้ง
3. ราคากุ้งขาวแวนนาไมที่เกษตรกรขายได้ (ขนาด 70 ตัว/กก.) ปี 2565 เฉลี่ยกิโลกรัมละ 152.25 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.66 เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากภาครัฐได้จัดทำนโยบายรักษาเสถียรภาพราคากุ้งในประเทศ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการห่วงโซ่การผลิตกุ้งทะเลและผลิตภัณฑ์ ทำหน้าที่กำกับดูแลประสานกับผู้ประกอบการและห้องเย็นให้ซื้อขายกุ้งในราคาที่ไม่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต

มาตรการ

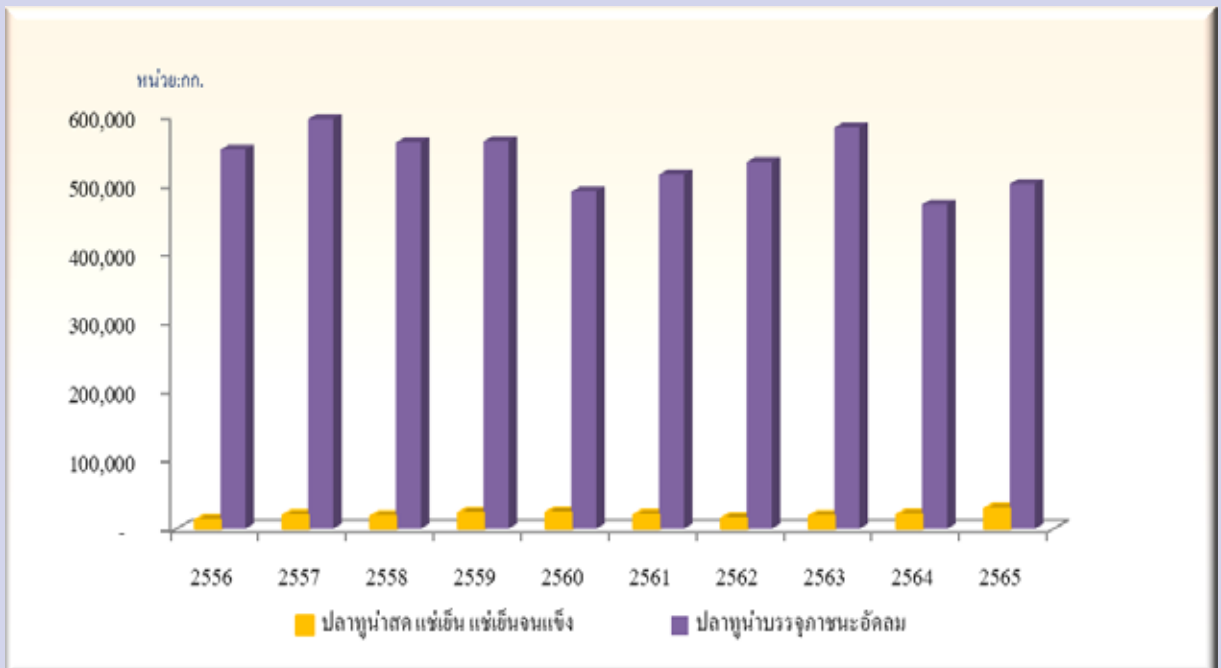
1. กรมประมงได้ตรวจเฝ้าระวังโรคและสารตกค้างในการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลและตรวจรับรองสถานะปลอดโรคในลูกกุ้งทะเลระยะไข่ โฟสดีลาวาแบบ lot by lot ให้กับโรงเพาะฟักและโรงอนุบาล เพื่อให้เกษตรกรเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกซื้อลูกพันธุ์กุ้งปลอดเชื้อ
2. จัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจพิจารณาแนวทางฟื้นฟูอุตสาหกรรมกุ้งไทยหลังวิกฤตโรคโควิด-19 โดยมีคณะทำงานร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อแก้ปัญหาทั้งระบบ โดยได้เร่งดำเนินโครงการสนับสนุนการติดตั้ง Solar cell ในบ่อกุ้งเพื่อลดต้นทุนค่าไฟฟ้า
3. โครงการเสริมสภาพคล่องเกษตรกรผู้เลี้ยงกุ้งทะเล ปี 2565 ระยะที่ 1 โดยจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมประมงยืมสำหรับใช้ดำเนินการโครงการ วงเงิน 500 ล้านบาท มีกำหนดเวลาในการชำระคืนภายใน 3 ปี ระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่ พ.ศ. 2565 – 2567 เพื่อให้เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงกุ้งทะเลขาดสภาพคล่อง ได้มีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ
4. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการห่วงโซ่การผลิตกุ้งทะเลและผลิตภัณฑ์ (Shrimp Board) โดยมีนโยบายเร่งฟื้นฟูอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงกุ้งให้มีผลผลิต 400,000 ตัน ภายในปี 2566

ภาพแสดงการนำเข้า-ส่งออกปลาทูน่าของประเทศไทย

ปริมาณการนำเข้าปลาทูน่า

ปริมาณการส่งออกปลาทูน่า

การค้า

รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{1/}	3.85	3.88	3.85
2. ส่วนแบ่งตลาดโลก (%)	14.50	13.37	13.46
3. ใช้ในประเทศ			
3.1 ปลาทูน่าสด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง (ตัน)	1,000	1,000	1,000*
3.2 ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม (ตัน)	36,320	38,065	34,000*
4. ผลผลิตในประเทศ ^{2/}			
4.1 ปริมาณปลา (โอตา, โอลาย) จากประมง ทะเล (ตัน)	55,114	54,376	42,570
4.2 มูลค่า (ล้านบาท)	2,263	2,053	1,607
5. นำเข้า ^{3/}			
ปริมาณ (ตัน)	845,703	688,851	707,902
มูลค่า (ล้านบาท)	41,458	34,252	44,578
5.1 ปลาทูน่าสด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	840,807	684,825	705,026
มูลค่า (ล้านบาท)	40,900	33,832	44,193
5.2 ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	4,896	4,026	2,876
มูลค่า (ล้านบาท)	558	420	385
6. ส่งออก ^{3/}			
ปริมาณ (ตัน)	579,156	591,384	518,308
มูลค่า (ล้านบาท)	71,497	72,506	77,036
6.1 ปลาทูน่าสด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง			
ปริมาณ (ตัน)	18,169	23,950	34,068
มูลค่า (ล้านบาท)	1,513	1,975	3,410
6.2 ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม			
ปริมาณ (ตัน)	652,017	567,434	484,240
มูลค่า (ล้านบาท)	80,530	70,531	73,626
7. ราคาส่งออก (บาท/ตัน) ^{3/}			
7.1 ปลาทูน่าสด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง	83,274	82,463	100,106
7.2 ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม	123,509	124,298	152,045
8. แหล่งนำเข้าวัตถุดิบที่สำคัญ	ไต้หวัน ไมโครนีเซีย เกาหลีใต้ อาเซียน และคิริบาส		
9. คู่ค้าที่สำคัญ (ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม)	สหรัฐอเมริกา ตะวันออกกลาง อียิปต์ ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย		
10. คู่แข่งที่สำคัญ (ปลาทูน่าบรรจุภาชนะอัดลม)	ไต้หวัน เอกวาดอร์ จีน สเปน และฟิลิปปินส์		

ไต้หวัน ไมโครนีเซีย เกาหลีใต้ อาเซียน และคิริบาส
สหรัฐอเมริกา ตะวันออกกลาง อียิปต์ ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย
ไต้หวัน เอกวาดอร์ จีน สเปน และฟิลิปปินส์

ที่มา: ^{1/}International Trade Centre ^{2/}สถิติการประมงแห่งประเทศไทย ^{3/} สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

หมายเหตุ: * ประมาณการโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

การผลิต

ผลผลิตทูน่า (ปลาโอตา และปลาโอลาย) จากการประมงทะเลที่จับได้ในประเทศปี 2565 มีปริมาณ 42,570 ตัน ลดลงร้อยละ 27.73 เมื่อเทียบกับปี 2564 ซึ่งวัตถุดิบที่ผลิตได้ในประเทศมีเพียงร้อยละ 9.55 ของอุตสาหกรรมแปรรูปทูน่าเพื่อส่งออก จึงต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ ร้อยละ 90.45

การตลาด

1. ปี 2565 ในตลาดโลกมีการค้าทูน่าและผลิตภัณฑ์ประมาณ 3.85 ล้านตัน ซึ่งไทยส่งออกทูน่าและผลิตภัณฑ์เป็นอันดับ 1 ของโลก ในสัดส่วนร้อยละ 13.46 ของการส่งออกทั้งหมดของโลก โดยไทยส่งออกทูน่าปริมาณ 518,308 ตัน มูลค่า 77,036 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 12.36 เมื่อเทียบกับปี 2564 เนื่องจากความต้องการในตลาดลดลงโดยเฉพาะทูน่ากระป๋อง

2. การนำเข้า ปี 2565 มีปริมาณ 707,902 ตัน มูลค่า 44,578 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.95 และ 6.25 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2564 ปริมาณนำเข้าเพิ่มขึ้นเนื่องจากผลผลิตทูน่าในประเทศที่จับได้มีปริมาณลดลงและต้นทุนการผลิตทูน่ากระป๋องในประเทศสูงขึ้น

มาตรการ

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง ได้ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ดำเนินการเพื่อลดการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีของประเทศคู่ค้า ดังนี้

- 1) ผลผลิตต้องมีเอกสารรับรองการจับสัตว์น้ำ เพื่อยืนยันว่าไม่ได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing: IUU Fishing) และต้องเป็นเรือที่ถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น
- 2) มีการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบ One Stop Service
- 3) จัดทำมาตรฐานการผลิตต่าง ๆ เช่น GAP/HACCP เป็นต้น
- 4) พัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ของแหล่งที่มาของวัตถุดิบปลาทูน่า

2. ภาครัฐและเอกชนได้ร่วมกันกำหนดมาตรการดำเนินการเพื่อป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 โดยมีกระทรวงสาธารณสุข โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าว การพ่นฆ่าเชื้อสถานประกอบการ และประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศในเรื่องความปลอดภัยของอาหารจากโรคโควิด-19

ภาพแสดงพื้นที่แหล่งผลิตปลาป่นของประเทศไทย

ปลาปนและสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังปน

การผลิต			
รายการ	2563	2564	2565
1. จำนวนโรงงาน (โรง) ^{1/}	68	68	68
2. ผลผลิตปลาปนโลก (ล้านตัน) ^{2/}	4.89	4.95	4.83
3. ผลผลิตปลาปนไทย (ล้านตัน) ^{1/}	0.34	0.34	0.34
4. อัตราแปลง ปลาเปิดหรือปลาสด (กก.) : ปลาปน (กก.) = 4 : 1			
5. ราคาเกษตรกรขายได้ (ปลาเปิดคละ/สด ^{3/} (บาท/กก.)	8.15	7.25	8.91
5.1 ราคาขายส่งปลาปน โปรตีนต่ำกว่า 60 % (บาท/กก.) ^{3/} กลิ่นเบอร์ 2 ตลาด กทม.	26.11	28.85	33.32
5.2 ราคาขายส่งปลาปน โปรตีนสูงกว่า 60 % (บาท/กก.) ^{3/} กลิ่นเบอร์ 1 ตลาด กทม.	32.00	33.85	38.32

ที่มา: ^{1/} สมาคมผู้ผลิตปลาปนไทย

^{2/} กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา

^{3/} ราคาปลาเปิดคละจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ราคาปลาเปิดดี และราคาขายส่งปลาปน (เนมะน้ำ) จากกรมการค้าภายใน

^{4/} กรมศุลกากร ปี 2563 -2565 (HS. 2017) พิกัด 2301.2010.000 พิกัด 2301.2020.000 พิกัด 2301.2090.001 พิกัด 2301.2090.090 และพิกัด 2309.9013.000

หมายเหตุ: * เป็นการนำเข้าปลาปนที่ไทยส่งออกไปและไม่ได้มาตรฐานแล้วส่งกลับมาไทย

การค้า			
รายการ	2563	2564	2565
1. การค้าของโลก (ล้านตัน) ^{2/}			
นำเข้า	3.41	3.47	3.34
ส่งออก	2.95	2.86	2.82
2. ใช้ในประเทศ (ล้านตัน)	0.29	0.27	0.27
3. นำเข้า ^{4/}			
3.1 ปลาปนโปรตีนสูงกว่า 60 % ปริมาณ (ตัน)	41,653	58,852	40,345
มูลค่า (ล้านบาท)	1,463	2,253	1,748
3.2 ปลาปนโปรตีนต่ำกว่า 60 % * ปริมาณ (ตัน)	115	26.07	1902
มูลค่า (ล้านบาท)	2	70	57
3.3 สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย หรือสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ ปน และอาหารสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับเลี้ยงกุ้ง ปริมาณ (ตัน)	11,952	13,233	9,527
มูลค่า (ล้านบาท)	442	535	488
4. ส่งออก ^{4/}			
4.1 ปลาปนโปรตีนสูงกว่า 60 % ปริมาณ (ตัน)	79,145	72,993	73,192
มูลค่า (ล้านบาท)	3,041	2,846	2,344
4.2 ปลาปนโปรตีนต่ำกว่า 60 % ปริมาณ (ตัน)	69,337	48,326	56,272
มูลค่า (ล้านบาท)	2,064	1,603.18	2,344
4.3 สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชีย หรือสัตว์น้ำไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ ปน และอาหารสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับเลี้ยงกุ้ง ปริมาณ (ตัน)	18,361	19,927	28,546
มูลค่า (ล้านบาท)	1,159	1,428	1,962
5. คู่ค้าที่สำคัญ	จีน ญี่ปุ่น เมียนมา เวียดนาม		
6. คู่แข่งที่สำคัญ	เมียนมา เวียดนาม นอร์เวย์		

การผลิต

ผลผลิตปลาปนปี 2565 มีปริมาณใกล้เคียงกับปี 2564 เนื่องจากปริมาณปลาเปิดของไทยลดลงจากการออกเรือจับปลาสดลง ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ต้นปี รวมทั้งค่าแรงงานที่แพงขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลผลิตในภาพรวมยังคงทรงตัว เนื่องจากยังมีผลิตภัณฑ์ผลพลอยได้จากการแปรรูปอาหารทะเล (By Product) เป็นหลัก

การตลาด

โรงงานปลาปนประสบปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบหลักที่ใช้ได้แก่ ปลาเปิด โดยชาวประมงออกจับปลาน้อยลง ประกอบกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงกุ้งประสบกับต้นทุนการผลิตที่สูง ปัญหาเรื่องโรค และราคาที่ไม่จูงใจให้ขยายการเพาะเลี้ยง ส่งผลให้การส่งออกลดลงร้อยละ 7.12 เมื่อเทียบกับปี 2564 ในขณะที่ความต้องการใช้ปลาปนในปี 2565 ใกล้เคียงกับปี 2564 ที่ 0.27 ล้านตัน

สำหรับการนำเข้าปลาปนลดลงร้อยละ 2.93 เมื่อเทียบกับปี 2564 โดยตลาดนำเข้าปลาปนหลัก ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เมียนมา และเวียดนาม เนื่องจากมีการแย่งซื้อปลาปนจากผู้นำเข้ารายใหญ่ของโลก ได้แก่ จีน ซึ่งได้เข้าไปตั้งโรงงานผลิตปลาปนในเมียนมา

มาตรการ

การดำเนินการตามแนวทางแก้ไขปัญหาค้าประมงผิดกฎหมายขาดการรายงานและไร้การควบคุม (IUU fishing) มีการลดจำนวนเรือประมงจำกัดจำนวนวันการทำประมงต่อปี การเข้มงวดการต่อใบอนุญาตทำประมง การกำหนดขนาดตาอวนให้ใหญ่ขึ้นเพื่อให้ทรัพยากรประมงทางทะเลมีความยั่งยืน อีกทั้งมีศูนย์ควบคุมการแจ้งเรือเข้าออก (PIPO) เพื่อตรวจสอบเรือประมงครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ เรือประมง แรงงานประมง และการทำประมง เพื่อให้การปฏิบัติงานในการควบคุม ดูแลบริหารจัดการการทำประมงปลอด IUU และการค้ามนุษย์

นอกจากนี้ กรม อนุมัติสินเชื่อเพื่อให้ผู้ประกอบการประมงเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ ดำเนินการโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งมีการดำเนินการมาเป็นระยะที่ต่อเนื่อง และโครงการวิจัยร่วมกับมหาวิทยาลัยในการใช้หนอนแมลงวันลายเพื่อทดแทนการใช้ปลาเปิดที่จับได้ลดลง

ที่ตั้งหน่วยงานภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หน่วยงาน	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์	อีเมล
สำนักงานเลขาธิการกรม	กรุงเทพมหานคร	0 2940 7224	correspond@oae.go.th
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร	กรุงเทพมหานคร	0 2940 6985	bapp@oae.go.th
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ	กรุงเทพมหานคร	0 2579 5830	biae@oae.go.th
ศูนย์ประเมินผล	กรุงเทพมหานคร	0 2579 4166	deppe@oae.go.th
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร	กรุงเทพมหานคร	0 2561 2870	prcai@oae.go.th
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร	กรุงเทพมหานคร	0 2940 5598	bare@oae.go.th
ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ*	กรุงเทพมหานคร	0 2579 8161	nabc@nabc.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12			
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1	จังหวัดเชียงใหม่	053 121318-9	zone1@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2	จังหวัดพิษณุโลก	055 322650 ต่อ 11	zone2@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3	จังหวัดอุดรธานี	042 292557-8	zone3@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4	จังหวัดขอนแก่น	043 261513 ต่อ 17	zone4@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5	จังหวัดนครราชสีมา	044 465079	zone5@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6	จังหวัดชลบุรี	038 351398	zone6@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7	จังหวัดชัยนาท	056 405005-8	zone7@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8	จังหวัดสุราษฎร์ธานี	077 311641	zone8@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9	จังหวัดสงขลา	074 312996	zone9@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10*	จังหวัดราชบุรี	032 337951	zone10@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11*	จังหวัดอุบลราชธานี	045 344654-5	zone11@oae.go.th
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12*	จังหวัดนครสวรรค์	056 803525	zone12@oae.go.th

หมายเหตุ: *เป็นการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บรรณาธิการ

ที่ปรึกษา

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร
นางสาวทัศนีย์ เมืองแก้ว
นายวินิต อธิสุข
นางกาญจนา แดงรุ่งโรจน์

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางพัชรารัตน์ ลิ้มศิริกุล

ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร

กองบรรณาธิการ

นางสาวบุษยา ปิ่นสุวรรณ
นายนพปฎล สุหนต์
นายกิจจารุ อ้นเงินทยากร
นางสาวกฤติกา นาคนาคม
นางสาวกาญจนา มาลัยกฤษณะชลี
นางสาวพินดา ไพบูลย์จิตต์อารี
นางสาวปฐมา ฤทธิเรืองเดช
นางอารีย์ ธีระดำรงตระกูล
นางสาวทรีสตรี จันดี๊ะ
นางสาวกฤติยา เอี่ยมสุทธา
นางสาวเบญจา น้อยผล

นางสาวชิตชนก เล็กขาว
นายสุชาติ ฟูแปง
นางสาวจตุพร นนทศิริ
นางสาวอัญญา เพ็ญพร
นายอกนิษฐ์ กิ่งศักดิ์
นายศตพล สุคนธชาติ
นางสาวสุรีพร ยองรัมย์
นางสาวพศิกา ไหมชู
นางสาวกฤษณา ภูเทพ
นางสาวธรรุ โชคอมฤต

ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ

นายสุภกรณ์ พุทธินันท์
นางสาวนาฎยา นนทประดิษฐ์

นางสาวจันทร์ทิwa ต้นกันยา

รวบรวมและจัดทำโดย

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
ศูนย์ประเมินผล

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0 2561 2870 โทรสาร 0 2561 2870 อีเมล prcai@oae.go.th

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS
MINISTRY OF AGRICULTURE AND COOPERATIVES

